

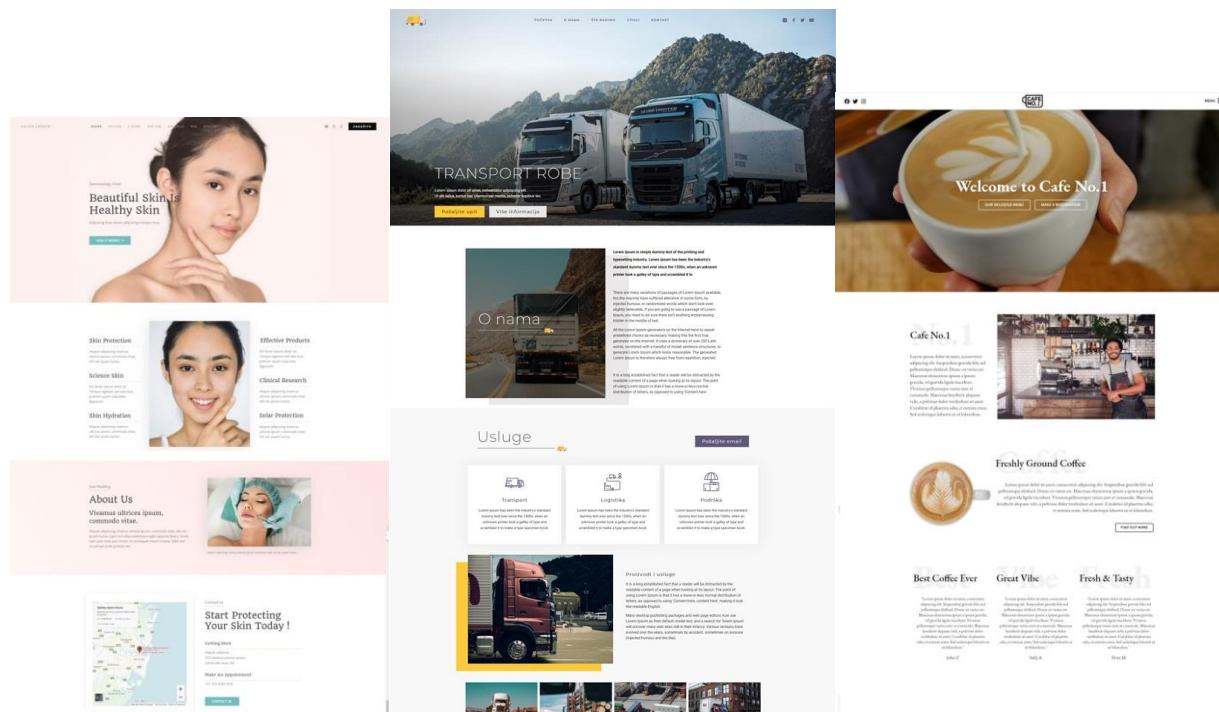
Kako napraviti WordPress sajt - besplatan online kurs za početnike za 2021 godinu

Dobrodošli, srećna vam Nova godina i Božićni praznici!

Hvala vam što ste preuzezeli ovu pdf knjigu! Danas je 08. Januar 2021 godine i iako nije u potpunosti gotova, ima dovoljno detaljnih koraka koji će vam pomoći da i vi pokrenete sajt, inače pratite tu stranicu jer ću uskoro objaviti novu verziju sa dodatnim sadržajima i lekcijama. To je zato što ne želim da čekam da knjiga bude skroz gotova.

Saznaćete mnogo korisnih stvari i mnogo detaljnije, ali kao Vam treba brzi pregled samih koraka potrebnih za izradu sajta ili bloga, evo ih:

1. Registrujte domen – ime vašeg sajta i adresa na internetu
2. Kupite hosting – ovo je mesto na internetu gde se nalazi vaš sajt
3. Instalirajte WordPress – najpopularnija platforma za izradu bloga i sajta
4. Kreirajte logo, sadržaj i dizajnirajte sajt – ovo je najzabavniji deo!
5. Napravite vaš WordPress sajt
6. Objavite vaš WordPress sajt

Ispred vas su video lekcije, saveti i slikoviti prikazi na temu samostalnog pokretanja sajta ili bloga na najpupularnijoj platformi za tu namenu.

Moje ime je Tomislav. Ja sam autor ovog definitivnog vodiča za koji sam siguran da će Vam:

- Uštedeti vreme, novac i živce
- Pomoći da postavite odlične temelje za Vaš novi sajt
- Ukazati na tipične greške i pomoći da ih izbegnete
- Omogućiti da budete online veoma brzo (čitajte „u roku od 10 minuta“)
- Otkriti kako da napravite lep, funkcionalan sajt koji uspešno promoviše Vaš posao i privlači nove potencijalne klijente, kupce, pacijente, mušterije, odnosno koristnike vaših proizvoda ili usluga
- Pomoći da budete bolji od konkurenциje, jer pored izrade sajta pričaćemo o privlačenju potencijalnih klijenata kroz dobar sadržaj, edukaciju i email marketing autoresponder sisteme

Zašto sam siguran u to?

Zato što sam sredinom 2020 godine, objavio [ovaj video na moj YouTube kanal](#). U pitanju je besplatan WordPress kurs koji je pogledalo oko 8000 ljudi. Oko 100 ljudi je pokrenulo svoj WordPress sajt na temu tog kursa a povratni odgovor je bio veoma pozitivan.

Ja sam veoma zahvalan na tome i zato sam odlučio da za ovu, 2021 godinu napravim nešto još bolje. Zato je moja vizija ovog kursa da Vam zaista pomognem i ne štemim na informacijama. Ovo će zaista biti nešto što bih mogao da naplaćujem, a objaviću skroz besplatno.

Za koga je ovaj wordpress pdf namenjen?

Namenjen je svima koji žele da nauče kako napraviti web sajt.

- Ne morate biti programer
- Ne morate biti grafički dizajner
- Ne morate imati bilo kakvo tehničko predznanje
- Napravite sajt za firmu, hobи ili nešto drugo što vas interesuje

Uživajte i srećno u radu!

SADRŽAJ

Šta ćete sve naučiti na ovom kursu?

1. Šta mi je sve potrebno za izradu sajta? Kako napraviti dobre temelje za vaš novi sajt?
2. Domen i hosting - detaljan vodič + dodatna uputstva:
 - Kako kupiti domen i hosting na jednom mestu kod webhostingcloud.rs firme
 - Kako kupiti domen na sajtu namecheap.com
 - Kako pokrenuti besplatni cloud server na cloudways.com sajtu
 - Kako povezati domen i hosting
3. Šta je WordPress
4. WordPress instalacija (preko cPanela uz pomoć softaculous aplikacije)
5. Kako napraviti Logo
6. Upoznajte WordPress admin panel
7. Kako uraditi osnovna podešavanja WordPress sajta
 - Ime sajta i tagline
 - Https adresa
 - Permalinkovi
 - Definisanje početne stranice i stranice za prikaz blog postova
8. Kako napraviti plan sajta, šta je „kostur sajta“ i kako napraviti plan sadržaja
9. Kako podesiti Google Analitiku
10. Google Search Console
 - Kako verifikovati domen
 - Kako poslati mapu sajta na Gugl
 - Kako objaviti sajt na Gugl
11. još mnogo toga

Uvodna lekcija za izradu sajta

Dobar plan i još bolji temelji

Važne napomene, izbegavanje tipičnih grešaka i saveti za uštedu novca (a i živaca)

Kada pravim sajt za nekoga, uvek sebi postavim naredna pitanja. Hoću da budem temeljan i napravim dobar plan. Neću da se zaletim i odmah pokupujem stvari koje mi ne trebaju. Zato je ova uvodna lekcija važna.

A prvo pitanje je: Šta mi zapravo treba da bih pokrenula/o svoj sajt?

Da bi napravili sajt potrebno Vam je sledeće:

1. Ime sajta (domen) i mesto za sajt (hosting)
2. Logo
3. Platforma za izradu sajta
4. Dobar sadržaj

Domen, hosting i logo su jedini troškovi koje imamo na početku kreiranja sajta. To je suština. Sve ostalo možete da dodajete po potrebi i ukoliko se to uklapa u vaš budžet i postoji potreba za dodatnim funkcijama. Zato bih predložio da NE investirate u premijum teme, dodatke i programe u ovom trenutku. Držite se suštine, pokrenite sajt i počnite da kreirate sadržaj, a kasnije možete izabrati dodatne opcije.

Strašna greška koju ljudi prave prilikom kreiranja sajta je čekanje da sajt bude savršen i ima mnogo stranica i sadržaja pre nego što ga objave.

Pokazaću vam kako da pokrenete WordPress sajt brzo, onda da „sakrijete“ dok u pozadini kreirate inicijalni sadržaj. Poenta je da taj sadržaj što pre objavite, omogućite Guglu da vas skonta i indeksira a onda dodajete nove funkcije, nove stranice ili blog objave.

A greška je čekati da sve bude tip top. Jer nikada ništa nije tip top.

Druga velika greška je instant kupovina „naduvanih“ dizajn tema, programa za izradu sajta ili raznih dodatnih alata

Umesto da na početku kupimo dobar hosting i startujemo, mi na hostingu štedimo ali zato kupimo dizajn temu jer nam se svidela i program za istraživanje ključnih reči. Znam jer sam i sam ovako postupao. Obrnite proces.

Rekao sam iznad da su domen, hosting i logo jedini neophodan trošak za vaš sajt. Sve ostalo, počnite besplatno. Nemojte plaćati za premijum dizajn teme, Elementor PRO, alate za istraživanje ključnih reči, ili email marketing. Zaobiđite ove troškove i fokusirajte se na suštinu. Koristite free licence ukoliko možete, a možete i pokazaću vam kako.

5 stvari koje morate znati pre nego što počnete sa izradom sajta

1) Definišite ponudu

Ovo je prvi i veoma jednostavan korak. Ali je važan jer će doći do izražaja kasnije, prilikom interakcije sa potencijalnim klijentima, istraživanja ključnih reči (počnite na Guglu jer je free) i kreiranja sadržaja za sajt.

Stavite na papir glavne proizvode ili usluge koje nudite i koje pakete, cene i opcije možete da ponudite ljudima. Razmislite beneficijama tih proizvoda ili usluga, kako pomažu ljudima da reše problem ili potrebu, odnosno ostvare želju. Koju korist imaju od toga?

Zatim, razmislite o marginama i da li postoji nešto što možete da ponudite kao dodatni bonus, na primer besplatnu isporuku, podršku, garanciju, popust na neki drugi proizvod ili uslugu.

Ovo je važno jer će ljudi pitati za to što radite a Vi želite da imate spreman odgovor.

„Danas možemo da Vam ponudimo ovu klimu, sa 10% popusta na ugradnju“

Ja sam inače vlasnik jednog sajta koji se bavi klimama i ovo nije izmišljena rečenica, zaista Vam predlažem da uradite isto.

Ja sam dakle na početku definisao ponudu i pripremio neke akcije za ljudе koji se javе, kako bih dodatno uticao na povoljan ishod i dolazak do kupca.

Dakle šta je to što Vi nudite?

2) Definišite ciljeve

Zašto pravite sajt i šta on treba da uradi? Razumem da je zarada glavni cilj, ali možete na to da gledate malo detaljnije:

- Da li želite da prodajete proizvode putem sajta?
- Da li želite da se ljudi prijave za uslugu ili konsultacije?
- Da li želite da Vas kontaktiraju putem poruke?
- Da li imate neke posebne zahteve ili želje koji se tiču funkcionalnosti?
- Da li želite da Vas klijenti/pacijenti/mušterije pronađu kada traže na Guglu?

Zašto je ovo važno?

Kada odgovorite na ova pitanja, biće Vam jasnije u kom smeru treba razmišljati o samoj izradi sajta. Ako želite da prodajete proizvode ili usluge online, treba Vam platforma za prodavnici. Mnogo će lakše biti da odmah to isplanirate nego kasnije da menjate ili radite opet.

Ako želite da Vas ljudi pronađu, to znači da sajt treba optimizovati. Možda gradite email listu za slanje poruka (autoresponder), dakle treba Vam provereni email marketing provajder.

Na kraju krajeva, treba misliti o svom sajtu, ne želite samo da nabacate stranice, boje, tekst i objavite...sajt je nešto što Vas predstavlja, želite da ostavite dobar utisak. Nije neka nauka, jednostavno se zapitajte:

„Šta želim da postignem sa ovim sajtom?“

3) Definišite ciljnu grupu

Osnovni demografski podaci.

Demografija i psihografija.

- Pol, lokacija, uzrast (od do)
- Interesovanja: Problemi / potrebe / želje.
Šta ih muči, šta žele da reše, postignu?
- Da li koriste neke određene fraze u govoru odnosno kada pričaju o Vašim proizvodima ili uslugama?
- Gde provode vreme na internetu?
- Da li traže Vaš proizvod ili uslugu na Guglu?
- Da li ostvaruju dijalog sa Vašim konkurentima na društvenim mrežama?

Ovo bi lako mogao da bude prvi korak. **KO je Vaš klijent?**

Sve što ćete raditi na Vašem sajtu i društvenim mrežama, zavisi od toga ko je Vaša ciljna grupa. Boje, tekst, način pisanja, logo, sadržaj sajta, mesta gde ćete objavljivati taj sadržaj, formati (slika, tekst, video)...

Primer: ako pravimo sajt za vrtić, on će biti šaren, razigran i veseo.

Ali ako isti pristup primenite na sajtu za stomatološku ordinaciju, advokatsku kancelariju ili agenciju za vođenje knjiga, napravićemo veliku grešku. Vaš sajt treba da bude kreiran uzimajući u obzir ko je potencijalni klijent. Ako barem jednu stvar odnesete iz ovog pdf-a, neko to bude odgovor na pitanje:

„KO je moj potencijalni klijent?“

4) Istražite konkurenciju

Jedan od bitnih detalja je istraživanje konkurencije.

Ne zato što Vi želite da budete bolji, ili zato što želite da kopirate nekoga, nego zato što stvari na internetu jednostavno tako funkcionišu.

Pronađite ili razmislite o tome koji sajtovi su konkurentni pa pogledajte šta oni rade. Ako su dobro pozicionirani, očigledno rade nešto kako treba.

- Koliko reči imaju na sajtu?
- Da li koriste video?
- Kako njihovi sajtovi izgledaju?
- Kako se njihovi sajtovi ponašaju?
- Kako su pozicionirani sa glavne ključne reči i sinonime?

Ako imate aspiracije da budete i Vi na prvoj stranici Gugla, onda je ovo nezaobilazan korak. Kada istražite konkurenciju, uvidećete kako možete da uredite celu priču koristeći to što valja i malo dodati kvaliteta a možda i kvaniteta.

Kvalitet: edukativni sadržaj usko povezan za Vašu glavnu ponudu (korak I)

Kvantitet: količina reči, fotografija i videa na sajtu

Dakle zapitajte se:

„Kakva je moja konkurencija?“

5) Kreirajte brending

Sada ste spremni da krenete u akciju. Saznali ste važne informacije, imate odgovore na bitna pitanja, priča je dobila kontekst pa će ovaj deo biti urađen smisleno i sa pažnjom.

Uradite:

- Odredite boje za Vaš brend
Maksimalno dve (uzimajući u obzir da bela i crna nisu boje i da možete sve to da razblažite nekom pastelnom ako ste u tom fazonu)
Neka bude kontrast
- Odredite tip fonta / tipografija tjs stil teksta
Jedan glavni font za naslove
Jedan font za tekstove (može isti ali ne mora)
Jedan font za akcentovanje nekih sitnica (nije obavezno)
- Napravite Logo

Detaljnije o brendingu možete pogledati u lekciji **kako napraviti logo**

Odgovori na prvih 5 pitanja su važni, jer Vaš sajt treba da bude u skladu sa time šta radite i za koga.

Kada kreirate sadržaj i dizajn, kreirate ga imajući u vidu potrebe klijentele.

Kada znate ko bi mogao biti Vaš klijent i šta ga zanima, kao i šta nudite ljudima kao rešenje za njihove probleme/potrebe/želje, onda imate polaznu tačku za sadržaj koji će biti deo sajta.

Kada znate koji je cilj sajta, imaćete u vidu i funkcije potrebne za ostvarivanje tih ciljeva, a kada ste definisali boje brenda i tipografiju koje ćete koristiti na sajtu, toga ćete se pridržavati tokom dizajniranja sajta.

Kada sve to uklopite, imaćete jednu lepu konzistentnu priču, dobar prvi utisak i odlične temelje za razvoj sajta odnosno privlačenje potencijalnih korisnika za Vaše proizvode ili usluge.

Još jednom:

1. Definišite ponudu
2. Definišite ciljeve
3. Definišite ciljnu grupu
4. Istražite konkurenциju
5. Kreirajte brending

E tako. Sada ste spremni da krenete u akciju.

Prvi korak u izradi vašeg sajta je kupovina domena i hostinga

Kako i gde kupiti domen i hosting

Detaljan vodič i saveti pre kupovine koje morate da zname

Pre nego što započnete sajt ili blog, treba da donešete dve odluke:

1. Kako će se Vaš sajt ili blog zvati / domen
2. Gde ćete čuvati sadržaj sajta / hosting

Domen i hosting su jedini neophodan trošak za vaš novi sajt.

Sve ostale stvari poput premijum dizajn tema ili programa za izgradnju sajta, su stvar potrebe, želje i budžeta.

Ali ukoliko želite da vaš sajt ima lepo ime, bude u vašem vlasništvu, da ne zavisite od nekoga ko može vaš sajt da obriše ili vam uvali neke reklame bez ikakve najave, onda je važno registrovati domen i kupiti dobar hosting.

Registracija domena - saveti za izbor imena vašeg sajta

Šta je domen?

Domen je ime sajta.

Facebook.com je domen.

Google.com je domen.

YouTube.com je domen.

Razumete.

Domen je sastavljen od imena i nastavka (ekstenzije)

- facebook je ime
- .com je nastavak

Postoji mnogo opcija za domen

- .net
 - .org
 - .info
 - .online
 - .website
 - .shop
 - .ai
 - .io
 - .eu
 - .rs
 - .co.rs
- I još mnoge mnoge druge...

Razlika između .rs i .com domena

Ukoliko pokrećete novi sajt a iz Srbije ste, uvek birajte .com ili .rs

.com, TLD ili „top level domen“ je svetski poznati nastavak i najpopularniji, kako u očima Gugla, tako i kod posetilaca.

.rs, ccTLD, „country code top-level domain“ je domen nacionalnog tipa, koji je super ukoliko je Srbija mesto gde sajt radi, odnosno gde vaš posao funkcioniše.

Svaka država ima svoj nacionalni domen.

Tako za Bosnu i Hercegovinu imamo .ba

Hrvatska ima .hr

i tako dalje...

Glavna razlika je u tome što je .rs domen pravljen za našu državu i iako Gugl kaže da nacionalni domeni imaju malu prednost za optimizaciju, prema iskustvu izrade sajtova mogu vam reći da nema neke razlike. Oba domena jednako dobro mogu da se pozicioniraju, a pored toga ima još mnogo faktora koji utiču na seo sajta.

Dakle domen je ime našeg sajta i da uvek prvo biramo najpopularnije opcije .com ili .rs

Ukoliko su zauzete, biramo .net ili na zauzetu opciju dodamo neki prefiks ili sufiks.

Koliko košta domen?

Cene domena kod najpopularnijih domen providera (provajdera) su sledeće:

- .com 9\$ - 25\$
- .net 15\$ - 25\$
- .org 15\$ - 25\$
- .info 15\$ - 25\$
- .eu oko 12€
- .rs oko 20€
- .co.rs oko 10€

Cene su na godišnjem nivou.

Kako izabrati dobar domen?

Kada je vaš domen sastavljen od ključne reči koja se 100% poklapa sa proizvodom ili uslugom, to je **exact match domen**. Ovo je zastarela tehnika koju treba izbegavati.

Dakle, ako prodajete crvene čekiće, **nemojte kupiti** domen crvenicekici.com ili .rs

Ovakav način imenovanja sajta neće vam pomoći u optimizaciji, a dodatno će otežati prodaju ostalih proizvoda.

Međutim, postoji nešto što se zove **partial match domain** ili PMD.

Ovo je domen koji se delimično poklapa sa temom.

Na primer:

- „SuperAlati.com“
- „NajboljiTosteri.rs“

Mnogo bolja opcija nego tačno podudaranje.

Brendirani domen

Brendirani tip domena je veoma efektan i dobar način imenovanja sajta. Odličan je za optimizaciju i prenošenje uživo kada vas neko nekome preporuči. Ovaj tip domena uvek ima prednost u odnosu na exact match i partial match domene, bar bi tako trebalo da bude.

Brendirani tip domena može biti ime vaše firme:

- Imefirme.com
- ImeFirme.rs

Ime i prezime u domenu

Još jedna super ideja za ime sajta je naravno prema imenu i prezimenu osobe koja je vlasnik sajta.

- JovanaJovanovic.com
- PeraPeric.com
- TomislavMiletic.com

Neprevaziđen i uvek aktuelan metod za ime vašeg sajta.

Verujem da svako treba osigurati svoje ime na internetu sa .com ili .rs domenima što pre. Na kraju krajeva, budući poslodavci će da vas guglaju 100%, a personalni blog može da bude veoma dobar cv.

Domen može biti i kombinovan:

- drmarkovic.com
- peraoobucar.rs

Koje greške izbeći prilikom kupovine domena

Izbegavajte crtice, brojeve i igre rečima.

Gledajte da budete što jasniji. Maksimalno tri reči.

Dakle buduće ime vašeg sajta, može da bude vaše ime i prezime, ime vaše firme ili neki miks, a nastavak koji treba da birate je uvek .com ili .rs, ukoliko su slobodni.

Ukoliko se uklapa u vaš budžet kupite oba ova domena i osigurajte brend.

Ukoliko nisu slobodni, birajte .net ili na ime domena koje je zauzeto dodajte neku reč pre ili posle, kao što sam naveo iznad:

- prefiksdomen
najboljialati.com / reč „najbolji“ je prefikst
- domensufiks / fraza „kod sime“ je sufiks
alatikodsime.com

Provera domena

Jedan domen, može da poseduje samo jedan vlasnik u datom trenutku.

To znači da ovaj domen na kojem ste sada, tomislavmiletic.com ne može niko drugi na svetu da kUPI.

Isto tako će biti sa vašim domenom, a isto tako je i sa svim ostalim registrovanim domenima.

Zato požurite i proverite da li je domen koji vas interesuje slobodan, pa ako jeste, registrujte ga.

Dostupnost domena možete proveriti veoma jednostavno, putem pretrage kod [provajdera na sajtu](#).

Gde i kako kupiti domen .com?

Najbolje mesto za kupovinu .com domena su kompanije [namecheap.com](#) i godaddy.com

Namecheap je malo jeftiniji, uglavnom nema greške koji god od ovih provajdera da izaberete.

Na sajtu namecheap.com možete kupiti .com domen po ceni od samo 9\$ godišnje, pa ako je cena jedini faktor, onda ova kompanija može imati blagu prednost.

Kako kupiti domen možete pogledati u slikovitom delu vodiča, ispod.

Gde i kako kupiti .rs domen?

Na sajtu [webhostingcloud.rs](#) možete obaviti kupovinu .rs domena po ceni od 1.990,00 RSD godišnje.

Dakle da sumiramo domen:

- ImeFirme
- ImePrezime
- Nastavci (ekstenzije) .com ili .rs imaju prioritet
- Maksimalno tri reči, što kraći i jasniji domen to bolje
- Bez crtica, brojeva ili navođenja godine

Hosting za sajt - šta, kako, gde, cene, akcije, popusti, absolutni vodič

Šta je hosting?

Hosting je mesto na internetu gde se nalazi sadržaj sajta. Kada neko poseti Vaš sajt odnosno ode na domen, u tom momentu server (hosting) prikazuje sadržaj vašeg sajta.

Ovo je najvažniji korak za vaš sajt.

Da pojednostavim priču, evo je hosting čeklista koju hosting provajder mora imati:

- PHP verzije 7+
- MYSQL verzije 5.6+
- HTTPS podrška / Besplatan SSL sertifikat uz kupljeni hosting
- WordPress 1-click instalacija preko cPanela ili unapred instaliran (ako je managed plan)
- Ugrađen caching sistem
- DDoS zaštita
- Uptime garancija
- Email ili još bolje livechat podrška

Prve dve opcije jednostavno znače da bi vaš hosting trebao bez ikakvih problema da instalira najnoviju verziju WordPress-a, koja je prema zvaničnom sajtu wordpress.org trenutno:

- [PHP version 7.4 or greater.](#)
- [MySQL version 5.6 or greater OR MariaDB version 10.1 or greater.](#)
- [HTTPS support](#)

Kao što vidite, WordPress takođe preporučuje upotrebu https konekcije. Hosting kompanije moraju u ponudi imati ili premijum ssl sertifikate na prodaju, ili besplatna rešenja poput [Let's Encrypt](#) kako bi osigurali bezbednu upotrebu sajta.

Šta je SSL sertifikat i https?

Ovo "s" u protokolu "https" znači "secure". To dobijate kada vaš domen i hosting imaju ssl sertifikat.

SSL sertifikat je dodatni sloj zaštite Vašeg sajta, nezaobilazni faktor poverenja pre svega u očima internet pretraživača a naravno i posetilaca sajta. Pogledajte gore u polje za pretragu gde više "tomislavmiletic.com". Pored toga videćete jedan lokot. Kliknite na taj lokot i videćete obaveštenje "Connection is secure" ili "Veza je bezbedna".

Ako to nemate, Google će bez dvoumljenja Vama dati jedan "minus" a pored toga će pisati i "Not secure" ili "veza sa ovim sajtom nije bezbedna" zajedno sa uzvišnikom i sve to će obojiti lepom crvenom bojom kao dodatni znak upozorenja, što znači da konekcija sa Vašim sajtom nije bezbedna i da je podložna hakovanju i zloupotrebi informacija koje objavljujete Vi ili podacima koje Vam posetnici ostavljaju, kada popune kontakt formu recimo. Pogotovo ako pravite online prodavnicu gde ljudi mogu da plate ili obave narudžbinu.

Izbor hostinga sa besplatnim SSL sertifikatom nešto što ne smete propustiti. Prema zvaničnim informacijama sa Gugla, https konekcija je faktor koji uzimaju u obzir za optimizaciju sajta.

Kako odabratи web hosting?

Kao što sam rekao na početku, domen i hosting su jedini neophodan trošak za vaš novi sajt, a sve ostale alate za izradu sajta, dizajn i funkcije, možete da dokupite ukoliko se uklapaju u vaš budžet i ukoliko imate potrebu za naprednjim stvarima.

Ovde mislim na premijum dizajn teme i dodatke za WordPress.

Kako odabratи dobrog hosting provajdera

Kupovina domena i hostinga je izuzetno važan korak. Zato ne možemo pričati o izradi sajta a da ne pomenemo troškove koje imate za domen i hosting. To je prosto nezaobilazna tema, ali daću Vam nekoliko veoma korisnih saveta i uputiti na mesta čije usluge koristim već dugo i znam da obavljaju odličan posao. Verujem da će vam naredni saveti pomoći da saznate kako izabratи hosting.

Prvo što treba da razumete je osnovna podela tipova hostinga.

Shared hosting

Shared ili u prevodu „deljeni hosting“ je tip hostinga koji delite sa drugim korisnicima.

Neretko u pitanju su stotine ili hiljade drugih ljudi čiji se sajt nalazi na istoj platformi gde i vaš sajt.

Celokupan sadržaj nalazi se na jednom serveru koji je povezan na internet. Svi korisnici dele resurse tog servera, zato je cena veoma jeftina a ovakav tip hostinga imaju skoro sve hostinga kompanije.

Shared hosting usluga je okej ukoliko ste na početku, počinjete da učite ili imate mali, jednostavan sajt sa malo sadržaja.

Međutim, ovaj tip hostinga ima određene nedostatke:

- Sporija brzina učitavanja
- Deljenje resursa sa drugim korisnicima, što može biti veliki rizik po vaš sajt ukoliko neko nešto zezne, jer će se odraziti negativno i po vas
- Sajt neće moći da izdrži veći broj poseta u kratkom vremenskom intervalu
- Ako se nešto desi sa serverom, vaš sajt će verovatno „pasti“ dok se sve ne sredi

A ovo ljudi ne znaju. Ali je važno da znate.

Zato možete na internetu videti ponude hostinga po ceni od 3,4 dolara mesečno.

Vi znate da mi u Srbiji imamo izreke za sve, poput:

„siromah uvek plati dva puta“
„ko ne plati na mostu, plati na čurpiji“

Ljudi vide dobru cenu i zatele se, samo da bi kasnije otkrili da je podrška loša, ne postoje napredne funkcije poput besplatnog SSL sertifikata, najnovijih php verzija, sajt se jako sporo učitava, ne postoji bekap sajta, jednostavno loše iskustvo.

Ali je zato sajt firme koja prodaje ovakvu uslugu, napucan i brutalno dizajniran, pa ljudi poveruju, jer znamo da je dizajn bitan.

A tehnologija je napredovala i zato bih preporučio da zaobiđite shared hosting jer za malo više para možete imati nešto mnogo bolje.

To ne znači da ukoliko ste na početku, ne možete koristiti shared hosting. Možete, ali gledajte da pređete na sledeću bolju opciju. Vi želite da vaš sajt raste, da pišete blog, ugrađujete video materijale, objavljujete više sadržaja i na kraju krajeva, ne želite da zavisite od stotina drugih ljudi na serveru sa kojima delite resurse.

Sledeća hosting opcija, razlika je nebo i zemlja, a ta sledeća opcija je upravo:

Cloud hosting

Ovo je hosting koji je mnogo bolji. Vaš sajt se čuva na mreži računara, mreži servera, ne fizički na jednoj lokaciji. Ne samo na jednom serveru koji delite sa svim ostalim korisnicima. Dakle ovi resursi su samo vaši.

To znači mnogo bolju sigurnost, mnogo bolji hosting koji može da raste zajedno sa Vašim sajtom a resursi su samo Vaši i naravno sajt će se brže učitavati.

Ovo takođe znači da 1GB ram memorije hostinga koji je samo vaš, mnogo će biti bolji nego 4GB ram memorije na shared hosting planu koji delite sa svim ostalim korisnicima, dakle obratite pažnju na ovo.

WordPress hosting - Najbolji hosting za wordpress

Ovo je tip hostinga koji je optimizovan za WordPress platformu.

Mislimo na performanse, sigurnost, keširanje sadržaja, rad sa bazama podataka. Jednostavno rečeno, ovo je jako dobar hosting koji odgovara potrebama vašeg sajta ukoliko je to WordPress.org instalacija, a to je cilj ovog kursa. Napraviti WordPress sajt.

Dakle ovo je hosting koji je pravljen imajući u vidu potrebe WordPress-a. Ozbiljni hosting provajderi nude wordpress na cloud hostingu, što celu priču čini mnogo boljom, jer će sajt imati sve potrebne tehnikalije, biće unapred optimizovan za WordPress, a nalaziće se u oblaku na više servera.

Ovo je opcija koju bih preporučio, ali naravno ukoliko ste baš na početku i ne uklapa se u vaš budžet, počnite sa shared planom, međutim treba da znate da shared hosting nije moja preporuka.

VPS i dedicated hosting

VPS je virtual private server

Dedicated je server posvećen samo vama, međutim za ljudе koji čitaju ovaj sadržaj i pokreću WordPress sajt, mislim da nema smisla ulagati u ove tipove hostinga, kada će cloud ili wordpress hosting biti odlične opcije.

Hosting cena

Cena web hostinga varira.

Jednostavan odgovor je od 3 dolara do beskonačno dolara mesečno.

Zavisi pre svega od Vaših potreba i ciljeva. Ukoliko ste na početku, uvek birajte jefinije opcije cloud ili WordPress hostinga, jesu skuplji od shared planova, ali za nekoliko dolara mesečno više, učinite sebi uslugu i izbegavajte shared planove, jer ćete imati koristi od toga.

Ono što znam je da vas sigurno ne zanima da učite o hosting tehnikalijama.

Vi želite da napravite sajt. Ne tražite posao hosting administratora.

Zato sam gore ukratko naveo glavne stavke koje moderan hosting mora imati.

Dokle smo stigli:

- Sada znate šta je hosting a šta domen
- Znati i koje greške da izbegnete i kako da imenujete vaš sajt
- Znate verovatno i koju vrstu hostinga da izaberete

Onda je sledeće logično pitanje:

Kako se kupuju domen i hosting, da li da sve kupim na istom mestu ili da domen kupim kod jedne firme a hosting kod druge?

Ovo je odlično pitanje a sada ćemo razjasniti.

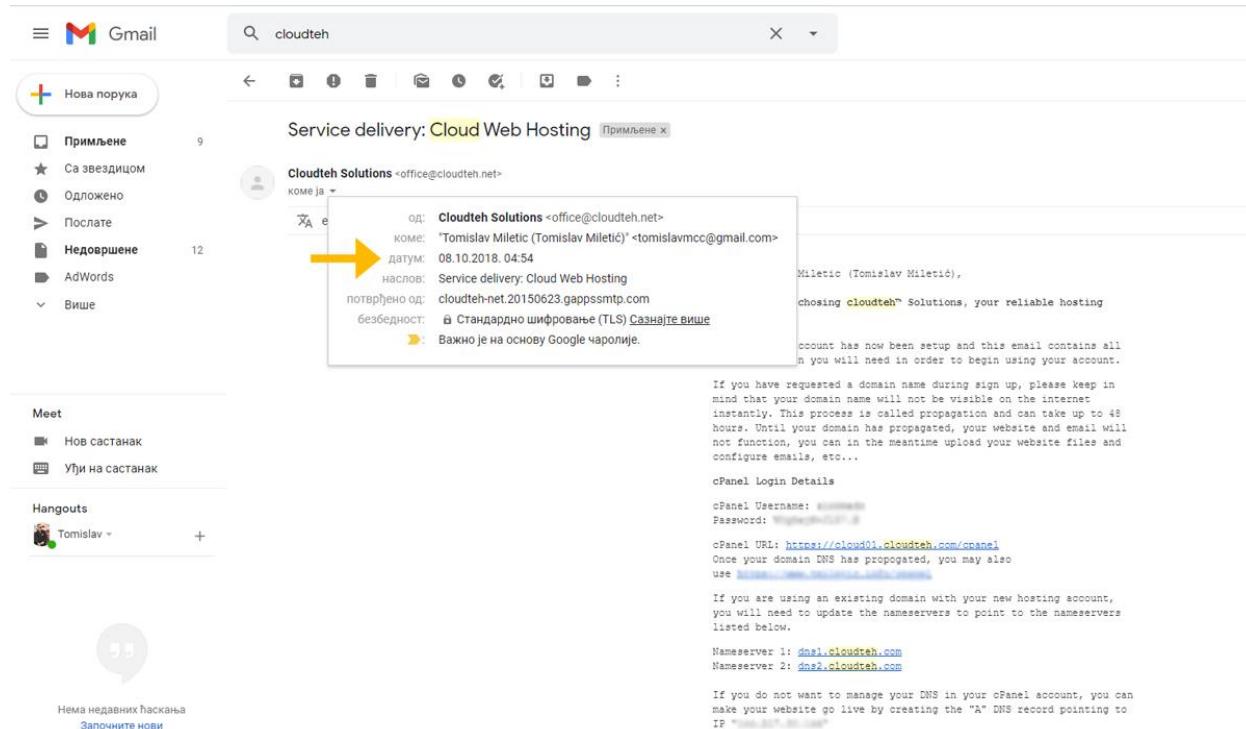
- **Domen i hosting možete da kupite na istom mestu,** ukoliko taj provajder ima obe usluge u ponudi
- **Možete da kupite na odvojenim mestima** i onda povežete putem nameservera

Jedan metod nije bolji ili lošiji od drugog, imate slobodu izbora, nećete pogrešiti ukoliko ispratite ove savete. U ovom kursu pokazaću vam obe varijante, predlažem da pregledate slikovita uputstva i odlučite kako vi smatrate da je najbolje za vas, uzimajući u obzir sve informacije koje ćete saznati.

Napomena: još uvek radim na kreiranju sadržaja za drugu varijantu

WebHostingCloud.rs / Cloudteh

Hosting kompanija čije usluge koristim zove se [Web Hosting Cloud \(Cloudteh\)](#)

Od 8. Oktobra 2018e godine koristim Cloudteh. Danas je 17 Decembar 2020e kada pripremam ovaj sadržaj za 2021 godinu. Sve ovo vreme bez neprijatnih situacija, promena cena, iznenađenja ili sitnih slova.

U pitanju je domaća ekipa. Hosting je super, podrška je jako dobra, na Srpskom jeziku. Imam oko 30 sajtova kod ove firme. Tokom 2020. više od 50 ljudi je pokrenulo svoje sajtove na ovom hostingu, na osnovu mog kursa i ovog sadržaja.

WebHostCloud takođe nudi shared, cloud i wordpress planove.

Apsolutno nećete pogrešiti. Zapravo i kod shared planova postoji velika razlika u odnosu na ponude drugih hosting kompanija, po pitanju ponude resursa i odnosa cene i kvaliteta.

Dobićete cPanel administraciju, sve popularne tehnikalije koje sam naveo gore, poput NGINX-a, litespeed servera, svežih PHP verzija, a uz kupon kod „tomislav21“ možete uštedeti 21% na godišnju preplatu, zauvek.

Naime, imao sam kupon „tomislav20“ koji vam je omogućavao da uštedite 20% za prvu godinu.

Sada imam novi kupon kod „**tomislav21**“ uz koji ćete ostvariti trajan popust od **21% na prvu i svaku sledeću godinu hostinga**.

Kako sam saznao za Cloudteh?

Saznao sam preko preporuke. Ove stvari nekako tako funkcionišu. Retko kada nešto kupim samo na osnovu oglasa. Volim da saznam informacije i preporuke pre nego što kupim.

Pored toga, zahvalan sam momku koji mi je preporučio ovu firmu, isto kao što ćete vi biti zahvalni meni, jer ni ja, kao ni on, ne želimo da ljudi misle kako smo preporučili neku lošu hosting kompaniju.

To ne sme da se desi. Ja ne želim da ljudi kažu „Tomislav mi je preporučio neki *ranje hosting“

A WebHostingCloud / Cloudteh je moja garancija da se to neće desiti.

Ovaj hosting je namenjen ljudima koji su početnici i naravno ljudima koji se bave izradom sajtova ili planiraju više svojih sajtova. cPanel aplikacija, laka instalacija WordPress-a preko Softaculous aplikacije, free email adrese sa imenom sajta u nastavku i kreiranje tih adresa preko pomenutog panela, dobra podrška na Srpskom kao i odnos cena-kvalitet koji skoro da ne postoji na našim prostorima, svima će biti od velike koristi.

Za one koji se bave izradom sajtova ili imaju više svojih sajtova, predlažem veće hosting Cloud ili WordPress pakete.

Koliko košta ovaj hosting?

Od Oktobra 2018. godine do danas (Januar 2021), plaćam istu cenu hostinga, bez promena, iznenađenja ili sitnih slova.

Doduše sada imam dva naloga sa 30 sajtova, a počeo sam sa planom „cPanel CLOUD 2“

Cene za shared hosting su samo 2500 dinara godišnje, ali moje mišljenje o ovom tipu hostinga znate.

Cene Cloud hosting paketa kreću od 4000 dinara godišnje, a cena optimizovanog WordPress hostinga je od 8000 dinara na godišnjem nivou.

Hosting akcija

Kao što sam napisao malo iznad, [WebHostingCloud.rs](#) je sredinom 2020e godine odobrio kupon kod „tomislav20“. Uz taj kod, ljudi koji su preko mog kursa učili kako napraviti WordPress sajt, ostvarivali su uštedu od 20% na godišnjem nivou.

U 2021 godini i nadalje, nastavljamo još boljim tempom pa sada imam novi kupon kod uz koji ćete moći da uštedite 21% za godišnju pretplatu, zauvek 😊

Kupon za popust na hosting je: "tomislav21"

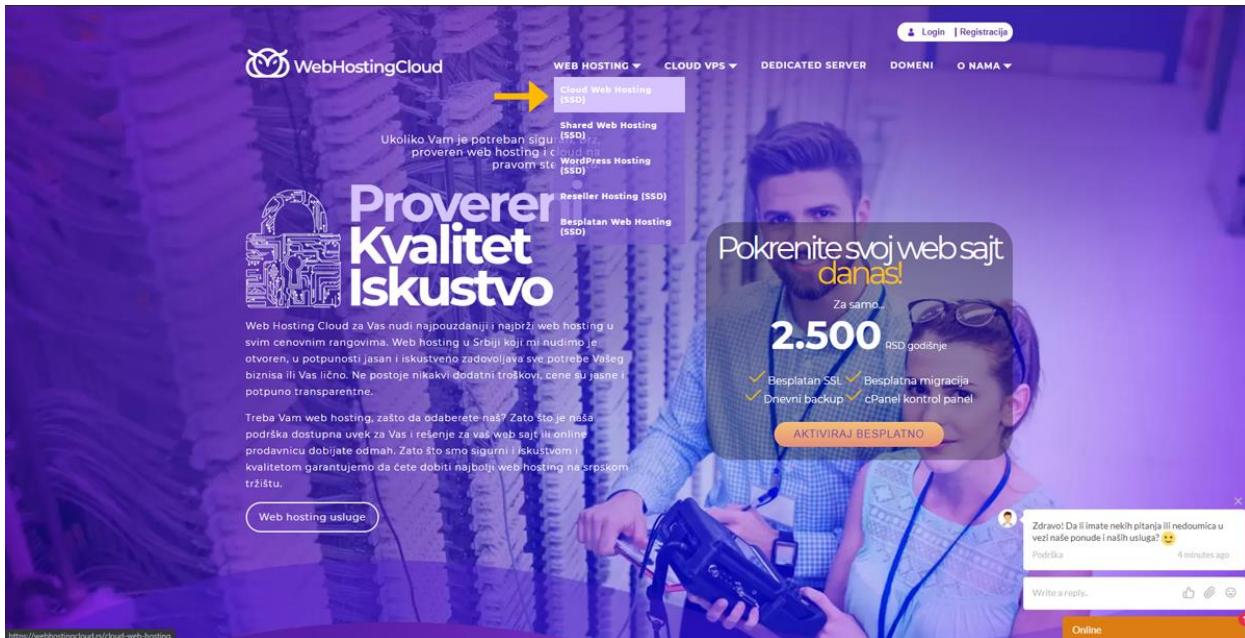
Ako ste stigli dovde, ja vam iskreno čestitam. Sada znate sve što treba da znate pre kupovine domena i hostinga. Ostaje samo da krenete u akciju.

Inače ukoliko ipak izaberete premijum WordPress hosting na [Cloudways.com](#) sajtu, unesite kupon „tomislav“ za dodatnih **10% popusta** tokom prva tri meseca.

Kako kupiti domen i hosting na Web Hosting Cloud sajtu

WebHostingCloud.rs / cloudteh.com, je hosting provajder na čijem sajtu možete kupiti shared, cloud ili wordpress hosting pakete, registrovati domen i pokrenuti WordPress sajt ili blog, lako i brzo.

Posetite sajt <https://webhostingcloud.rs>

U meniju izaberite opciju **WEB HOSTING** pa u padajućem meniju izaberite opciju „**Cloud Web Hosting (SSD)**“

Sada će se otvoriti cloud web hosting stranica.

Skrolujte malo niže da vidite planove hosting preplate.

Ja sam počeo sa cPanel Cloud 2 paketom, a vi ukoliko počinjete izaberite Cloud 1, jer kasnije lako možete preći na veći paket i nema zaista potrebe da plaćate dodatno u ovom trenutku, ako imate samo jedan sajt.

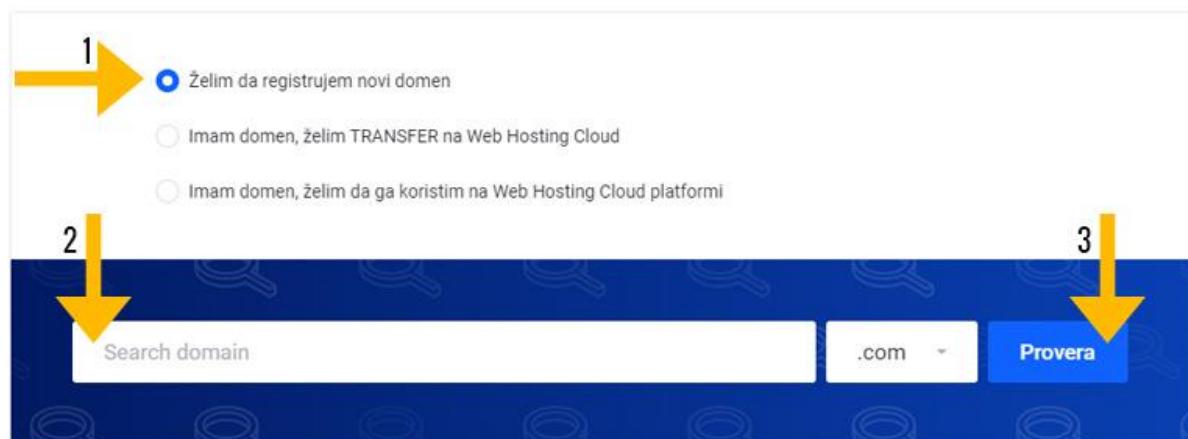
Kao što vidite na slici iznad, možete izabrati period plaćanja.

Međutim ukoliko imate više sajtova ili znate da ćete uskoro imati, onda izaberite cPanel Cloud 2, ili cPanel Cloud 3 opciju. Uglavnom koju god opciju da izaberete, kliknite na dugme „**KUPI ODMAH**“ i bićete preusmereni na stranicu za izbor opcija domena.

Ukoliko izaberete plaćanje na godišnjem nivou, od firme unapred dobijate popust, a kada unesete moj hosting kupon kod „tomislav21“ dobićete dodatnih 21% popusta koji će trajati zauvek, za svaku sledeću godišnju obnovu.

Kada izaberete neki od paketa, videćete sledeću stranicu sa različitim opcijama za biranje domena.

Izaberite domen

Šta znače ove opcije?

Želim da registrujem novi domen

Ukoliko nemate domen, ovo je opcija koju treba izabrati. Unesite željeno ime domena, sa desne strane u padajućem meniju izaberite nastavak, .com, .rs, ili neki drugi, pa kliknite na dugme „Provera“ kako bi proverili da li je vaš željeni doman slobodan. Ukoliko je slobodan videćete obaveštenje pa nakon toga kliknite na dugme „Dodaj u korpu i nastavi“ koje će se pojaviti ispod.

Imam domen, želim TRANSFER na Web Hosting Cloud

Ukoliko imate domen a želite da ga prebacite na Cloudteh.

Ovo ćemo preskočiti jer nije uobičajena praksa.

Imam domen, želim da ga koristim na Web Hosting Cloud platformi

Ovu opciju izaberite ukoliko ste već kupili domen kod drugog provajdera, na primer namecheap.com i sada želite taj domen da postavite na hosting paket. Jednostavno upišite ime vašeg domena i kliknite na dugme „Koristi“

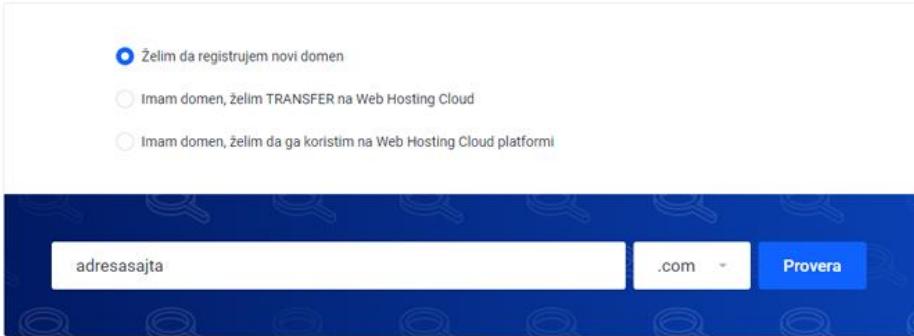
Šta da ja uradim?

U našem slučaju, kupujemo domen i hosting na istom mestu, dakle:

1. Biram prvu opciju „**Želim da registrujem novi domen**“
2. U polje „Search domain“ unosim ime domena, na primer „adresasajta“ a sa desne strane u padajućem meniju biram nastavak .com (kada kliknete na ovo .com, videćete padajući meni sa dodatnim opcijama za nastavak, recimo ako želite .rs, ovde će se pojaviti)
3. Kliknem na dugme „**Provera**“

Kada kliknete na dugme „Provera“, videćete sledeći prikaz.

Izaberite domen

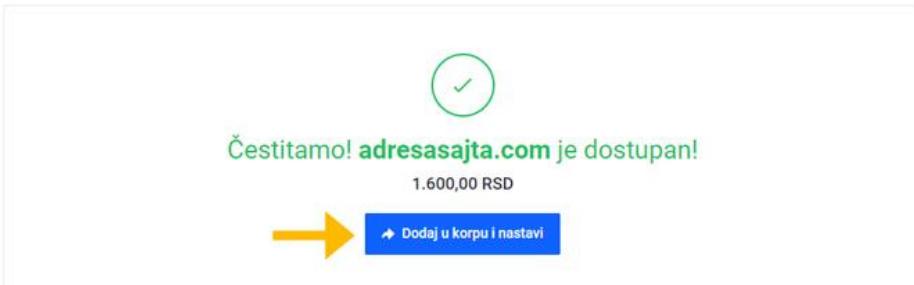

Želim da registrujem novi domen

Imam domen, želim TRANSFER na Web Hosting Cloud

Imam domen, želim da ga koristim na Web Hosting Cloud platformi

adresasajta .com Provera

Čestitamo! adresasajta.com je dostupan!

1.600,00 RSD

Dodaj u korpu i nastavi

Sada vidite obaveštenje da je domen slobodan, ukoliko nije slobodan, izaberite neki drugi nastavak ili korigujte ime domena.

Kada pronađete slobodan domen, kliknite na dugme „**Dodaj u korpu i nastavi**“ pa ćete videti sledeću stranicu:

Konfigurisanje

Podesite željene opcije.

Cloud Web Hosting - cPanel Cloud 1

1 Web sajt
10 GB NVMe SSD
1 CPU jezgro
1 GB RAM
NEOGRANIČEN PROTOK

Odaberite način plaćanja

mesečno
400,00 RSD
-

tromesečno
1.000,00 RSD
SAVE 16%

polugodišnje
2.000,00 RSD
SAVE 16%

Vaša porudžbina:

Cloud Web Hosting - cPanel 4.000,00 RSD
Cloud 1
Zasebna (dedicated) IP 0,00 RSD
Adresa: Bez zasebne IP
adrese

Ukupno ponavljanja
godišnje 4.000,00 RSD

Ukupno od danas

4.000,00 RSD

Dodaj u korpu i nastavi

Imate pitanje? Kontaktirajte našu službu za prodaju. Kliknite ovdje

1

2

3

Ova stranica nas obaveštava o hosting paketu.

Tu treba da:

1. **Izaberemo godišnji obračun** kako bi mogli da dobijemo dodatnih 21% popusta koji traje zauvek.
2. Označi teopciju „**Bez zasebne IP adrese**“
3. Kliknite na dugme „**Dodaj u korpu i nastavi**“

Sada u korpi imate domen i hosting a sledeća stranica vam nudi neke dodatne opcije.

Konfiguracija domena

Pogledajte domen koji ste odabrali i potvrđite naručivanje

adresasajta.com
poseduje Hosting
Period registracije: 1 god.

1 Apolo DNS Menadžment
Besplatno / 1 god.

Whois ID domen zaštita
600,00 RSD / 1 god.

Email Forwarding
Besplatno / 1 god.

Copyright © 2020 WebHostingCloud.rs. All Rights Reserved.

1. Označite Apolo DNS management
2. Kliknite na dugme „Dodaj u korpu i nastavi“

Apolo DNS je besplatan program koji vam pomaže u određenim podešavanjima za domen. Besplatan je, koristan je pa ga dodajte odmah.

Sada ćete videti stranicu za unos promo koda i pregled narudžbine.

Ovde možete videti domen i hosting paket koji ste izabrali.

Pregled narudžbe

The screenshot shows a shopping cart summary and a promotional input field.

Paket/opcije

- Cloud Web Hosting - cPanel Cloud 1
adresasajta.com
 - Zasebna (dedicated) IP Adresa: Bez zasebne IP adrese
- Registracija domena
adresasajta.com
 - 1.600,00 RSD/1god.

Cena/ciklus: 4.000,00 RSD/yr

Vaša porudžbina:

- Ukupno: 5.600,00 RSD
- Iznos godišnje: 5.670,00 RSD
- Ukupno od danas: 5.600,00 RSD

Promocija

Upišite promotivni kod: **tomislav021**

Iskoristi PROMO KOD >

Detalji za placanje

Pristupanje panelu sa postojećim nalogom

Kreirajte novi nalog

Lične informacije

Detalji

Narudžba

Yellow arrows labeled 1 and 2 point to the promotional code input field and the 'Iskoristi PROMO KOD' button respectively.

1. U delu „Promocija“ unesite kupon kod „**tomislav021**“ (bez navoda)
2. Kliknite na plavo dugme „**Iskoristi PROMO KOD**“

Kada unesete promo kod i kliknete da ga aktivirate, videćete obaveštenje da je cena umanjena i da je hosting promo kod aktivan za vašu narudžbinu.

Pregled narudžbe

The screenshot shows a shopping cart summary and a promotional input field.

Paket/opcije

- Cloud Web Hosting - cPanel Cloud 1
adresasajta.com
 - Zasebna (dedicated) IP Adresa: Bez zasebne IP adrese
- Registracija domena
adresasajta.com
 - 1.600,00 RSD/1god.

Cena/ciklus: 4.000,00 RSD/yr

Vaša porudžbina:

- Ukupno: 5.600,00 RSD
- 21% Ponavljanje Popust: 840,00 RSD
- Iznos godišnje: 4.830,00 RSD
- Ukupno od danas: 4.760,00 RSD

Promocija

Promotivni kod je prihvачen. Ukupan iznos je snižen.

Iskoristi PROMO KOD >

Ukidanje promo koda

Yellow arrows point to the promotional message about the discount being applied and the 'Ukidanje promo koda' button.

Nakon toga, cena hostinga će se **smanjiti za 21%** i **taj hosting će trajati zauvek**. Za svaku sledeću godinu.

Sada skrolujte malo ispod i videćete deo „**Detalji za plaćanje**“

Detalji za plaćanje

Pristupanje panelu sa postojećim nalogom

Kreirajte novi nalog

Lične informacije

Ime	Prezime
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Email adresa

<input type="text"/>	Broj telefona
<input type="text"/>	+381 <input type="button" value="▼"/> 60 1234567

Kontakt podaci

Kompanija (opciono)	Adresa
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Potrebno je da ispunite ovaj formular kako bi kreirali vaš nalog.

Nakon toga izaberite metod plaćanja.

Informacije o registrantu domena

Za registraciju domena možete dodati druge podatke koji će se prikazivati na WHOIS-u.

Koristite postojeće kontakt informacije (Detalji iznad)

Način plaćanja

Platna kartica

Uplata na račun

Bitcoin - BitPay [Secure]

→ Pročitali ste i slažete se sa Uslovi korišćenja

Vaša porudžbina:

Ukupno:	5.600,00 RSD
21% Ponavljanje Popust	840,00 RSD
Iznos godišnje	4.830,00 RSD
Ukupno od danas	4.760,00 RSD

→ Pročitali ste i slažete se sa Uslovi korišćenja

Naručivanje se odvija u zaštićenom okruženju. U cilju sprečavanja zloupotrebe Vaša trenutna IP adresa (IP adresa: 128.111.12.12 je uspešno verificirana)

Na kraju označite polje „**Pročitali ste i slažete se sa Uslovi korišćenja**“

Sada kliknite na dugme „Narudžba“

Kada kliknete na to dugme, bićete preumereni na stranicu za sigurno plaćanje.

Ovde unesite potrebne podatke pa kliknite na dugme „Plati“ i time ste uspešno naručili domen i hosting a na vaš email stići će vam nekoliko email poruka:

Uspešno ste naručili domen i hosting! Čestitam!

Šta sada?

Uskoro će vam stići email poruka sa linkom do cPanel aplikacije i moći ćete da instalirate WordPress.

Možda će biti potrebno da prođe par sati kako bi internet skontao da postoji novi hosting i domen, to je takozvana „propagacija“ i sasvim je normalno.

Ukoliko posetite vaš domen i vidite da on ne postoji, NE BRINITE. Sve je okej, ovo se nekad dešava i niste ništa VI pogrešili.

Dakle sada ste videli kako kupiti domen i hosting kod jednog provajdera, na istom mestu.

A koja je druga opcija?

Druga opcija je da kupite domen kod jednog provajdera a hosting kod drugog.

Ja lično, volim da kupim odvojeno.

Domen kod jedne firme, a hosting kod druge.

.com domene kupujem kod [Namecheap](#) kompanije, lider su na tržištu, poznata je firma i imaju super cene domena.

Koristio sam i GoDaddy.com, tačnije koristim ih i dalje za nekoliko domena, ali ipak preferiram Namecheap jer GoDaddy malo malo pa poveća cene, zapravo duplo su skuplji od Namecheap firme.

Kada kupim domen, imam slobodu u izboru hostinga. Moj izbor je [WebHostingCloud.rs \(Cloudteh\)](#) i [Cloudways.com](#) (uskoro ću objaviti detaljno uputstvo i za ovog provajdera)

Te dve firme koristim, zadovoljan sam i njih preporučujem u mom kursu. Predlažem da pročitate, razmislite i donešete odluku. Svakako nećete pogrešiti.

Okej dakle hajde sada da pokažemo kupovinu domena kod provajdera [Namecheap](#).

Kako kupiti domen na namecheap.com sajtu

Namecheap je jedan od najjačih domen provajdera na svetu. Sada ćete saznati kako da kupite domen na ovom sajtu.

Prvo posetite sajt namecheap.com pa u polje za pretragu upišite ime domena koji vas zanima, nakon toga kliknite na ovu luku ili udarite enter.

Kao što možete da vidite na slici, ja sam upisao “*tomislavmiletic*” i sada vidimo obaveštenje da je domen *tomislavmiletic.com* zauzet.

Dakle morate nešto drugo izabrati, ili dodati neku reč pre (prefix) ili reč posle (suffix).

Jednostavno kliknite na to polje gde piše ime domena pa unesite neku drugu varijantu.

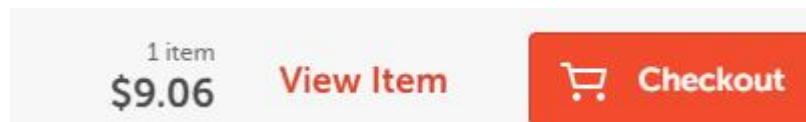
Zarad ovog tutorijala, unećemo recimo “*tomawordpress*”

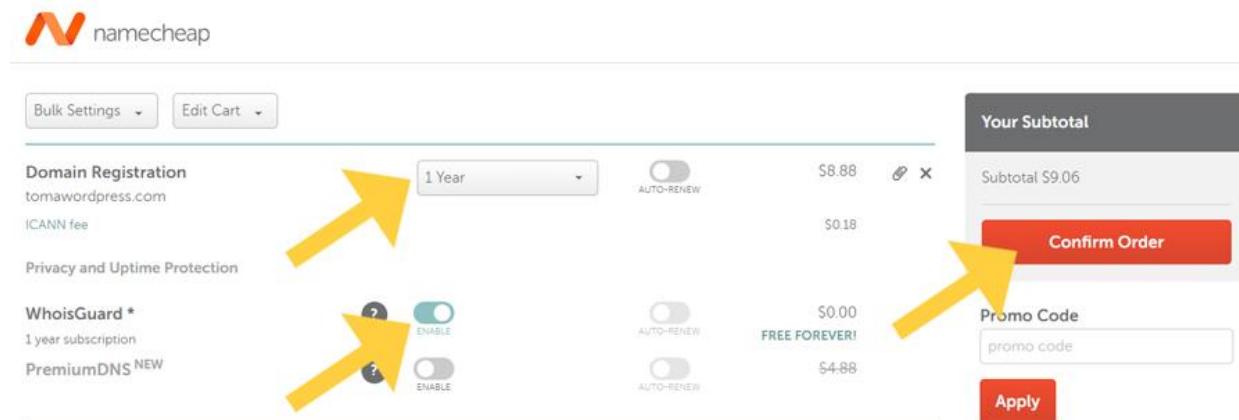
Sada vidimo obaveštenje da je domen slobodan, vidimo cenu od 8,88\$ dolara koja će sa taksama kasnije izići 9,06\$ pa ćemo da kliknemo na dugme **"Add to cart"**

Inače ispod domena koji tražimo, videćemo i ostale varijante ispod koje takođe možemo staviti u korpu.

Uglavnom, kada vidite da je domen slobodan i želite dalje da nastavite, u donjem desnom uglu ekrana videćete crveno dugme **"Checkout"** pa tu kliknite.

Nakon što kliknete na ovo crveno dugme, videćete stranicu za potvrdu narudžbine.

Na ovoj stranici vidimo domen koji smo izabrali, kao i dužinu perioda registracije.

Domen možete registrovati maksimalno na 10 godina. Ja bih savetovao da počnete sa dve godine, jer tako šaljete jedan mali signal Guglu da ste ozbiljniji, jer Gugl kao jedan od faktora za optimizaciju, u obzir uzima i starost domena.

A kada kupujete novi domen, nije loša ideja registrovati na period duži od jedne godine.

Nakon toga vidimo WhoisGuard opciju, koji namecheap daje besplatno a ona je unapred aktivirana.

Na ovaj način vi štitite svoje podatke koji se neće videti ako neko bude tražio ko je vlasnik vašeg domena.

I na kraju vidimo dugme **"Confirm Order"** na koje ćemo kliknuti da bi nastavili sa procesom narudžbine i plaćanjem. Kada kliknete na to dugme, videćete stranicu:

Sada treba da se ulogujete u vaš nalog, ili da kreirate novi nalog.

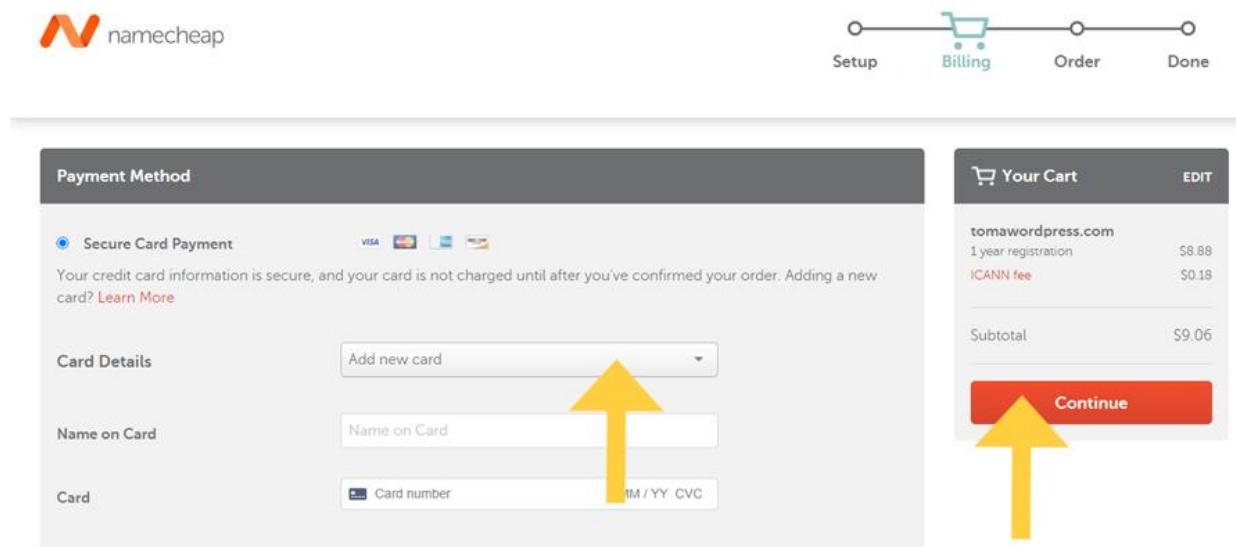
Unesite korisničko ime, vaše ime i prezime, lozinku i email adresu pa kliknite na dugme **“Create Account and Continue”**. Ovo dugme ćete videti na dnu stranice, unutar ove sekcije **“Create An Account”**

Nakon što kreirate nalog ili se ulogujete na nalog koji već imate, možda ćete videti stranicu za verifikaciju.

Ona će izgledati nekako ovako:

Dakle na email koji ste uneli, Namecheap će poslati poruku sa kodom za potvrdu. U pitanju je kod od nekoliko karaktera koji samo treba da kopirate pa nalepite u ovo polje **“Verification Code”** i nakon toga kliknite na **dugme Submit**.

Sada konačno vidite stranicu za potvrdu kupovine:

Izaberite metod plaćanja.

Secure Card Payment za plaćanje karticom. Popunite formular koji vidite na stranici, pa kliknite na dugme “**Continue**”

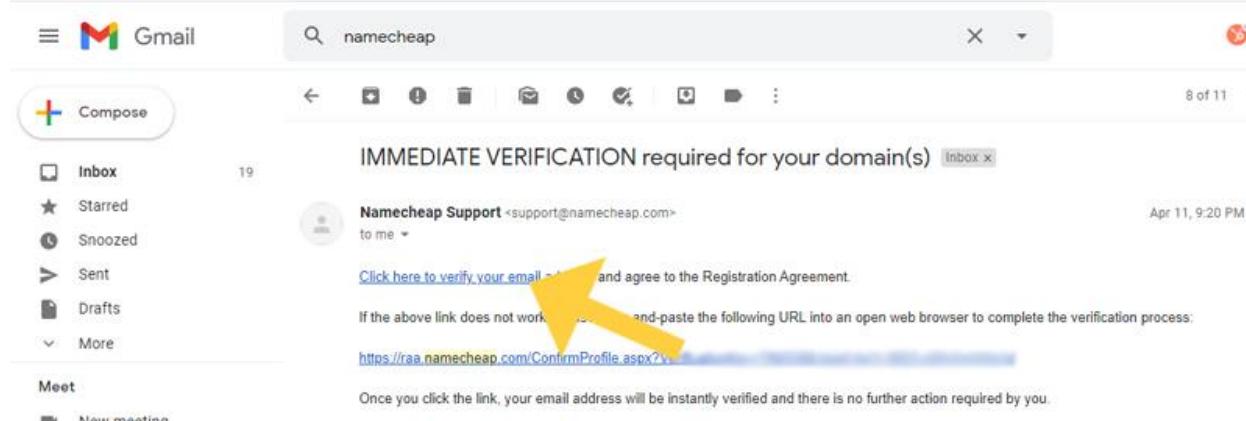
PayPal plaćanje domena.

Spustite se malo dole i videćete PayPal opciju za plaćanje. Nakon toga kliknite na dugme “**Continue**” pa ćete dobiti priliku da platite domen preko vašeg PayPal naloga.

Uglavnom kada ovo obavite, videćete stranicu gde se porudžbina obrađuje a stiće će Vam email poruka od namecheap kompanije.

Dobićete i poruku za verifikaciju domena:

Naravno ja nisam kupio domen tomawordpress, pa sam u Gmailu pronašao jednu od namecheap poruka koju sam dobio nakon kupovine jednog domена, kako bih vam prikazao ovaj korak.

Kada verifikujete domen, moći ćete da se ulogujete u admin panel i povežete domen sa hostingom preko DNS-a odnosno podešavanjem nameservera.

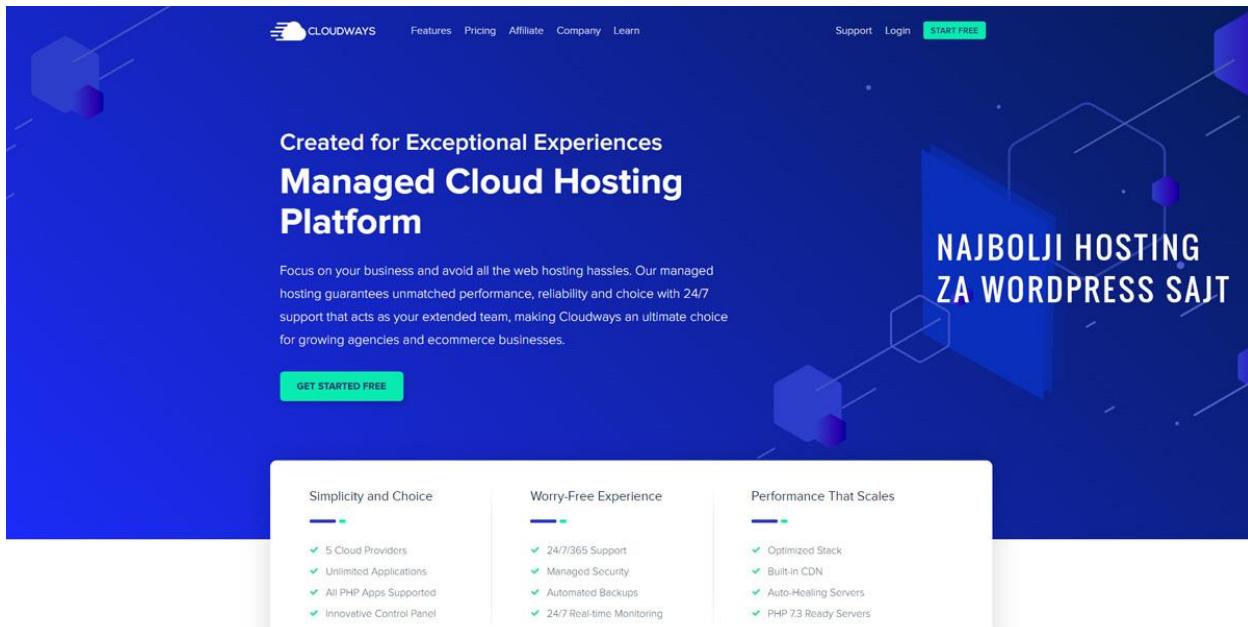
Ali za to vam prvo treba hosting, što je sledeći korak ovog tutorijala.

Čestitam Vam, sada imate domen na Namecheap sajtu!

Cloudways hosting utisak

[Ovo je najbolji hosting za WordPress](#) koji sam ikada koristio.

Trenutno imam 10ak sajtova na ovoj platformi a i moj sajt se ovde nalazi.

Kada kažem najbolji, to vama verovatno ništa ne znači, što je i normalno jer sigurno nemate toliko negativnih iskustava sa hosting kompanijama kao što imam ja i bez sumnje mnogo drugih ljudi koji se bave izradom sajtova. Jedstavno imaš prilike da upoznaš razne ljude iz svoje branše.

Pa kada kažem najbolji hosting za WordPress, to kažem uzimajući u obzir sva iskustva do sada i to što Cloudways ima u ponudi.

Sajtovi su brzi, bezbedni, a podrška uživo je predobra. Putem četa uživo, ekipa koja je stalno online, nebrojano puta mi je pomogla sa odgovorima na pitanja i mnogo više. Čak su radili stvari koje uopšte nisu u opisu njihovog radnog mesta poput podešavanja naprednog dns-a na domenu.

Zaista žele da pomognu klijentima, to rade odlično a podrška je meni jedan od presudnih faktora za izbor hosting provajdera. Podrška je doduše na Engleskom jeziku, to treba da znate ukoliko ne znate Engleski.

Međutim, Cloudways nije tipičan hosting.

Vi tokom otvaranja free naloga, u nekoliko klikova kreirate VAŠ CLOUD SERVER.

[Posetite sajt cloudways.com da saznote više](#)

Možete imati neograničen broj aplikacija (sajtova) na tom serveru, koji su unapred optimizovani za WordPress i kako brzo se učitavaju, jer je cela platforma dodatno unapređena od strane Cloudways kompanije. Pored toga, dobijate njihov dodatak za optimizaciju sajta „breeze“ i dodatak za zaštitu „bot protection“ besplatno uz svaki nalog.

Za koga je Cloudways hosting?

Namenjen je ljudima koji žele brz sajt i odličnu podršku. Nemaju cPanel, nego njihov program za upravljanje hostingom koji je veoma jednostavan, a ako Vam bilo šta ne bude jasno, live podrška će vam sigurno pomoći.

Odličan je za ljudе koji traže novog hosting provajdera jer žele nešto mnogo bolje i brže. Super je za one koji nisu baš početnici kao i za one koji imaju više sajtova ili planiraju da imaju više sajtova na jednom serveru.

Naravno, pravo je rešenje za svakoga ko se bavi web dizajnom.

Važno je znati, da je ovaj **cloud server samo VAŠ. Ne delite resurse sa drugim ljudima**. Kada otvorite **besplatan nalog na Cloudways sajtu**, vi zapravo kreirate novi cloud server i instalirate unapred optimizovani WordPress na taj novi server. Sve traje manje od 10 minuta i vaš novi sajt je odmah online. Možda je zvučalo malo komplikovano, ali nije tako, zapravo sve možete uraditi u nekoliko klikova.

Za one koji žele da pokrenu online prodavnicu, Cloudways takođe nudi opciju brze i lake instalacije unapred optimizovane verzije WooCommerce-a.

Koliko košta Cloudways hosting?

Cene idu od 10\$ (oko 8,5 eura) mesečno.

Ukoliko planirate više od jednog sajta, svakako će trošak za hosting kod neke druge hosting kompanije biti približan, čak i veći od cene Cloudways cloud hostinga. Zato vam savetujem da birate dobro od samog početka.

Ako pogledate cene drugih kompanija koje su takođe svetski poznate kao i Cloudways, videćete da nude super popuste za prvu godinu, ali zato nakon te prve godine, cena bude oko 60% veća pa izađe skuplje nego da koristite Cloudways, koji možete plaćati na mesečnom nivou.

Pored toga, morate znati da kod ovih drugih kompanija koristite shared servere, što znači da delite resurse sa drugima, a privlače vas velikim popustom, koji je zapravo fiktivan. Bio, video, pobegao.

Kako sam saznao za Cloudways?

Preko preporuke. Isto kao što ja vama preporučujem, tako sam pročitao recenziju i otvorio besplatan nalog da isprobam. Smorio sam podršku pitanjima i zaista sam se uverio da jeste tako kako su mi rekli. Bili su voljni da se dopisuju sa mnom u 4 ujutro (meni je ovo ostavilo super utisak, ali zapravo nije ništa specijalno, jer njihov support radi stalno, baš stalno) i da mi podese određene tehnikalije. Bio sam dosadan namerno. Tip sam osobe koja voli da zna u detalje šta kupujem, ali tu nema ništa loše. Pored toga imao sam mnogo loših iskustava sa hosting provajderima i nisam želeo da napravim istu grešku.

A sada sam zaista zadovoljan korisnik Cloudways hostinga, kao i klijenti čije sajtove hostujem upravo ovde.

Na ovom linku i vi možete posetiti cloudways sajt i otvoriti besplatan nalog. Taj besplatan nalog traje tri dana i odmah ćete moći da instalirate WordPress, bukvalno u par klikova.

Međutim, nije sve tako savršeno. Postoji ipak jedna stvar koja mi se ne sviđa. Ja jesam prezadovoljan brzinom učitavanja sajtova, podrškom i činjenicom da su resursi hostinga samo moji i preporučujem Cloudways polaznicima mog kursa, ali moram se potruditi da budem objektivan i da znate šta da očekujete.

Naime, Cloudways nema email opciju. To znači da uz kupovinu hostinga, ova firma ne nudi i email uslugu, pa ćete morati da instalirate dodatak Rackspace koji košta 1\$ mesečno za jedan domen, kako bi mogli da kreirate poslovnu email adresu tipa: info@imesajta.com

Ovo me je na početku baš odbijalo jer nisam htio da plaćam dodatno za poslovni email.

Sve dok nisam istražio i skontao da uopšte nije loše imati email hosting odvojen od hostinga za sajt.

A kada sam video koliko su sajтовi brži i koliko bolje rezultate donose, nisam htio da žrtvujem brzinu učitavanja za par evra mesečno, jer ćete to svakako zaraditi ako se vaš sajt brže učitava.

Brže učitavanje sajta = više konverzija (kupaca)

Na cloudways.com sajtu možete da birate između nekoliko cloud hosting provajdera kao i lokaciju servera, a ovo su najbolji cloud hosting provajderi:

- Vulture
- Linode
- Amazon services
- Google cloud
- Digital Ocean

Dakle cena za cloud server hosting na cloudways.com sajtu je od 10\$ (oko 8,5 eura) mesečno za Digital Ocean cloud sa lokacijom u Frankfurtu. Navodim ovaj paket jer sam isto tako i ja počeo.

Ovde dobijate:

- RAM 1GB
- Processor 1 Core
- Storage 25GB
- Bandwidth 1TB
- Besplatane SSL sertifikate
- Infrastrukturu hostinga optimizovanz za WordPress
- Siguran i bezbedan hosting
- I još mnogo stvari, pogledajte na sajtu

Ovo je mnogo prostora koji imate na raspolaganju. Moraćete baš da se potrudite da prevaziđete ovaj hosting paket.

E sad, ovo je važno. Vidite RAM 1GB?

Pomenuo sam ovo gore kod cloud hostinga. Vi kada kupite neki shared paket kod neke druge firme, tamo vidite recimo 4GB memorije. Tu se ljudi zaletе jer je veća brojka pa misle da je automatski i bolje.

Međutim, tih 4GB delite sa stotinom drugih korisnika, a ovaj 1GB je samo VAŠ.

To znači da će vaš sajt biti brži jer ne delite resurse sa drugim ljudima. Vi dobijate **VAŠ cloud server**.

Na tom serveru **nemate ograničenje po pitanju broja sajtova** / aplikacija, to znači da možete imati više sajtova na svom nalogu i povećavati po potrebi.

Kada ovako gledate, cloudways postaje veoma konkurentan jer bi na drugom mestu za više sajtova platili veću cenu nego što bi bila cena za cloudways hosting, a ne bi imali pravi cloud hosting nego shared paket.

Pored toga, nadam se da ste do sada shvatili da cena ne sme biti presudni faktor za biranje hosting usluge i da nije pametno kupiti jeftin hosting.

Za svaki sajt cena za email uslugu biće 1\$ mesečno, kako bi kreirali poslovnu email adresu tipa info@imesajta.com, a besplatno možete kreirati alias adrese, npr prodaja@imesajta.com pa kada neko napiše poruku na ovu „info“, cloudways će je proslediti i na „prodaja“. Ovo se zove email alias prosleđivanje. Takođe možete proslediti svaku poruku i na vaš Gmail nalog.

Ovde je u pitanju rackspace email hosting, ovo je posebna usluga koja bi inače koštala 3\$ mesečno a preko Cloudways-a će vas koštati 1\$.

Mislim da je najbolje da probate i uverite se sami. Cloudways nudi besplatnu probu u trajanju od 3 dana, a možete odmah instalirati WordPress bukvalno tokom otvaranja free naloga i vaš WP sajt će biti online za manje od 10 minuta.

[Posetite sajt cloudways.com da saznote više](#)

Morate da znate da preporučujem isključivo ono što i sam koristim i u šta verujem.

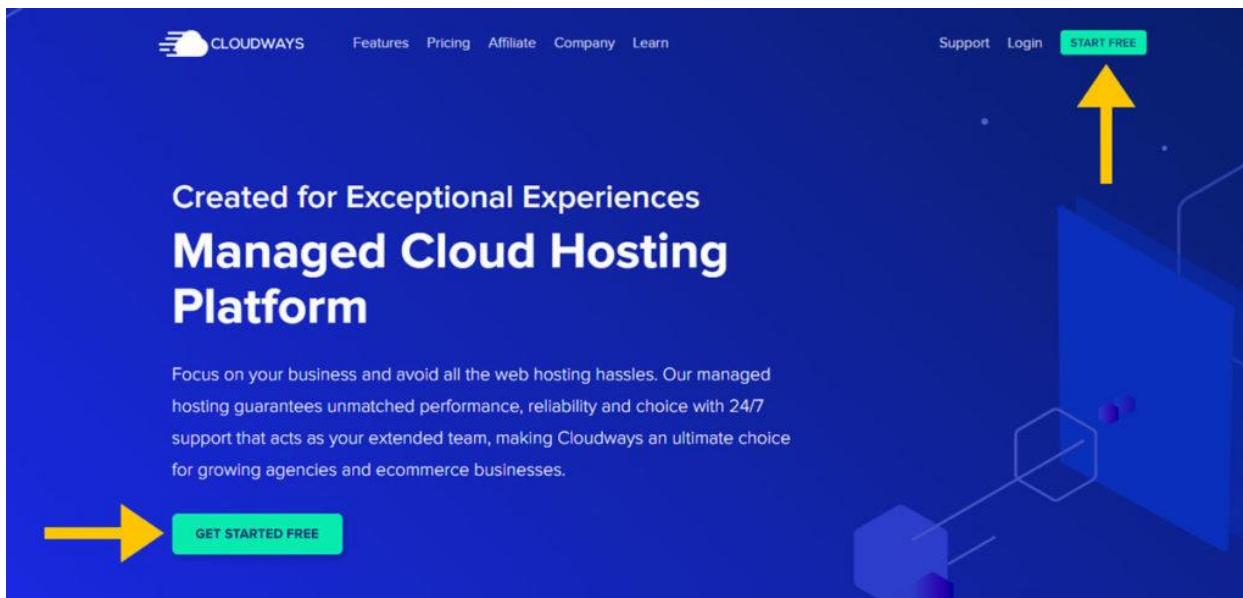
Pa ako se i vi odlučite da kupite hosting kod nekog od ovih provajdera, platićete istu cenu, zapravo i manju ako iskoristite kupon ili uletite u promociju preko mog linka, a meni će ta kompanija platiti proviziju.

U pitanju je affiliate marketing (**ukoliko želite da saznote kako pokrenuti affiliate marketing biznis, uskoro ću imati free kurs i na tu temu**), dakle mene provajder plati za preporuku proizvoda koji i sam koristim i veliko vam hvala ukoliko odlučite da uradite isto što i ja. Zato mogu da odvojam vreme za kreiranje ovih kurseva i zato je ovaj e-book besplatan. Jer mogu da ponudim svoje znanje vama, gratis, a biće mi plaćeno od strane firme ukoliko izaberete hosting gde su i moji sajtovi.

Hvala Vam na podršci!

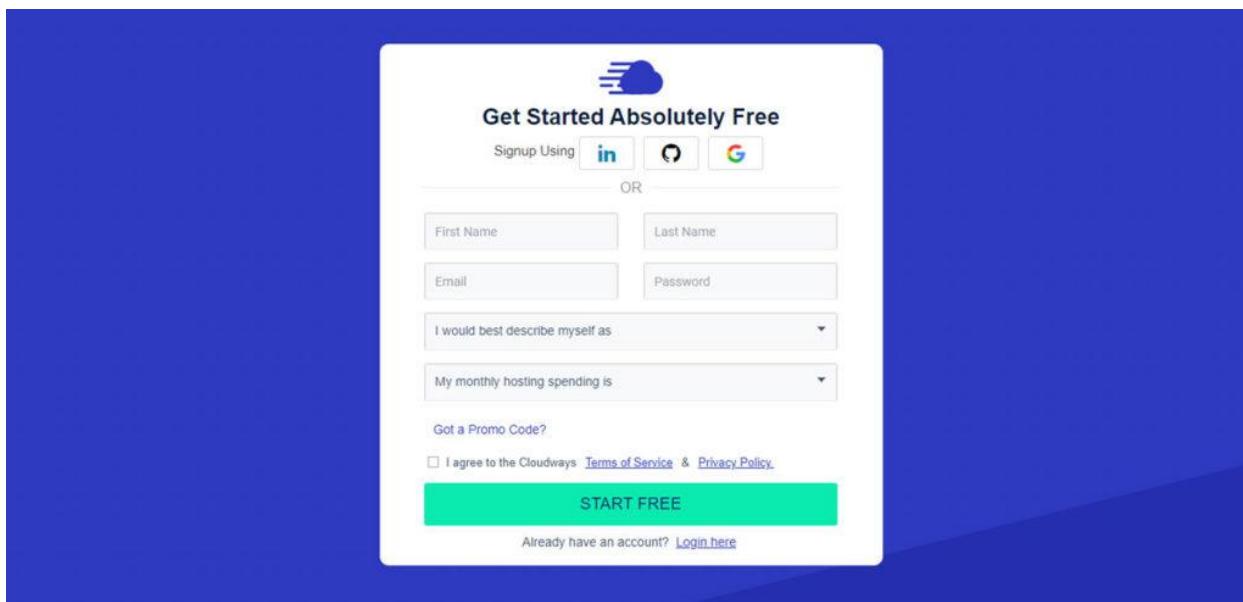
Kako otvoriti besplatan cloud server na Cloudways sajtu?

Prvo posetite sajt [Cloudways.com](https://www.cloudways.com)

Kliknite na dugme „GET STARTED FREE“

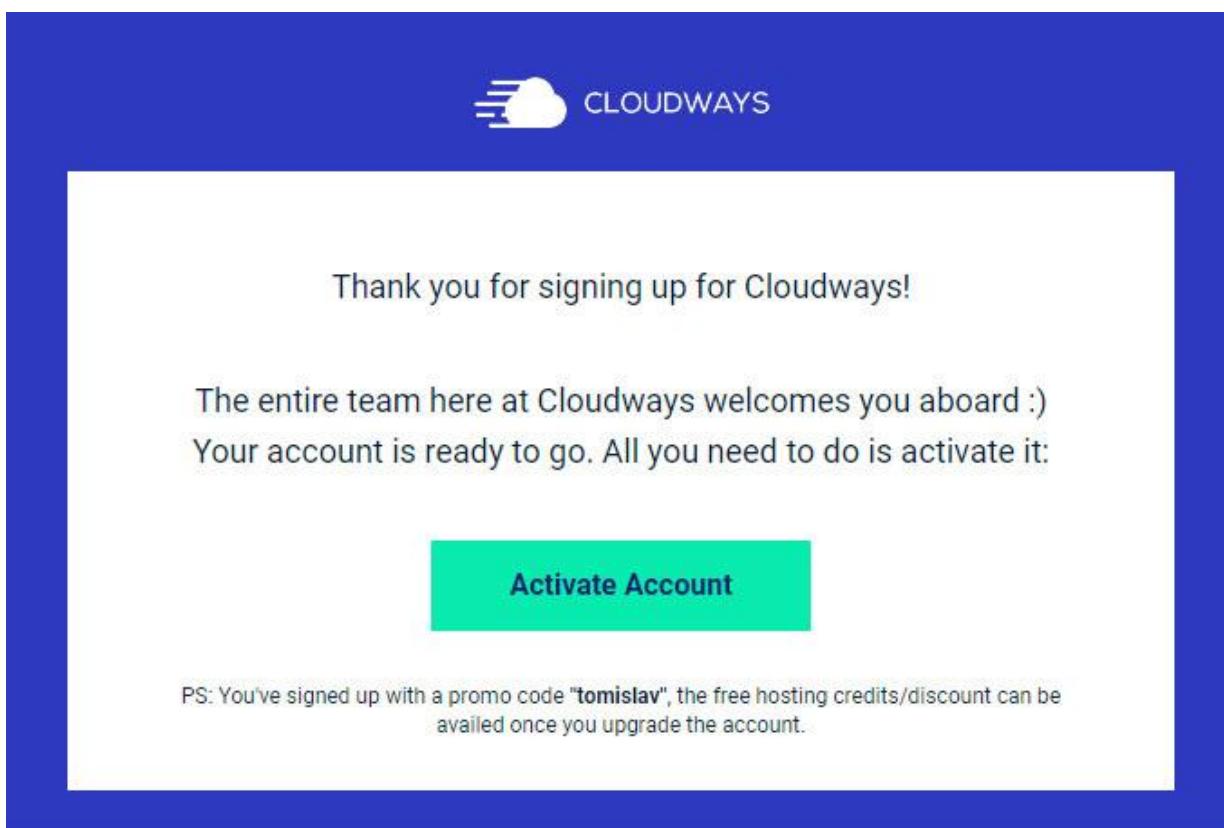
Bilo koje dugme za besplatan start, odvešće vas na stranicu za otvaranje free test naloga.

- Unesite ime i prezime
- Unesite email adresu
- Unesite lozinku za vaš nalog
- Izaberite neku od ovih padajućih opcija koje vidite, ovo nije važan korak
- Kliknite na „Got a Promo Code?“ pa unesite „tomislav“ bez navodnika i ukoliko budete zadovoljni pa odlučite da postanete Cloudways korisnik, dobijete 10% popusta za prva tri meseca

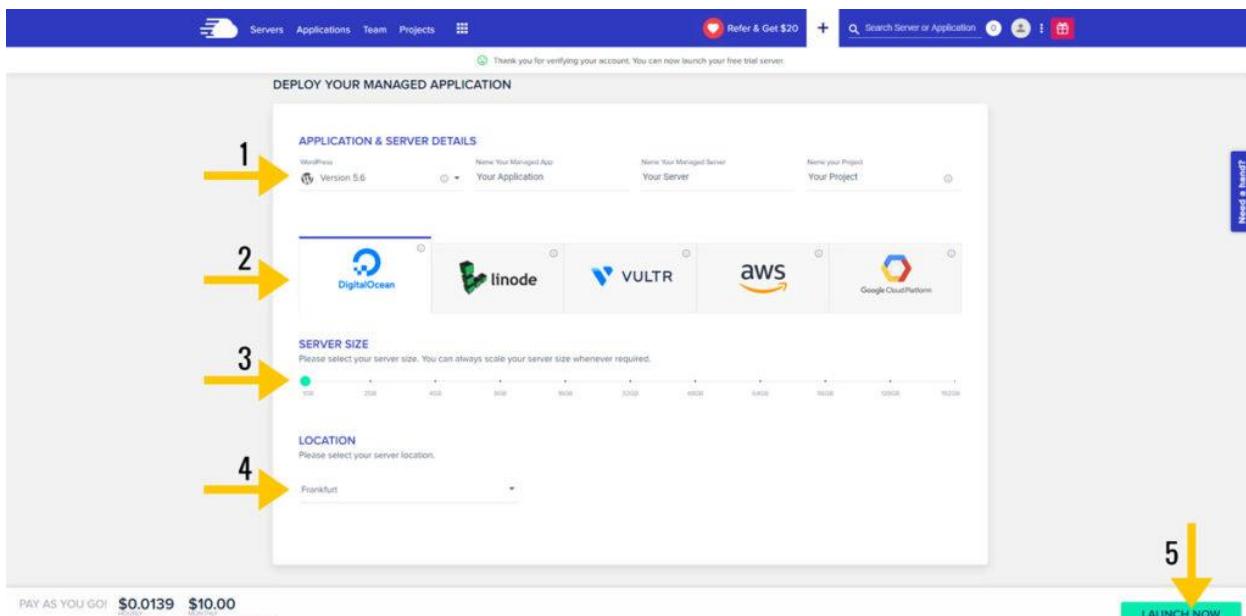
- Kliknite na uslove upotrebe pa na dugme „START FREE“

Sada će vam stići email poruka radi verifikacije naloga.

Kliknite na dugme „**Activate Account**“ i sada ćete moći odmah da pokrenete vaš server a dobijete i gotovu, unapred optimizovanu verziju WordPress platforme.

Evo kako:

Korak 1

Izaberite verziju WordPress platforme koju želite da instalirate. Možete birati između opcije sa ili bez instalirane platforme za online prodaju. Dakle ukoliko planirate da prodajete nešto putem sajta odnosno pravite online prodavnicu, izabratice opciju „WooCommerce“ u padajućem meniju.

U deo „**Name Your Managed App**“ unesite ime vašeg sajta, npr „moj sajt“

U deo „**Name Your Managed Server**“ unesite ime servera, npr „moj cloud server“

U deo „**Name Your Project**“ unesite ime projekta, npr „projekat 1“

Ovo je samo da bi imali pregled aplikacija / sajtova na vašem serveru, jer kao što sam rekao možete instalirati više sajtova na ovaj jedan nalog, a ova imena projekata i servera možete kasnije promeniti naravno.

Korak 2

Izaberite Cloud hosting provajdera. Moj savet je da birate DigitalOcean platformu ili Vultr. Super su, sajtovi će biti brzi a Google i AWS su u ovom trenutku skupe opcije.

Korak 3

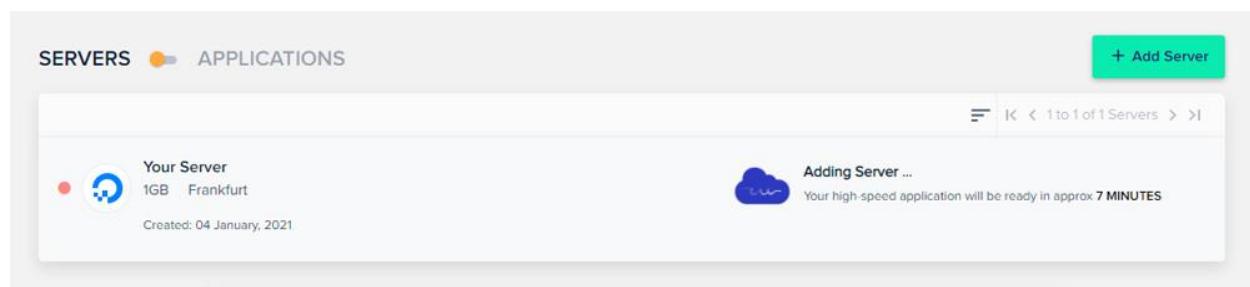
Izaberite uvek prvi najmanji paket koji će biti i mnogo više nego dovoljan za bar 5 sajtova na vašem nalogu. Ja sam na ovom nalogu imao 7 sajtova koji su radili bez problema.

Korak 4

Izaberite Frankfurt kao lokaciju cloud servera.

Korak 5

Kliknite na dugme „**LAUNCH NOW**“

Sada vidite da Cloudways kreira vaš Cloud server i instalira WordPress. Sve ovo će biti gotovo za manje od 10 minuta i moći ćete odmah da pristupite vašem novom WordPress sajtu.

Kada ova lampica pozeleni, vaš Cloud server i sajt će biti aktivni na demo adresi koju dobijate od Cloudways-a.

Jedna napomena: ovo su bila dva različita načina da registrujete domen i hosting i pokrenete WordPress. Samo je u tome razlika. A kada otvorite WordPress, sve će biti isto, bez obzira koji smer ste izabrali, odnosno koje provajdere od ova dva o kojima sam pričao.

A sada, WORDPRESS!

Šta je WordPress i kako instalirati WordPress platformu za izradu sajta

WordPress je tata za izradu sajtova. Jednostavno najpopularnija i najbolja platforma za kreiranje bloga, sajta, online prodavnice, platforme za online edukaciju, sajta za kupone, sajta za oglase i još mnogo toga.

WordPress je:

- Besplatan

Verzija koju mi koristimo je wordpress.org

Postoji i wordpress.com verzija

Mi radimo sa verzijom .org, mnogo popularnija opcija, sa bogatijim funkcijama i više slobode u radu i kreativnosti pogotovo pri izboru dizajn tema i dodataka za sajt, koje verzija .com ne podržava. Pored toga, ako odete na wordpress.com pa tamo kupite domen i hosting, vi nećete biti vlasnik vašeg sajta.

Dakle, wordpress.org je naš alat.

- Izuzetno popularan

Više od trećine sajtova pogonjeni su WordPress.org platformom.

Lakoća rada i objave sadržaja, samo su neki od faktora koji WordPress čine toliko zastupljenim.

Uostalom videćete i sami koliko je jednostavno pokrenuti sajt ili blog.

- Veoma funkcionalan

Sajt, blog, online prodavnice, prodaja kurseva i online edukacije, sajтови за kupone, sajтови за oglase, sajтови за turizam, kreiranje landing stranica...sve ove i mnoge druge tipove sajtova možete napraviti na ovoj platformi

- Bez ograničenja

- Ne treba da budete programer
- Ne morate imati nikakvo tehničko predznanje
- Lako se instalira (u roku od par minuta)
- Lako se upoznaje i koristi
- Možete da dodajete nove dizajn teme i dodatke za sajt kako bi ga učinili lepšim i funkcionalnijim
- Možete da zarađite putem sajta
- WordPress je besplatan – ne morate da plaćate za instalaciju platforme, jer postoji velika zajednica korisnika i kompanija koje brinu o tome da WordPress napreduje i ostane aktuelan. Uostalom, postoji razlog zašto je oko 70 miliona sajtova/domena širom sveta, bazirano upravo na WordPress platformi
- Možete imati neograničen broj stranica, blog objava ili proizvoda na sajtu
- Stariji je od Facebook-a i Twitter-a i koristi ga više od 60 miliona ljudi širom sveta

Dakle, WordPress.org 😊

Kako instalirati WordPress platformu za izradu sajta

U ovoj lekciji pokazaću vam dva načina za instalaciju WordPress-a.

1. Ukolite ste izabrali [WebHostingCloud.rs](#): putem aplikacije Softaculous. Ukoliko ste izabrali [Cloudways.com](#), tokom kreiranja servera već dobijate unapred instaliran i optimizovan WordPress, tako da preskaćete ovaj korak i odmah skočite na [lekciju WordPress podešavanja](#)
2. Uskoro: „Peške“, instalacija gde sami pravite bazu, korisnika i podižete datoteke na server

Hajde da krenemo u akciju!

**Ukoliko vam je potrebna pomoć sa pokretanjem sajta,
slobodno me kontaktirajte. Uradiću ovo besplatno za vas
ukoliko izaberete neki od hosting provajdera koje
koristim i preporučujem.**

Nakon kupovine hostinga i domena, dobili ste email poruku sa pristupnim podacima za cPanel.

cPanel Login Details

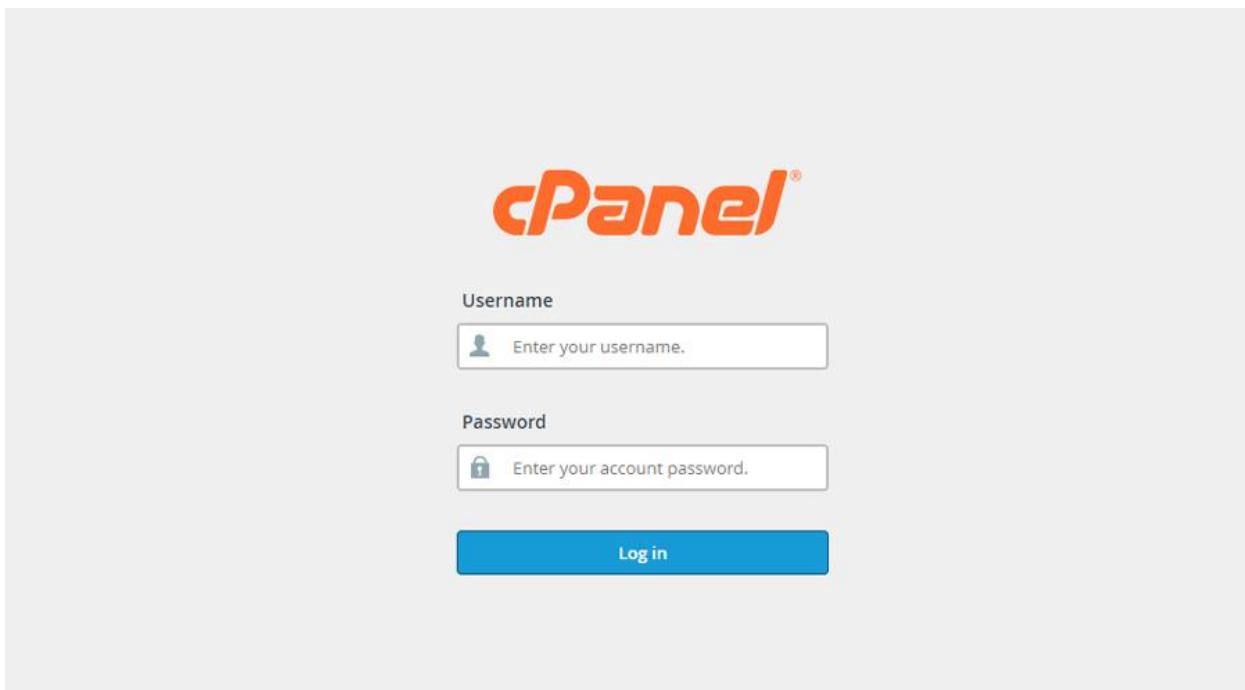
cPanel Username: ██████████
Password: ██████████

cPanel URL: <https://cloud01.cloudteh.com/cpanel>
Once your domain DNS has propagated, you may also
use ██████████

Te podatke odmah kopirajte u jedan notepad dokument i sačuvajte ga negde, kako bi vam bio pri ruci.

Kliknite na link ili posetite ovu adresu: <https://cloud01.cloudteh.com:2083/>

Videćete cPanel login ekran.

Koristeći login podatke, pristupite vašem cPanel-u.

Kada se ulogujete, videćete cPanel admin tablu.

The image displays the cPanel admin interface. At the top is a dark header bar with the 'cloudteh' logo. Below it is a search bar with the placeholder 'Find functions quickly by typing here.' On the left is a sidebar with icons for 'FILES', 'DOMAINS', and 'EMAIL'. The 'FILES' section includes 'File Manager', 'Images', 'Directory Privacy', 'Disk Usage', 'Web Disk', 'FTP Accounts', 'FTP Connections', 'Git Version Control', and 'JetBackup'. The 'DOMAINS' section includes 'Site Publisher', '.com Domains', 'Addon Domains', 'Subdomains', 'Aliases', 'Redirects', 'Zone Editor', and 'Dynamic DNS'. The 'EMAIL' section includes 'Email Accounts', 'Forwarders', 'Email Routing', 'Autoresponders', 'Default Address', 'Mailing Lists', 'Track Delivery', 'Global Email Filters', 'Email Filters', 'Address Importer', 'Spam Filters', 'Email Marketing', 'Encryption', 'Email Disk Usage', and 'Calendars and Contacts'.

cPanel je administrativni deo za hosting. Ovo je aplikacija koja je jednostavna za upotrebu i olakšaće vam upravljanje vašim nalogom.

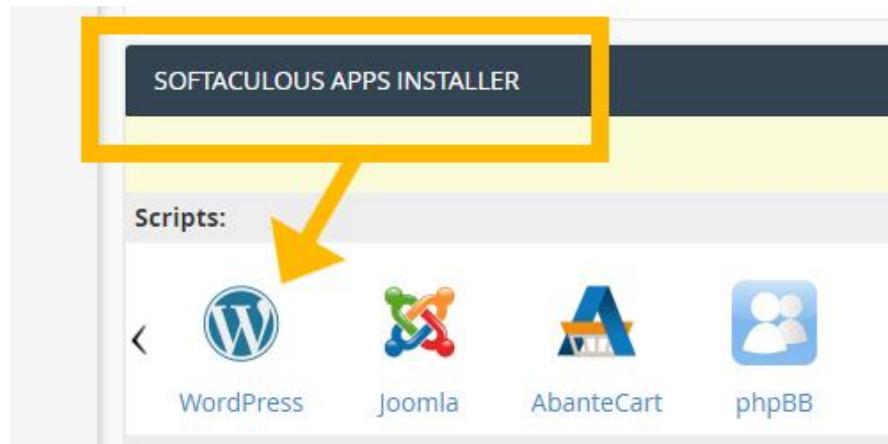
Unutar cPanela možete da:

- Instalirate WordPress sajt brzo i lako u roku od par minuta
- Otvorite poslovne email adrese sa imenom vašeg sajta u nastavku, npr info@imesajta
- Otvorite poddomene
- Ukoliko ste izabrali paket za više sajtova, možete lako dodati nove domene pa i na njih instalirati WordPress i za njih takođe podesiti poslovne email adrese
- Imate uvid u potrošnju resursa na hostingu
- I još zaista mnogo toga...

Prvi način: WordPress instalacija preko cPanela

Ovo traje dva minuta i vaš sajt je live.

Unutar cPanel aplikacije, potražite opciju „**Softaculous**“ pa kliknite na nju.

Videte sledeći panel:

The screenshot shows the Softaculous Apps Installer interface. On the left, there's a sidebar with various application categories like Blogs, Micro Blogs, Portals/CMS, etc. The main area is titled "WordPress" with a 5-star rating and version 5.6. It has tabs for Overview, Features, Screenshots, Demo, Ratings, Reviews, and Import. Below the tabs, there's a preview of the WordPress dashboard and a "Get Started" button. To the right, there's a brief description of WordPress, a note about its Open-Source nature, and a "Space Required" section. At the bottom, there's a "Manage Plugin / Theme Sets" button and a table for "Current Installations".

Ukoliko imate više sajtova na vašem hosting nalogu sa instaliranim WordPress-om preko ove aplikacije, te sajtove ćete videti na listi ispod.

Vi sada želite da instalirate WordPress na domen koji ste kupili.

Veoma je lako.

Pronađite dugme **Install** gore levo ili **Install Now** unutar stranice.

Kliknite na bilo koje od ta dva dugmena i videćete jedan formular koji treba da ispunite.

Pogledajte sliku

WordPress ★★★★
Version : 5.6, 5.5.3, 5.4.4, 5.3.6, 5.2.9, 5.1.8, 5.0.11, 4.9.16

Install	Overview	Features	Screenshots	Demo	Ratings	Reviews	Import								
Software Setup															
<p>Choose the version you want to install Please select the version to install.</p> <p>Choose Installation URL Please choose the URL to install the software</p> <p>5.6 verzija će biti izabrana unapred</p> <p>https://www. izaberite domen</p> <p>Choose Protocol Choose Domain In Directory </p>															
Site Settings															
<p>Site Name ime sajta Site Description opis sajta Enable Multisite (WPMU) </p> <p>☐ preskočite</p>															
Admin Account															
<p>Admin Username korisničko ime Admin Password lozinka, kliknite na ključić desno da napravite jaku lozinku <small>Strong (65/100)</small> Admin Email ovde unesite vaš gmail</p> <p> Hide </p>															
Choose Language															
<p>Select Language English izaberite engleski, kasnije ćemo prevesti</p>															
Select Plugin(s)															
<p>☐ Limit Login Attempts (Loginizer) ☐ Classic Editor </p> <p>☒ štiklirajte ☐ ne štiklirajte</p>															
Advanced Options															
<p>☒ ne dirajte</p>															
Select Theme															
<p> </p> <p>Note: This is optional. If not selected, the default theme will be installed. Themes are provided by PopularEx and built on PageLayer Editor.</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Organizer</td> <td>Softland</td> <td>EPM</td> <td>Rockster</td> </tr> </tbody> </table> <p>Show All Themes preskočite</p>												Organizer	Softland	EPM	Rockster
Organizer	Softland	EPM	Rockster												
<p>Install</p> <p>Email installation details to: <input type="text"/></p>															

Samo pratite ova uputstva do kraja i kliknite na dugme „**Install**“.

Ovo je tekstualni deo same instalacije, pogledajte video da biste bolje razumeli.

Software Setup:

Verzija WP platforme će biti podešena na najnoviju, tu nemojte ništa dirati

URL instalacije: Izaberite https. Ako dobijete obaveštenje kao na slici A trusted SSL Certificate was not found ne obazirite se. SSL imate i kasnije ćemo ga podesiti.

Site Settings:

Site name: Unesite ime Vašeg bloga ili sajta

Site description: unesite kratak opis

** obe ove stvari možete kasnije da promenite, tako da sada i ne morate ništa unositi

Enable Multisite: Ostavite ovo polje prazno.

Admin Account:

Admin Username: unesite nešto što nije admin ili Vaše ime, na primer „userx1“

Admin Password: izaberite neku lozinku klikom na ključić pored ili sami napravite neku komplikovanu lozinku. Nemojte uneti lagantu lozinku a odmah otvorite jedan notepad dokument i tamo upisujte lozinke jer će Vam trebati.

Admin Email: Email adresa, najbolja ista ona koju ste koristili za kupovinu domena i hostinga.

Choose Language

Ostavite Engleski, svakako će sajt biti na Sprskom. Ne brinite.

Select Plugin(s)

Limit Login Attempts (Loginizer): ovo štiklirajte.

Biće instaliran WordPress plugin koji onemogućava broj logovanja i time štiti Vaš sajt od upada.

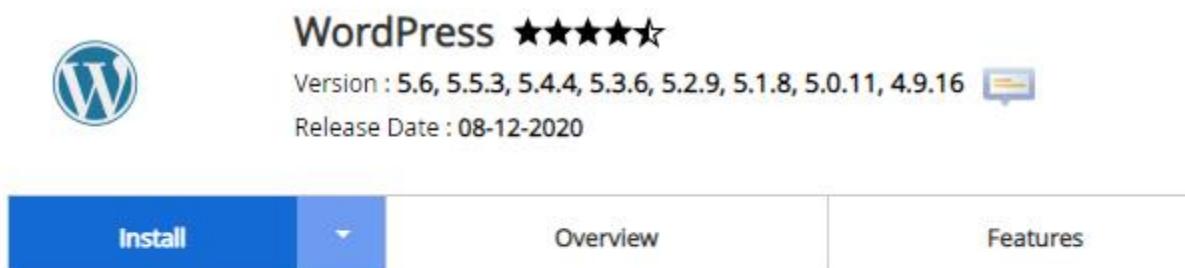
Classic Editor: ovo nemojte da štiklirate.

Advanced Options: Ništa ne dirajte

Select Theme: Ovde možete da izaberete dizajn temu, ovaj korak preskočite jer ću Vam pokazati odličnu temu čija je besplatna verzija predobra.

Na kraju, proverite da li ste uradili kako treba i kliknite na dugme „**Install**“ u dnu stranice.

Nakon instalacije, videćete obaveštenje:

Congratulations, the software was installed successfully

WordPress has been successfully installed at :

<https://www.tomislavmiletic.com/demosajt>

Administrative URL : <https://www.tomislavmiletic.com/demosajt/wp-admin/>

We hope the installation process was easy.

Vidimo da je WordPress uspešno instaliran na domen koji smo izabrali.

Administrativni deo sajta obično se nalazi na adresi **imesajta/wp-admin**

Obzirom da ga ja već imam na mom domenu, zato sam uneo „demosajt“ pa je ova wp instalacija na toj adresi. Vama će biti na adresi domena, vi NE želite da instalirate WordPress u poddirektorijum.

Upoznajte WordPress admin panel i kako uraditi osnovna podešavanja

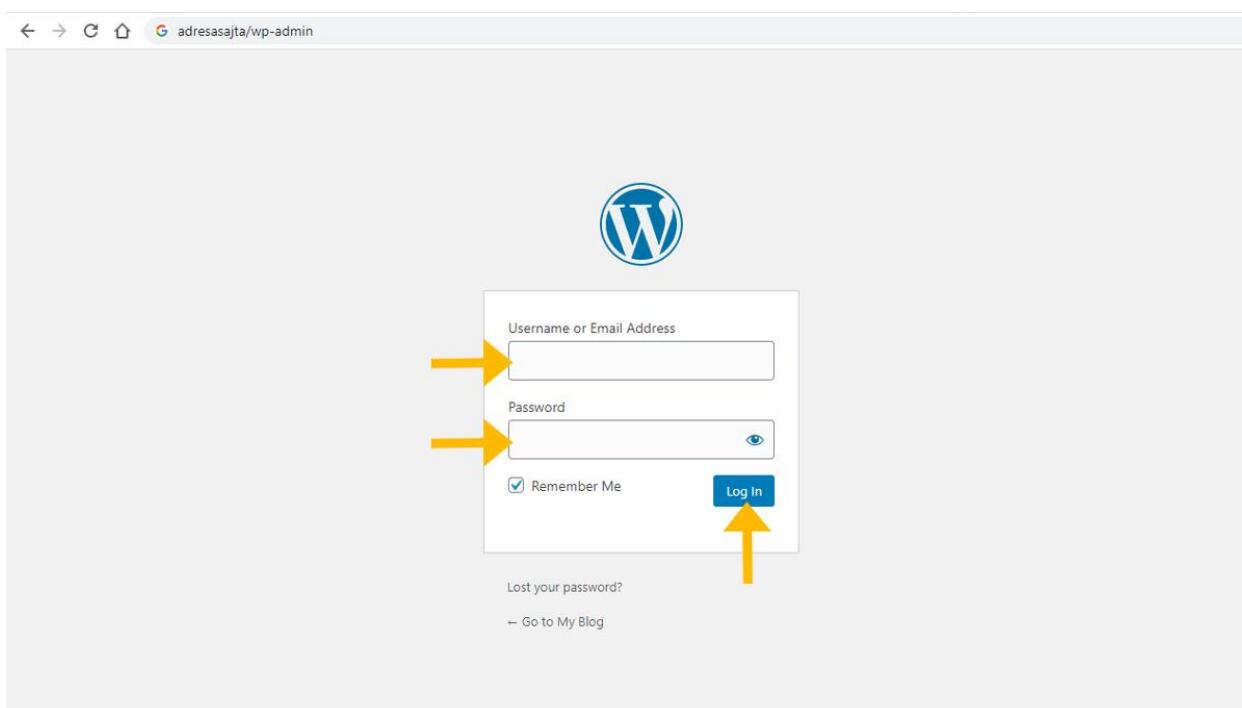
Sada već možete da se ulogujete na Vaš WordPress admin panel.

Koristeći login podatke, pristupite vašem novom WordPress sajtu.

Adresa koju treba da posetite je obično: <https://imesajta.com/wp-admin>

Napomena: Ukoliko ste pokrenuli free test cloud server na [Cloudways.com sajtu](#) vaša WordPress instalacija nalaziće se na adresi npr: <http://wordpress-472614-1659975.cloudwaysapps.com/wp-admin>. To je demo adresa gde ćete dodati vaš domen kasnije.

Uglavnom koji god hosting birali, WordPress login ekran će izgledati ovako:

Dakle tu unesite korisničko ime (ili email) i lozinku i ulogujte, pa ćete videti ovakav ekran.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard. On the left is a vertical sidebar with navigation links: Home, Updates, Posts, Media, Pages, Comments, Appearance, Plugins, Users, Tools, Settings, and Loginizer Security. A 'Collapse menu' button is also present. The main area is titled 'Dashboard' and contains several sections:

- Welcome to WordPress!**: A message saying "We've assembled some links to get you started:" followed by a "Get Started" section with a "Customize Your Site" button and a link to "change your theme completely".
- Next Steps**: A list of four items: "Write your first blog post", "Add an About page", "Set up your homepage", and "View your site".
- Site Health Status**: A section stating "No information yet..." and explaining that site health checks will automatically run periodically to gather information about the site.
- At a Glance**: Shows "1 Post", "1 Page", and "1 Comment". It also notes "WordPress 5.6 running Twenty Twenty-One theme".
- Activity**: Shows "Recently Published" (Today, 5:57 pm: Hello world!) and "Recent Comments". A comment from "A WordPress Commenter" is shown: "Hi, this is a comment. To get started with moderating, editing, and deleting comments, please visit the Comments screen in".
- Quick Draft**: A section for writing a new post, with fields for "Title" and "Content" and a "Save Draft" button.
- WordPress Events and News**: A section listing events: "Discussion Group: Introduction to Open-Source Online" (Wednesday, Dec 16, 2020, 5:00 pm GMT+1), "WordCamp Sevilla, Spain (online) Online" (December 26–29, 2020), and "Introducing Learn WordPress".

Čestitam! Pristupili ste vašem WordPress sajtu!

Videćete admin panel, ili takozvani „back end“ deo sajta. To je deo koji vidite vi kao administrator.

Hajde da se upoznamo sa funkcijama. Videćete koliko je jednostavno raditi sa WordPress-om.

Sa leve strane vidimo ovu vertikalnu navigaciju tamnije boje, sa raznim linkovima.

Sa desne strane je detaljniji prikaz sekcije.

Idemo redom.

Dashboard

Ovo je početna stranica admin panela koju vidite odmah nalog logina, kao u ovom slučaju.

Tu vidite kratki pregled aktivnosti, broja objavljenih stranica, članaka, komentara na blogu, analitiku (nakon što podesite) i razne informacije o WordPress-u.

Updates

Ovo je deo gde će videti i moći da zanovite (apdejtuјete) WordPress platformu, teme i dodatke. Kada bude objavljena nova verzija, videćete notifikaciju u gornjem levom uglu.

The screenshot shows the WordPress dashboard with a dark sidebar on the left. The sidebar has several menu items: Home, Updates (which is highlighted with a yellow arrow), Posts, Media, Pages, Comments, and Appearance. The main content area is titled "WordPress Updates" and contains the following text:
Here you can find information about updates, set auto-updates and see what plugins or themes need updating.
Current version: 5.6
Last checked on December 15, 2020 at 6:58 pm. [Check again.](#)
This site is automatically kept up to date with each new version of WordPress.
[Switch to automatic updates for maintenance and security releases only.](#)

Posts

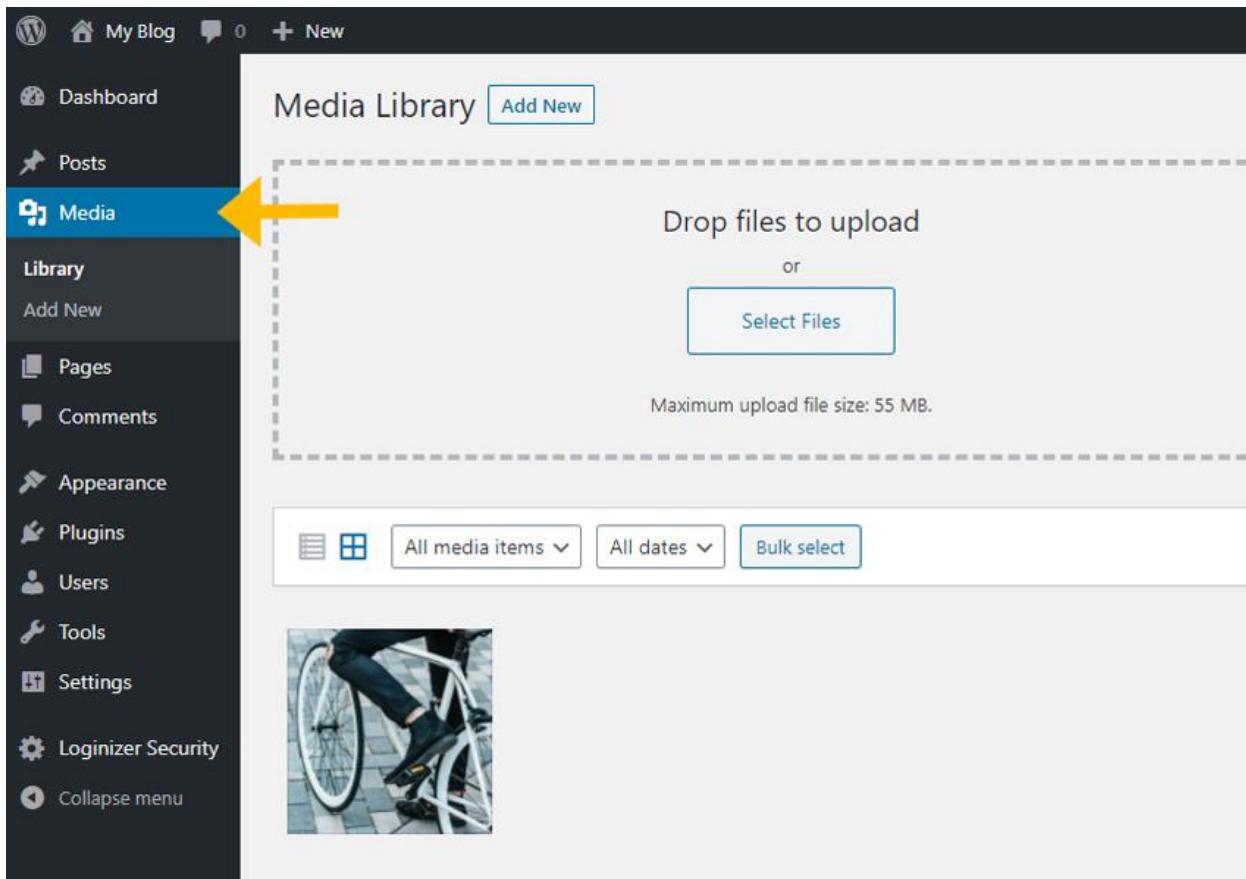
Ovde kreirate vaš blog i kategorije za taj blog.

Ovo je jedna od prednosti WordPress platforme. Na jednom mestu imate opciju za blog, sajt, prodavnicu... Ne morate ništa dodatno da instalirate kako bi počeli sa pisanjem blog članaka. Možete imati neograničen broj tih članaka (post-ova) raspoređenih u neograničen broj kategorija. Kasnije svaka kategorija može da ima svoju posebnu stranicu, koja prikazuje samo članke iz te kategorije.

The screenshot shows the WordPress dashboard with a dark sidebar on the left. The sidebar has several menu items: Posts (which is highlighted with a yellow arrow), All Posts, Add New, Categories, Tags, Media, Pages, Comments, Appearance, Plugins, Users, Tools, Settings, Loginizer Security, and Collapse menu. The main content area is titled "Posts" and contains the following text:
All (1) | Published (1)
Bulk actions ▾ Apply All dates ▾ All Categories ▾ Filter
 Title
 Hello world!
 Title
Bulk actions ▾ Apply

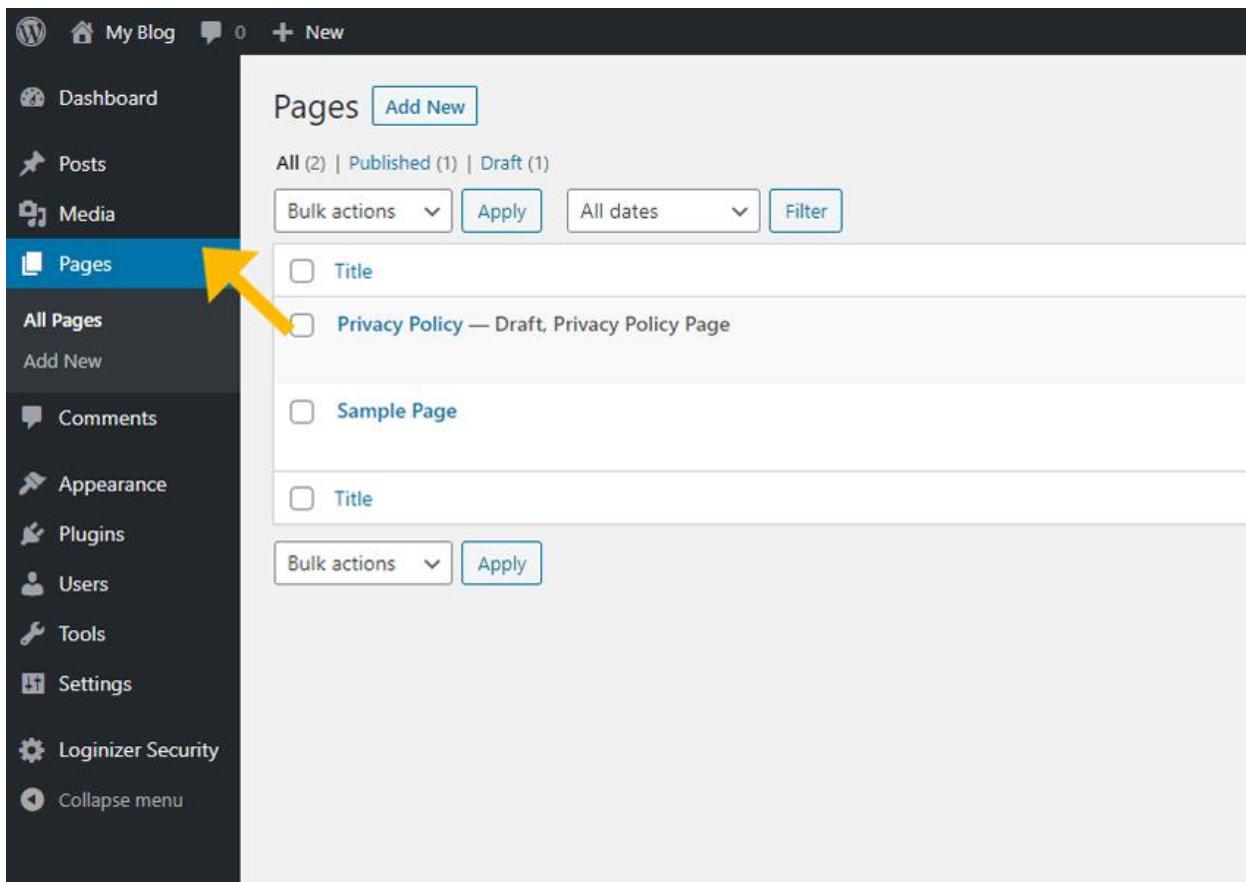
Media

Ovo je deo gde ćete čuvati fotografije za vaš sajt. Nemojte ovde podizati video materijale. Video podižite na YouTube kanal. Prvo imate prednosti za optimizaciju, a drugo ne trošite resurse hostinga za učitavanje videa. Dakle ovde podižite fotografije i pdf materijale ukoliko ih budete kreirali, a pametno je da ih kreirate i da ljudi mogu da ih preuzmu, kako bi se upisali na vašu email listu (više o email marketingu ćete moći da saznote u mom vodiču za email marketing)

Pages

Ovo je deo gde kreirate stranice za vaš sajt. Pomenuo sam gore koje stranice bi trebali da imate na vašem sajtu, a ovo je mesto gde ćemo ih praviti i videti njihov pregled. Naravno, ni ovde nemate ograničenje. Vaš sajt može da ima neograničen broj stranica i blog objava.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard. The left sidebar has a dark theme with white text. The 'Pages' menu item is highlighted with a blue background and a yellow arrow pointing to it. Other menu items include Dashboard, Posts, Media, All Pages, Add New, Comments, Appearance, Plugins, Users, Tools, Settings, Loginizer Security, and Collapse menu. The main content area is titled 'Pages' with a 'Add New' button. It shows a list of pages: 'Privacy Policy — Draft, Privacy Policy Page' and 'Sample Page'. There are checkboxes for selecting multiple pages, and buttons for 'Bulk actions', 'Apply', 'All dates', and 'Filter'.

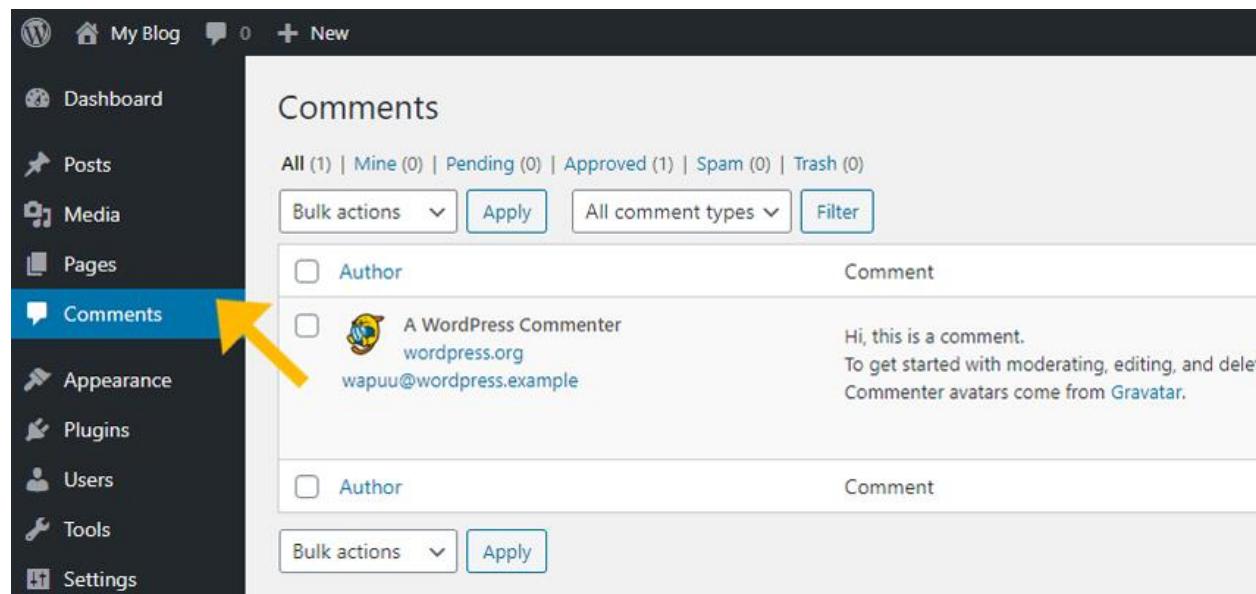
Comments

Ovde ćete videti sve komentare koje ljudi postave, kao i spam komentare kojih će nažalost biti uvek ima ljudi koji objavljaju gluposti i razne oglase. Ali Vi imate rešenje za ovo.

Prvo, nijedan komentar neće biti objavljen na sajtu bez Vaše dozvole.

Drugo, Vi možete da odobrite ili obrišete komentare jer ćete biti obavešteni mailom kada stigne novi komentar.

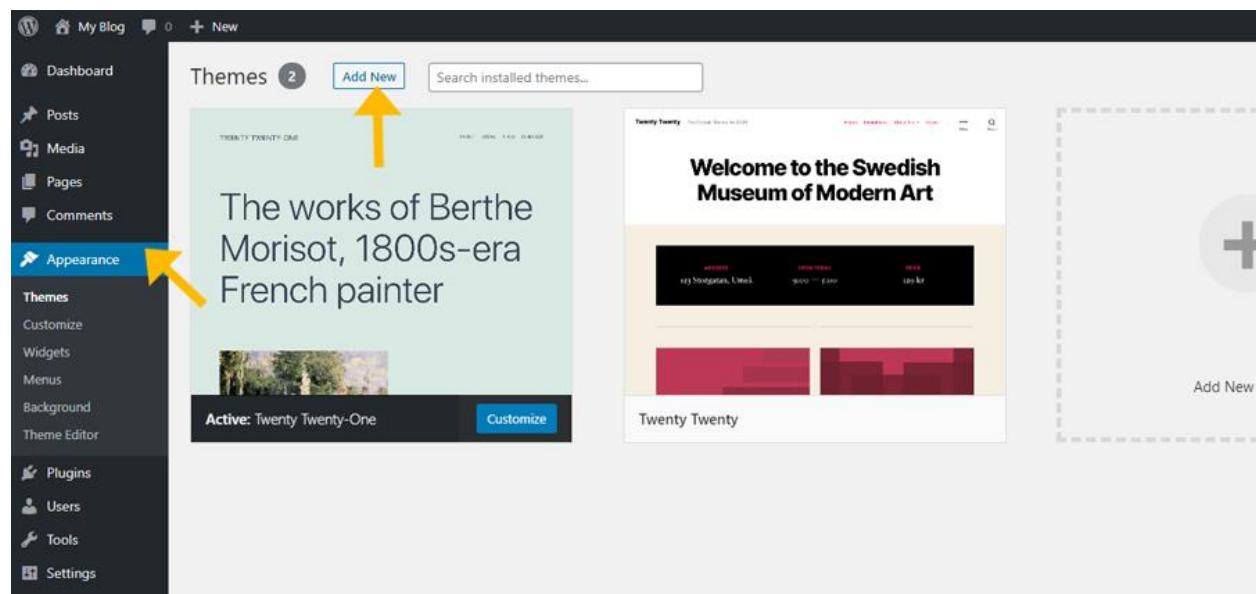
Treće, možete u potpunosti da onemogućite ovu funkciju što uopšte nije loša ideja, jer ćete verovatno hteti da postavite opciju za Facebook komentare, tako da ljudi mogu sa svojim FB profilom da ostave komentar.

The screenshot shows the WordPress admin interface. The left sidebar has a dark theme with white icons and text. The 'Comments' menu item is highlighted with a yellow arrow. The main content area is titled 'Comments' and shows a list of comments. The first comment is from 'A WordPress Commenter' with the URL 'wordpress.org' and email 'wapuu@wordpress.example'. The comment text is 'Hi, this is a comment.' Below it, there's a note: 'To get started with moderating, editing, and deleting comments, click the link next to each comment. Commenter avatars come from Gravatar.' At the bottom of the list, there are 'Bulk actions' and 'Apply' buttons.

Appearance

Deo odakle ćemo instalirati WordPress dizajn teme, uređujemo navigaciju, kreiramo linkove, vidžete i dodajemo nove teme, nalazi se u ovoj sekciji.

The screenshot shows the 'Appearance' section of the WordPress admin. The left sidebar has a dark theme with white icons and text. The 'Themes' menu item is highlighted with a yellow arrow. The main content area shows a list of installed themes. The first theme is 'Twenty Twenty-One' with a preview image showing 'The works of Berthe Morisot, 1800s-era French painter'. The second theme is 'Twenty Twenty' with a preview image showing 'Welcome to the Swedish Museum of Modern Art'. At the top right of the theme list, there is a 'Search installed themes...' input field and a 'Add New' button, which is also highlighted with a yellow arrow. On the far right, there is a '+' icon and a 'Customize' button.

Plugins

WordPress dodaci (ili pluginovi) su jednostavno programi koji vaš sajt čine pametnijim i pomažu mu da uradi više posla, bude funkcionalniji i bolji. Ovo je deo gde ćete instalirati te dodatke.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard under the 'Plugins' section. On the left sidebar, 'Plugins' is selected. At the top right, there is a blue 'Add New' button. A yellow arrow points to this button. Below it, there is a table listing several plugins: Akismet Anti-Spam, Hello Dolly, and Loginizer. Each entry includes an 'Activate' link and a 'Delete' link. At the bottom of the table, there are 'Bulk actions' and 'Apply' buttons.

Tools

Ovo je deo gde ćete moći da uvezete sadržaj iz nekog drugog cms-a u WordPress. Ali možete ga preskočiti jer najverovatnije nećete provoditi vreme ovde.

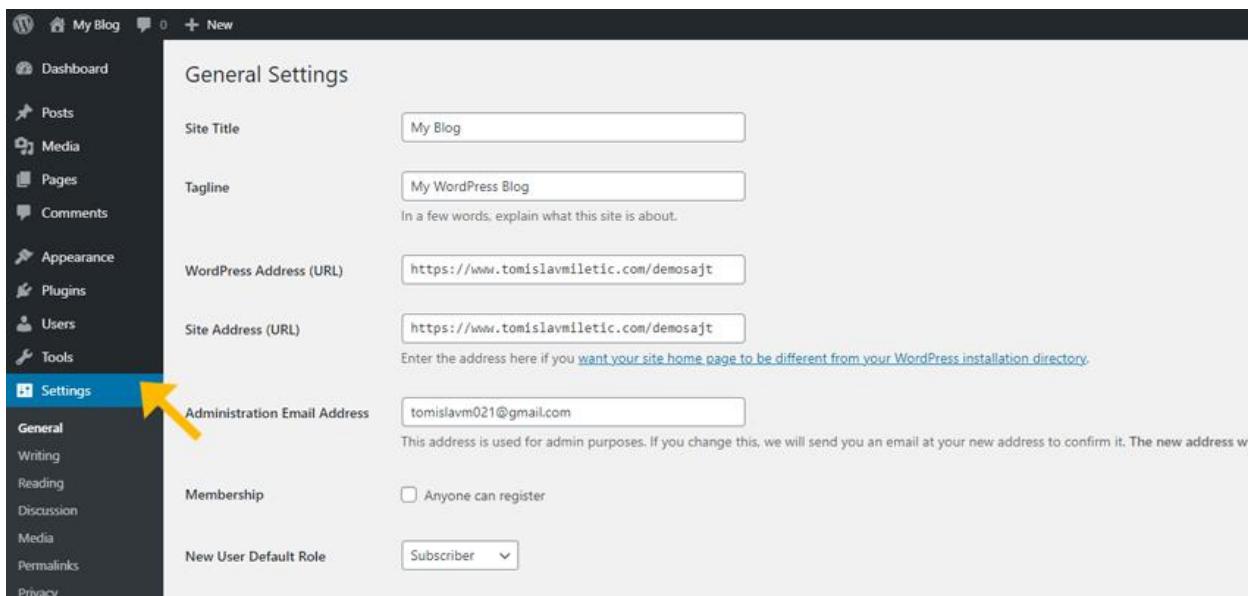
Users

Pregled korisnika vašeg sajta. Vi ste administrator, imate sva ovlašćenja. Ukoliko neko treba da piše tekst, moći ćete da kreirate nalog i da izaberete ulogu za tu osobu. Dakle ovde vidite pregled korisnika i možete da kreirate nove korisnike sa odgovarajućim ulogama i ovlašćenjima.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard under the 'Users' section. On the left sidebar, 'Users' is selected. At the top right, there is a blue 'Add New' button. A yellow arrow points to this button. Below it, there is a table showing one user named 'urednik'. There are 'Bulk actions' and 'Apply' buttons at the bottom.

Settings

Ovo je deo gde ćemo obaviti važna inicijalna podešavanja, koja ne smete da zaboravite.

Važna osnovna podešavanja WordPress sajta

Veoma važna podešavanja koja morate uraditi na samom početku. U ovom slučaju, idemo na opciju „Settings“ ili „Podešavanja“ i videćemo prikaz kao na slici iznad.

Sekcija za podešavanja ima sledeće opcije:

General Writing Reading Discussion Media Permalinks Privacy

Vama su važna sledeća podešavanja:

General // pogledajte sliku iznad - Opcija "general" je prva koju vidite kada kliknete na Settings ili Podešavanja. Ovde ćemo prvo definisati ime sajta, tip konekcije i unećemo našu Gmail adresu.

U polju „Site Title“ ili „Naslov sajta“ unesite glavnu ključnu reč i ime Vašeg sajta, odnosno firme ako pravite sajt za Vaš posao. Možete dodati i mesto gde se nalazite.

Recimo „Ugradnja parketa – Parketar Nikola Novi Sad“

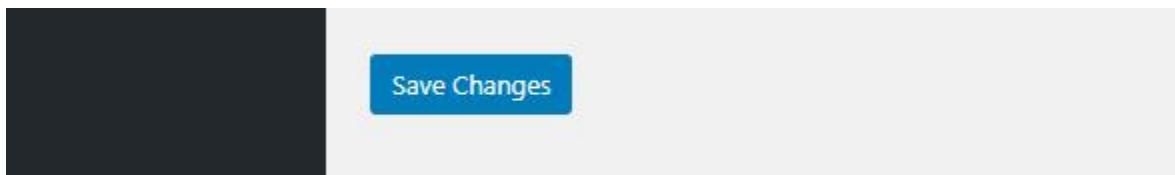
U polje Tagline možete upisati neki kratak slogan.

Nakon toga, u polju „WordPress Address (URL) i Site Address (URL)“, unesite adresu sajta u formatu https. Unesite adresu sajta u formatu https://adresasajta.com (samo dodajte slovo s) Sada će vas wordpress možda izlogovati pa ćete morati opet da se ulogujete.

Pronađite opciju “Language” pa izaberite Srpski jezik.

Poslednja stvar koju ovde treba da uradite je da unesete Vašu Gmail adresu (možda ste već to uradili tokom procesa instalacije) kao glavnu adresu sajta, na koju ćete dobijati obaveštenja i poruke posetilaca. Pored toga, važno je da ovde bude unesena VAŠA email adresa, jer Vi ste vlasnik ovog sajta. To uradite u polju „Email Address“.

Kada uradite ove tri stvari, skrolujte ka dole i kliknite na dugme da sačuvate promene.

Sada nastavite dalje i kliknite na opciju „Reading“ ili „Čitanje“

Reading Settings

Your homepage displays

- Your latest posts
- A [static page](#) (select below) 1

Homepage:

Posts page:

Blog pages show at most posts

Syndication feeds show the most recent items

For each post in a feed, include

- Full text
- Summary

Your theme determines how content is displayed in browsers. [Learn more about feeds.](#)

Search engine visibility

Discourage search engines from indexing this site 2

It is up to search engines to honor this request.

Save Changes

U delu Reading ili Čitanje, treba da odredite koja će stranica biti početna stranica Vašeg sajta **(1)**.

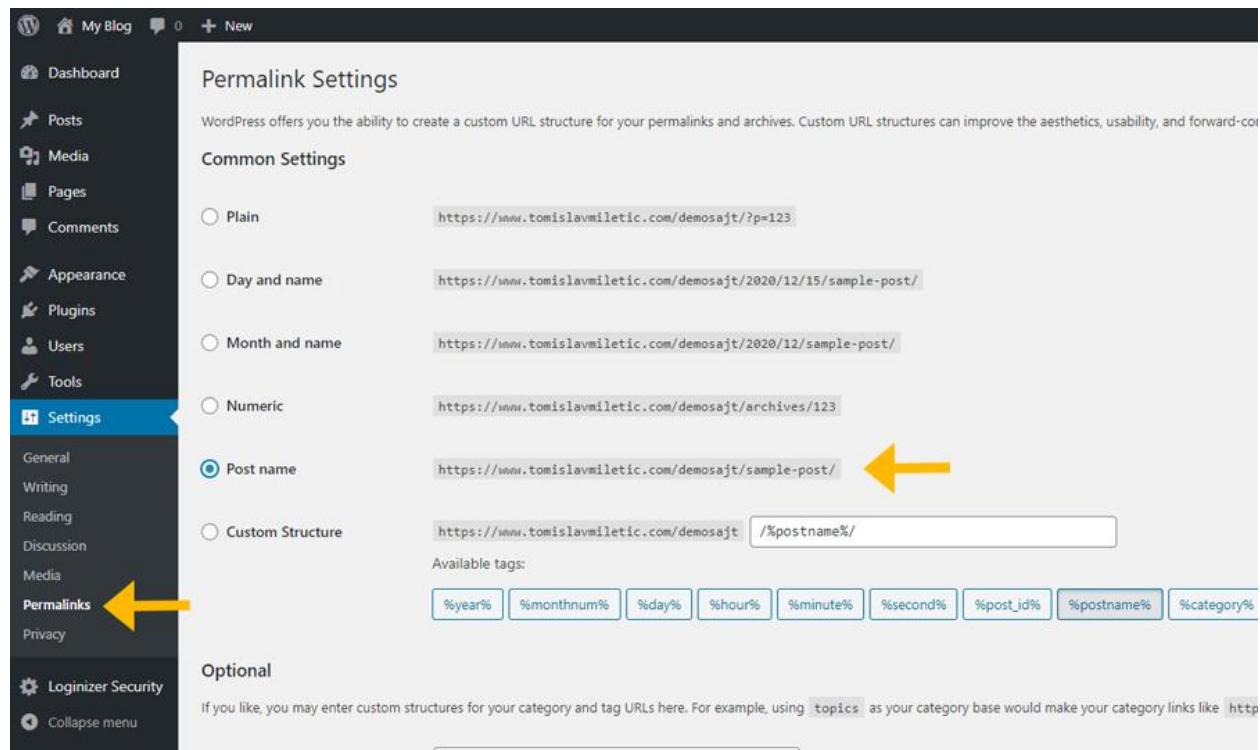
Kada neko poseti Vaš domen (adresasajta.com npr), Vi imate mogućnost da prikažete poslednje blog objave ili stranicu koju ste napravili da bude početna.

Nismo još došli do kreiranja stranica, ali kada napravimo prve stranice našeg sajta, vratićemo se na ovaj deo i izabraćemo jednu od ove dve opcije. Moj savet je da izaberete “Static Page” i onda iz menija koji odmah ispod nalazi, samo štiklirate koju stranicu želite da prikažete kao početnu.

Drugo važno podešavanje se nalazi odmah ispod, a to je “Search Engine Visibility”

Ova opcija **NE BI** trebalo da bude štiklirana, jer na taj način onemogućavate internet pretraživačima da pronađu i indeksiraju Vaš sajt (ili blog), a to je definitivno nešto što **NE** želite. Dakle ostavite ovo polje **prazno** pa kliknite na dugme “Save Changes” da sačuvate promene.

Nakon toga, opet u sekciji "Settings" izaberite opciju "Permalinks" i videćete sliku:

Permalinkovi su adrese koje vode do Vaših stranica ili članaka. Ovde imate nekoliko mogućnosti na raspolaganju, a jedno je jasno – želite da olakšate ljudima i internet pretraživačima da pronađu Vaš blog ili sajt.

Zato izaberite opciju "**Post name**" jer tako postižete da linkovi budu lepi, lako čitljivi i razumljivi.

Ovo je izuzetno važno podešavanje za optimizaciju sajta i lakoću upotrebe od strane korisnika.

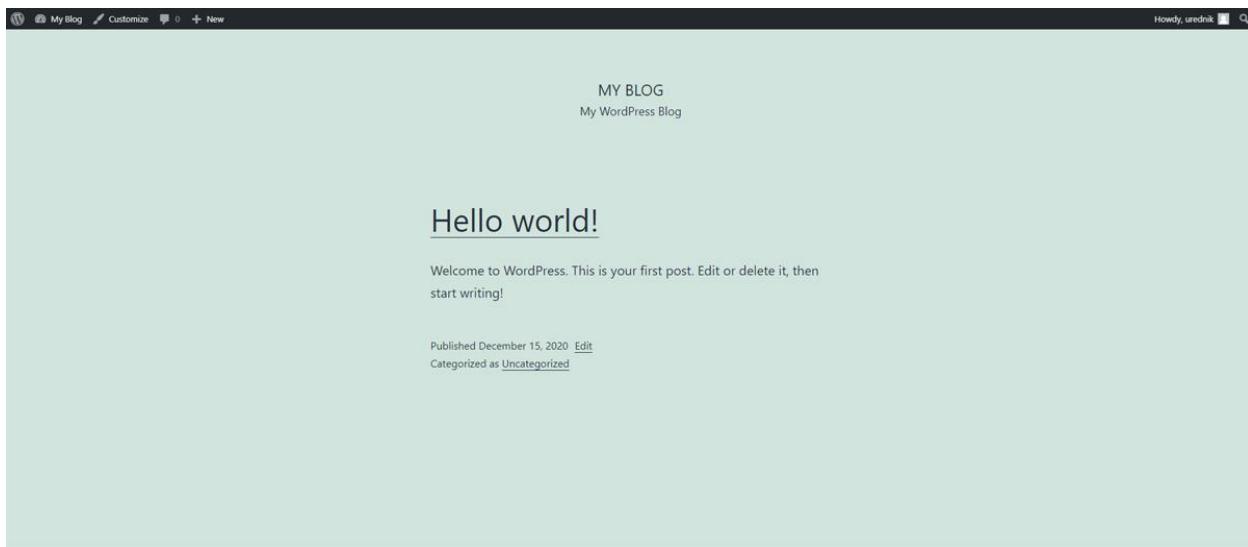
Kada to uradite, opet kliknite na dugme za čuvanje promena.

Zaključno sa podešavanjem permalinkova, uradili sve osnovna podešavanja WordPress sajta. Postavili ste odlične temelje i sada možete da krenete dalje.

A kako vaš sajt izgleda u ovom trenutku?

Posetioci vašeg sajta videće „front end“ ili prednji deo sajta. Da bi videli kako front end trenutno izgleda, kliknite na kućicu u gornjem levom uglu.

Obzirom da je ovaj kurs zanovljen za 2021 godinu, koristimo novu temu „twenty twenty one“ a ona nakon instalacije izgleda nekako ovako:

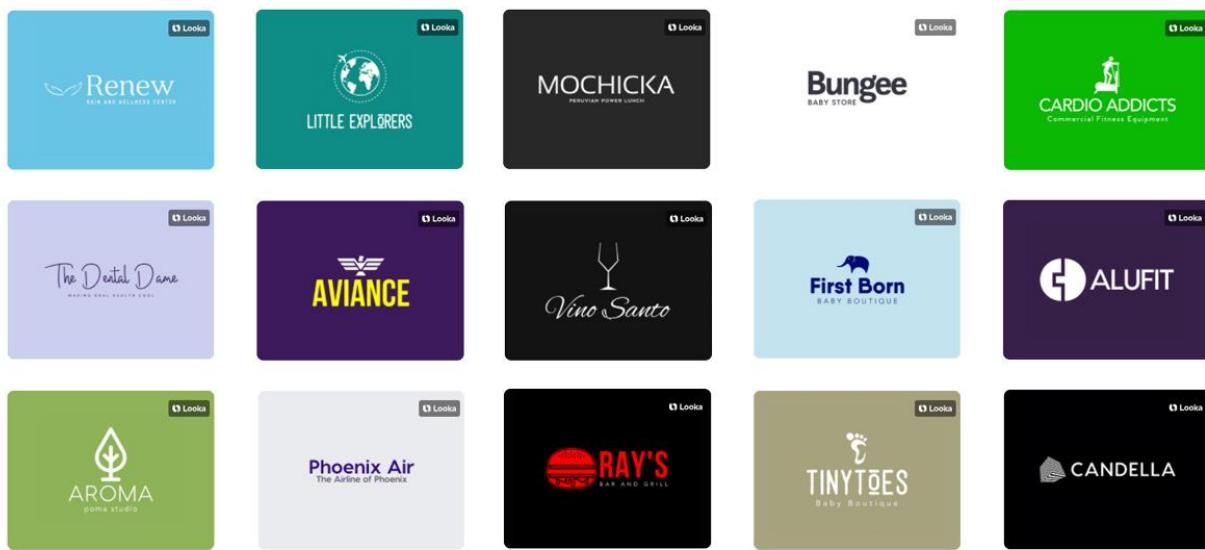
Gotovi ste sa instalacijom sajta. Nemojte sada da se zaletite pre nego što napravite dobar plan za sajt.

Sada je na redu brending.

Vodič za samostalno kreiranje logotipa za Vaš sajt, firmu i brend

Definitivan vodič za izradu logoa

Sada je vreme da kreiramo logo.

U poslednjih nekoliko godina, tehnologija je zaista napredovala a tokom prethodne 2020 godine, već uveliko popularni online programi za dizajn i razvoj sajtova, primetili su ogroman skok u broju korisnika jer su ljudi selili poslove na internet ili pokretali novi biznis.

A tehnologija ima odgovor na tu potrebu. Brzo, jednostavno i mnogo jeftinije, možete da pokrenete sopstveni web sajt, napravite logo ili privučete nove potencijalne korisnike za vaše proizvode ili usluge.

[Posetite sajt looka.com](http://looka.com)

Vaše je samo da istražite i saznamete kako, gde i koliko će to da vas košta.

- Šta treba da znam pre nego što kreiram svoj logo
- Da li mogu sama/sam ili moram da platim grafičkog dizajnera?
- Na šta da obratim pažnju prilikom izrade logoa, šta je moderno i u trendu?

Možete da skočite ispod i sazname odmah kako samostalno napraviti logo.

Međutim postoji nekoliko stvari na koje bi trebali da obratite pažnju pre nego što krenete u akciju.

Izrada logoa je jedna od najvažnijih stvari koju morate uraditi na samom početku pokretanja posla.

Logo predstavlja VAS. Vašu firmu, proizvode ili usluge.

Mora biti kreiran imajući u vidu „vajb“ koji želite da prenesete i KO je vaš klijent.

Koje probleme, potrebe ili želje vaš potencijalni klijent ima i kako se oseća u vezi toga.

Boje, dizajn, simboli ili ikonice vašeg logoa moraju biti kreirani uzimajući u obzir „raspoloženje“ vašeg posla, odnosno kakve emocije imaju ljudi koji traže proizvode ili usluge koje vi nudite. Na primer, ako pravite logo za advokatsku kancelariju, da li će on biti šaren, veseo i razigran, sa nekim masnim fontom koji je jako upečatljiv?

Ili će biti minimalističan, sa jednom bojom i nekom finom ikonicom recimo slikom čekića ili zgrade suda i malo tanjim slovima ispisano ime vaše firme?

Ako ste rekli ovo drugo, u pravu ste. Zamislite da neko otvorí sajt advokatske kancelarije i vidi brending koji uopšte ne ide sa temom posla. Pored toga, neko ko otvara ovaj sajt, ima određeni problem i nikako mu se neće svideti razigrani, šareni logo koji se uopšte ne uklapa sa emocijom.

Sa druge strane, ako napravite tako jednostavan logo za recimo vrtić, opet ste pogrešili, jer bi za sajt vrtića, morali da uradite neki šareni, razigran logo. Dakle pre nego što krenete sa izradom logoa, razmislite o emociji koju želite da prenesete.

Odredite tip fonta / tipografija tјs stil teksta

Jedan glavni font za naslove na sajtu. Idealno bi bilo da tekst unutar fonta bude napisan istim stilom.

Jedan font za tekstove (može isti ali ne mora)

Jedan font za akcentovanje nekih sitnica (nije obavezno)

Odredite boje za Vaš brend

Maksimalno dve (uzimajući u obzir da bela i crna nisu boje i da možete sve to da razblažite nekom pastelnom ako ste u tom fazonu) i naravno sada znate da morate uzeti u obzir emociju koju želite da prenesete. Neka bude kontrast.

Pogledajte ovaj primer logoa.

Logo (bela pozadina)

Logo (transparentna pozadina)

Imamo avion, žutu planetu, velikim slovima napisano TRAVEL, a reč "blog" napisana je malim slovima, jednim akcentovanim fontom. Logo je urađen u dve verzije, jedna je sa belom pozadinom a druga je sa providnom pozadinom (transparentnom)

Tipografija

H1 naslov: Playfair Display

Reč „TRAVEL“ : Isto kao H1 naslovi

Reč „blog“: kaligrafski font, nalik na pisanje rukom

H2, H3, H4 podnaslovi: Open Sans

Tekst: Open Sans

Boje

Žuta: #ffcc00

Zelena: #157506

Tamna: #1a160b

Bela: #fff

Dakle definisali smo koji font i boje čemo koristiti i koji je ukupan vajb našeg posla.

Takođe smo razmislili na koji način da vizuelno predstavimo naš posao kroz logo, zato imamo ovaj avion i planetu. Ali to nije obavezno. Ikonice možete izostaviti, ako želite minimalističan dizajn ili možda pravite logo za restoran pa ne želite da postavite nož i viljušku ili još gore ikonicu hamburgera...

Ovaj logo sam napravio za nepunih 60 minuta u Fotošopu, ali vi nemate fotošop niti želite da učite kako se koristi novi program samo da bi napravili logo. Želite brže rešenje...šta čemo onda?

Kako napraviti logotip koji će da bude lep i profesionalan a da pritom i uštedite novac?

Odgovor je jednostavan. Odgovor je Looka.

[Looka je web aplikacija za pravljenje logoa online](#), koji uz pomoć napredne veštačke inteligencije (AI), omogućava svakome da za svoj sajt napravi lep logo i uštedi novac.

Program je jednostavan za upotrebu i pomoći će vam da kreirate veliki broj dizajn opcija potpuno **besplatno** a možete platiti i naručiti vaš logo samo ako ste potpuno zadovoljni i pre nego što se odlučite za onu pravu verziju koju ste zamislili.

Odgovorite na nekoliko pitanja, izaberete dizajn opcije koje vam se dopadaju i odmah ćete videti mnoštvo varijanti koje možete dodatno uređiti prema vašim željama. Ono što je odlično kod ovog programa naspram ostalih, je sistem mašinskog učenja koji zna kako da upari boje, tipografiju i kontraste kako bi vam pomogao da kreirate razne ideje za vaš logo.

Možete potpuno besplatno praviti logo i igrati se sa programom, a jednom kada napravite logo koji vam se sviđa i želite da ga koristite, možete se odlučiti za jednokratno plaćanje ili kupovinu „brand kit“ paketa, koji uključuje oko 300 različitih brendiranih stvari, uključujući vizitke, flajere, objave za društvene mreže itd...

Ključne funkcije i benefiti online programa za izradu logoa

- Premijum dizajn
Napravite stotine različitih logoa potpuno besplatno, ne morate ni kreirati nalog da bi počeli sa radom
- Ogromna selekcija fontova, simbola i ikonica
Raspoređenih prema industriji, da bi vam bilo lakše da pronađete šta želite
- Lako editovanje
Pravljenje logoa za firmu ne mora da bude komplikovano. Looka program omogućava vam da uređujete tekst, boje, simbole, ikonice i pogledate mnogo varijacija za vaš budući logo, vi se bukvalno igrate sa programom koji mogu i deca da koriste
- Vi ste vlasnik vašeg logoa
Kada kupite logo koji ste napravili, imate potpunu komercijalnu licencu za upotrebu
- Korigovanje nakon kupovine
U roku od 72h nakon plaćanja, možete korigovati vaš logo ako želite da napravite neku izmenu.

Zato je najbolje da pre kupovine kreirate logo za koji ste sigurni da vam se dopada a Looka će vam pomoći u tome

Zašto je Looka dobar program za izradu logoa

Postoji nekoliko ključnih beneficija za vas

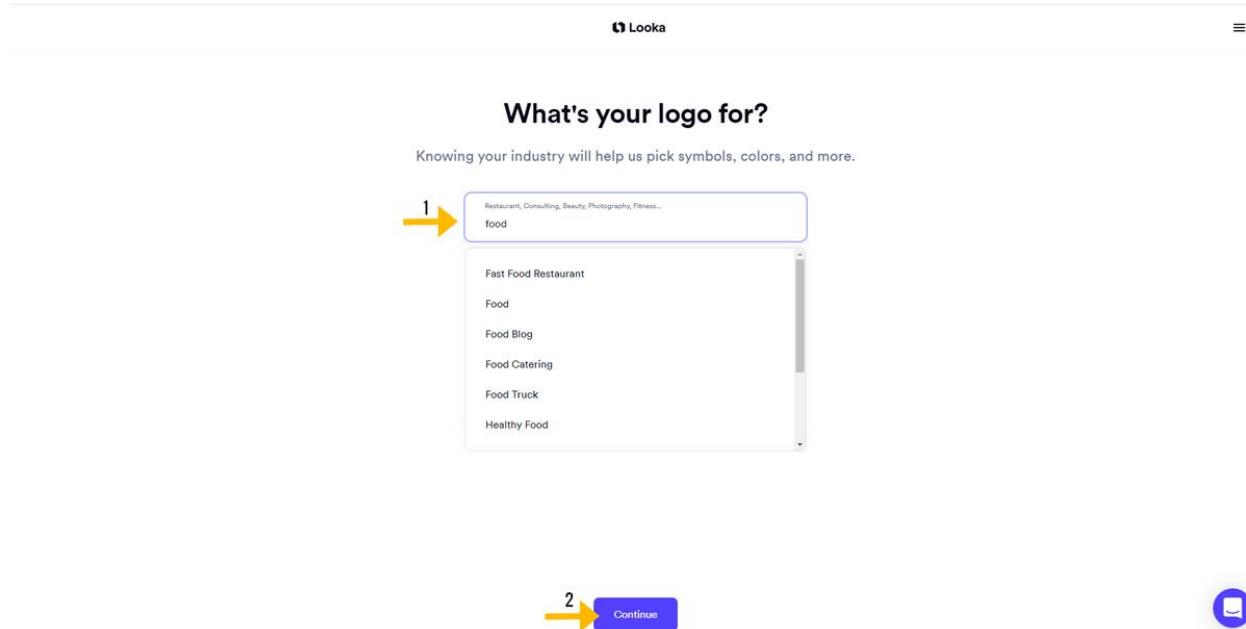
- **Lakoća upotrebe:** Ne treba da budete dizajner, da imate bilo kakvo tehničko predznanje ili učite kako se koristi novi program da bi koristili ovu platformu
- **Vrednost:** Za cenu manju od 100\$ (jednokratno), umesto da plaćate dizajnera da uradi logo i ostale stvari koje ćete dobiti kada izaberete različiti paket, zapravo mnogo štedite jer su dizajneri skuplji a tehnologija je napredovala pa možete samostalno da pravite kako se vama sviđa a uz pomoć programa koji vas vodi i umesto vas obavlja grafički posao, a vi samo kontrolišete i birate opcije.
- **Vreme:** Za manje od 60 minuta, možete imati vaš logo. Kada bi radili sa dizajnerom, verovatno bi bilo dodatnih dogovaranja kada dobijete predlog dizajna, pa date sugestiju, onda dizajner koriguje pa vam vrati da opet pogledate i tako u krug. A naravno to sve košta.
- **Veliki izbor:** Možete napraviti neograničeni broj varijacija sa bojama, tipografijom i ikonicama odnosno simbolima i neograničen broj promena pre nego što budete sigurni da je to to, odnosno pre kupovine.
- **Popularan brend:** Veliki broj pozitivnih recenzija za Looka program i milioni ljudi koji prave svoje logoe

Kako napraviti logo u Looka programu

Posetite sajt loka.com

The screenshot shows the Looka website homepage. At the top, there's a navigation bar with links for "Logo Maker", "Brand Kit", "How It Works", "Reviews", "Logo Ideas", and "Blog". On the far right of the nav bar are "Log in" and "Sign up" buttons. Below the nav bar, the main headline reads "Design your own beautiful brand" with a subtext "Use Looka's AI-powered platform to design a logo and build a brand you love.". There's a search bar with a yellow arrow icon and the placeholder "Enter your company name". To the right of the search bar is a blue "Get started" button. Below the search area, there's a Trustpilot rating section with a yellow "Excellent" label, five green stars, and the text "7,000+ reviews on Trustpilot". The main visual below the headline features several purple-themed branded products: a nail polish bottle, a spray bottle, a shopping bag, a gift bag with a floral pattern, and two lipsticks. A small circular icon with a speech bubble is in the bottom right corner of this banner.

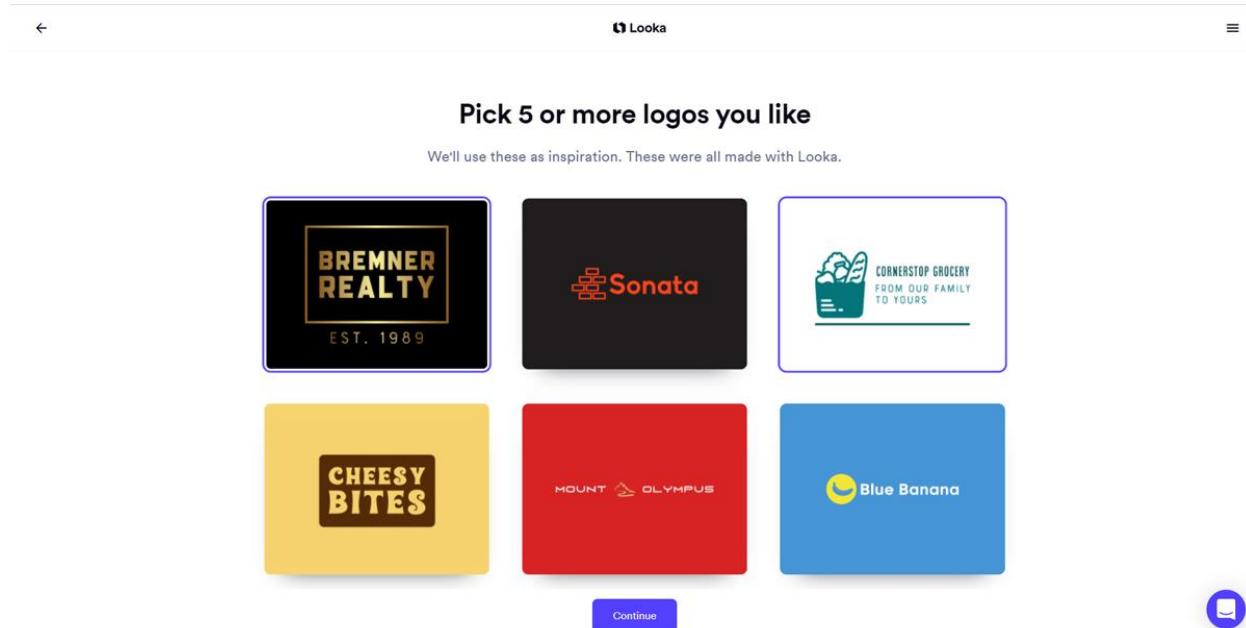
Odmah ćete videti polje u koje možete uneti ime vaše firme, sajta ili bilo čega za šta želite da napravite logo. Kada unesete ime, kliknite na dugme „**Get started**“ ili udarite Enter na tastaturi.

Sada vidite polje za upis delatnosti, kako bi looka program odmah počeo da radi za vas. (1)

Možete upisati bilo što što ima veze sa vašim poslom. Ja upisujem „food“ jer želim da napravim logo za restoran, odnosno brzu hranu. Dobićete i predloge dok budete kucali.

Nakon toga kliknite na „**Continue**“ (2) pa ćete videti ovakav prikaz:

Sada treba da izaberete 5 ili više ideja koje vam se dopadaju. Jednostavno kliknite na njih pa nakon toga opet na dugme „**Continue**“ u dnu stranice.

Sada možete izabratи boje.

The screenshot shows a grid of nine colored boxes labeled with their names: Blue, Purple, Pink, Red, Orange, Yellow, Green, Teal, and Greyscale. A yellow arrow points from the text "What colors do you like?" to a "Skip this step" button. A blue message icon is in the top right corner.

Možete i preskočiti ovaj korak što ћу ja sada uraditi klikom na „Skip this step“ a nakon toga ћете imati opciju da unesete i slogan ukoliko želite.

The screenshot shows a "Tell us about yourself" section. It includes a "Company Name" field containing "superklopa" and an "Add a Slogan (Optional)" field. A yellow arrow points from the text "Tell us about yourself" to the slogan field. A blue message icon is in the top right corner.

Slogan nije obavezan a svakako ga možete dodati i kasnije. Kliknite na dugme „Continue“ da nastavite dalje a sledeći korak je izbor simbola ili ikonica.

Izaberite ikonice i simbole za logo →

What kind of symbols do you want?

Restaurant, Food, Food Truck, Meal, Organic, Bar, Drink, Food Shop, Catering, Wine, Beer, Cake, Chef, Pizza, Eat, Flame

I want to pick my own symbols

Continue

Logo preview: superklopa

Sada možete da izaberete ikonice odnosno simbole za logo. Čekirajte kategorije koje vas interesuju pa kliknite na dugme „Continue“

Možete i preskočiti ovaj korak, ali ja sam izabrao nekoliko opcija.

superklopa Slogan +

Pick a design to customize

superklopa

superklopa | SUPERKLOPA

SUPERKLOPA

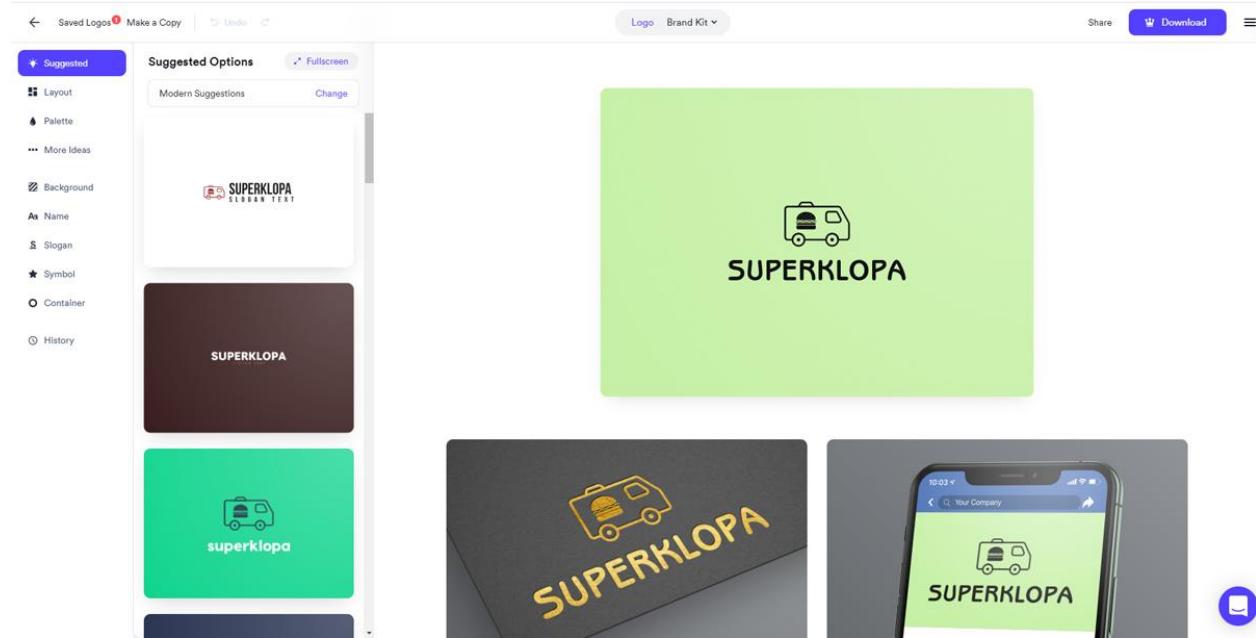
Start customizing

Logo preview: superklopa

Sada možete izabrati dizajn koji vam se dopada.

Bez obzira na to šta ovde izaberete, unutar aplikacije moći ćete sve da **izmenite u par klikova**.

Kada kliknete na dugem „Start customizing“, videćete program za kreiranje logoa.

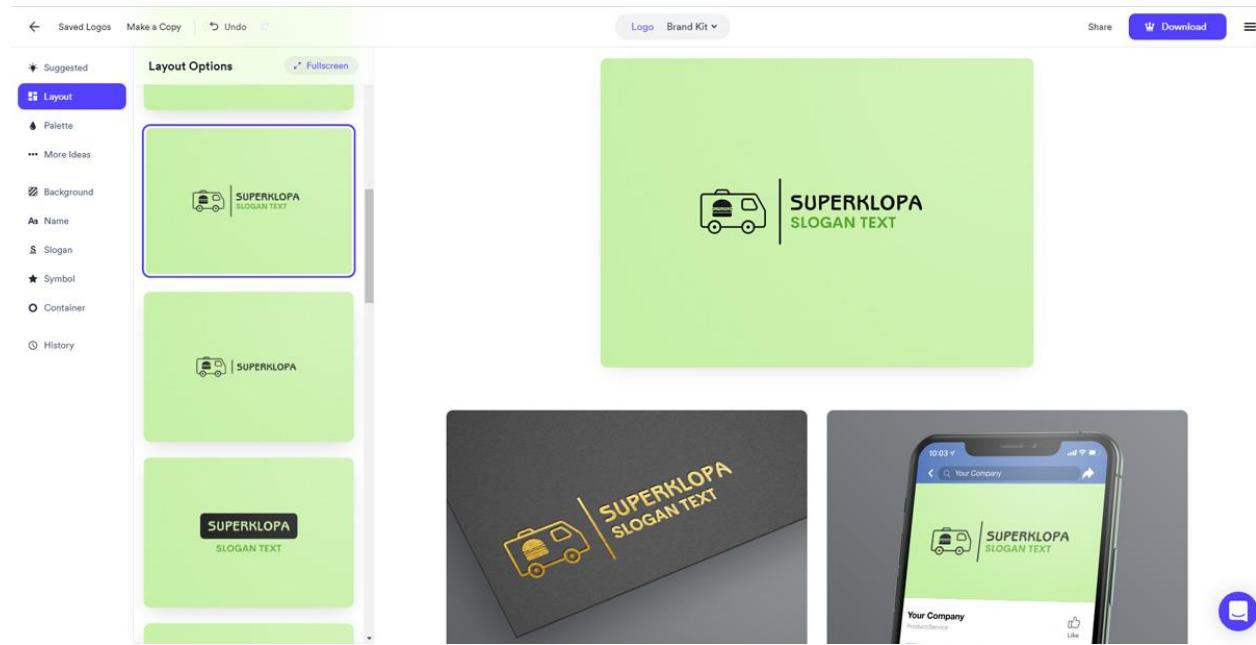
Primetićete koliko je lako igrati se sa ovom aplikacijom dok ne pronađete dizajn koji vam se dopada.

Pogledajte sa leve strane ovu vertikalnu navigaciju.

Vidimo sledeće opcije:

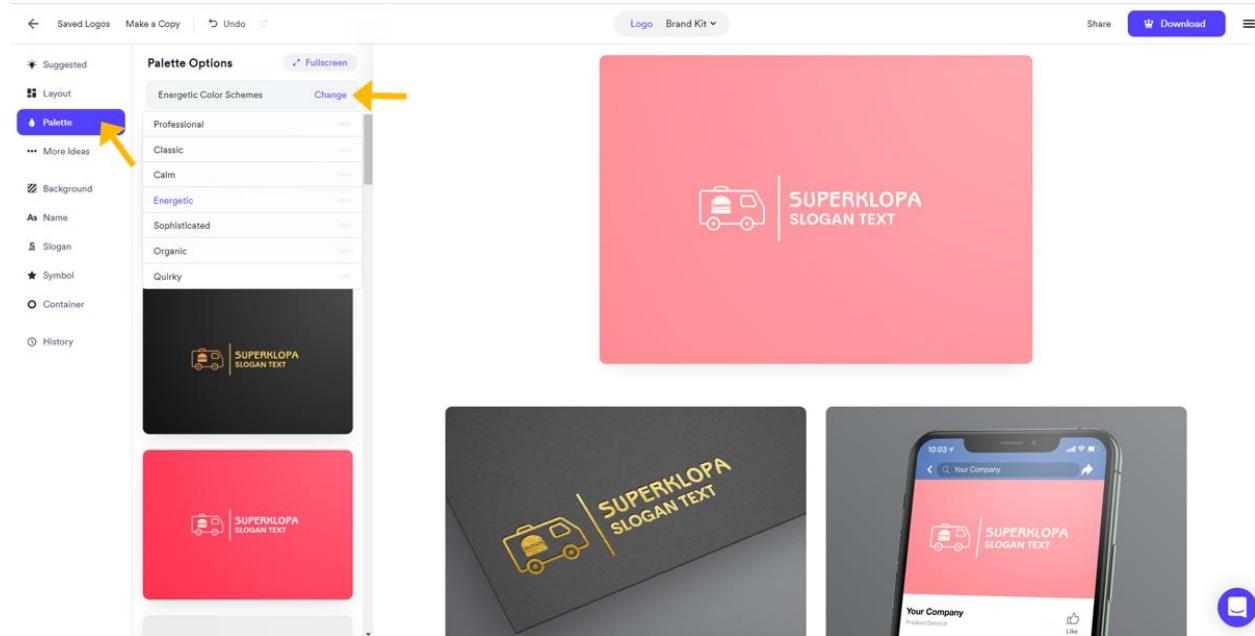
Layout

Ovde možete da promenite raspored elemenata u logou. Recimo želite da ikonica bude sa leve strane a natpis sa desne, ili da bude uokvireno, ili želite da dodate i slogan ispod natpisa. Ove i još mnoge druge varijante, možete izabrati u par klikova.

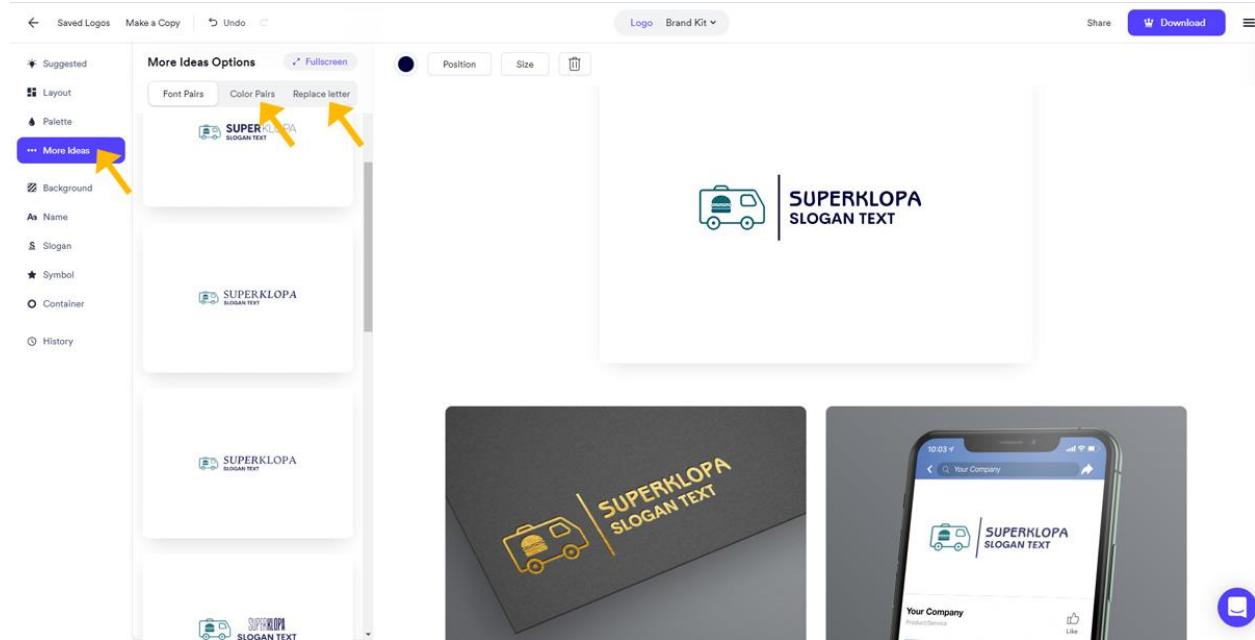
Palette

Ovde možete korigovati palete boja, koje su unapred uparene prema dizajn standardima. Vi možete izabrati neku koja se poklapa sa „emocijom“ vašeg posla u delu Pallette Options.

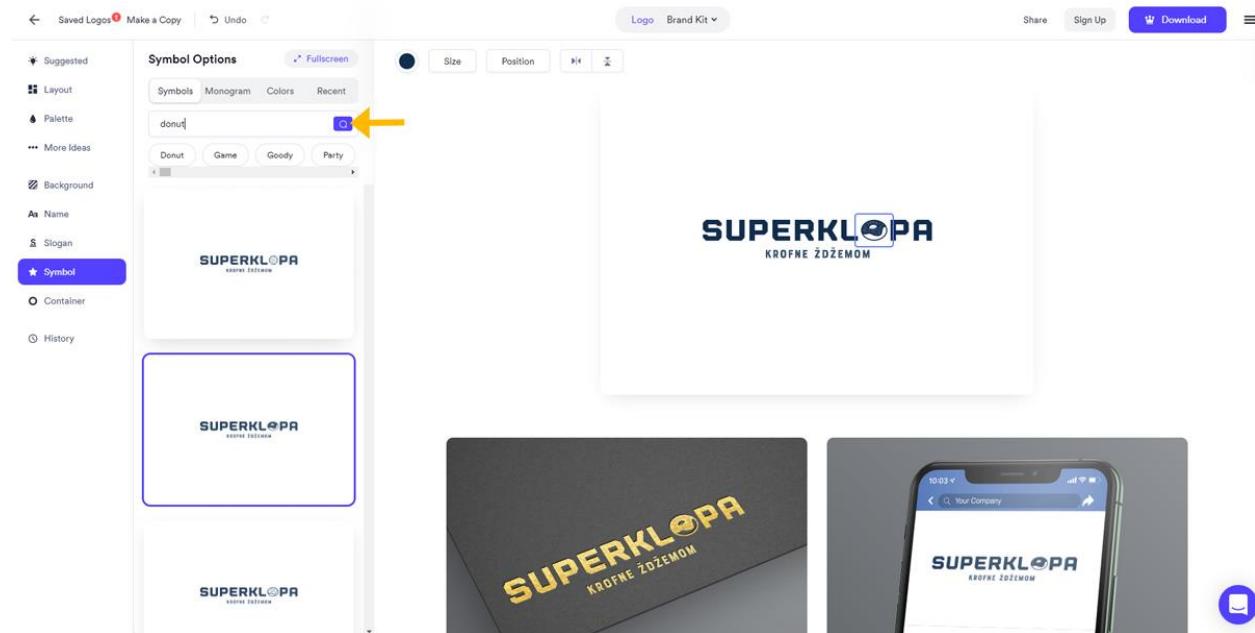

More ideas

Ovde možete da nameštate fontove i njihovo uparivanje, možete podešiti uparivanje boja a deo koji mi se posebno dopao je promena slova, naime ako kliknete na „Replace letter“, videćete da neko slovo možete zameniti ikonicom.

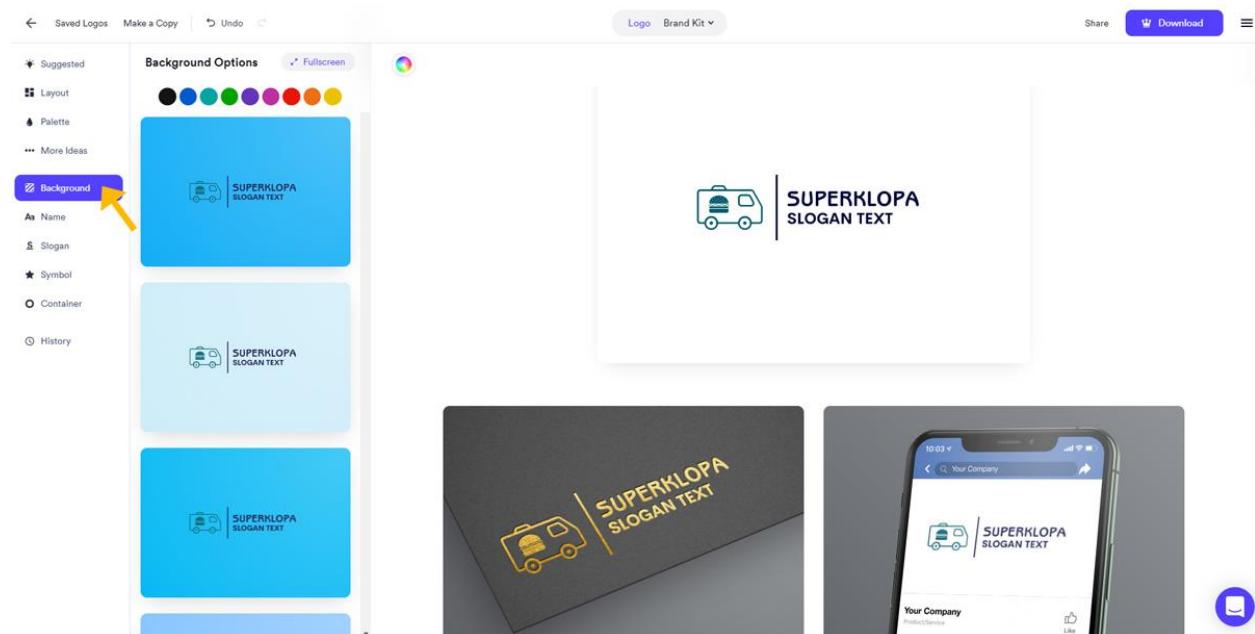

Ja sam izabrao ovu opciju, pronašao sam ideju koja mi se sviđa, pa sam **slovo „o“ zamenio slikom krofne**, koja je u obliku slova „o“. U deo za biranje ikonice upisao sam „donut“ i program mi je ponudio razne varijante.

Background

Ovde možete korigovati boju pozadine, mada ovo ipak predlažem da radite u delu „Palette“

Name

Ovo je deo gde uređujete glavni natpis logoa. Možete da birate tip fonta, dimenzije, debjinu, razmak između slova itd...

The screenshot shows the Canva interface for creating a logo. On the left, there's a sidebar with various tools: Suggested, Layout, Palette, More Ideas, Background, As Name (highlighted with a blue box and a yellow arrow), Slogan (highlighted with a blue box and a yellow arrow), Symbol, Container, and History. The main workspace shows a logo for "SUPERKLOPA" with a slogan "SLOGAN TEXT". The logo includes a small icon of a food truck. The right side has a toolbar with "Logo" and "Brand Kit" buttons, and a preview area showing the logo on a business card and a smartphone screen.

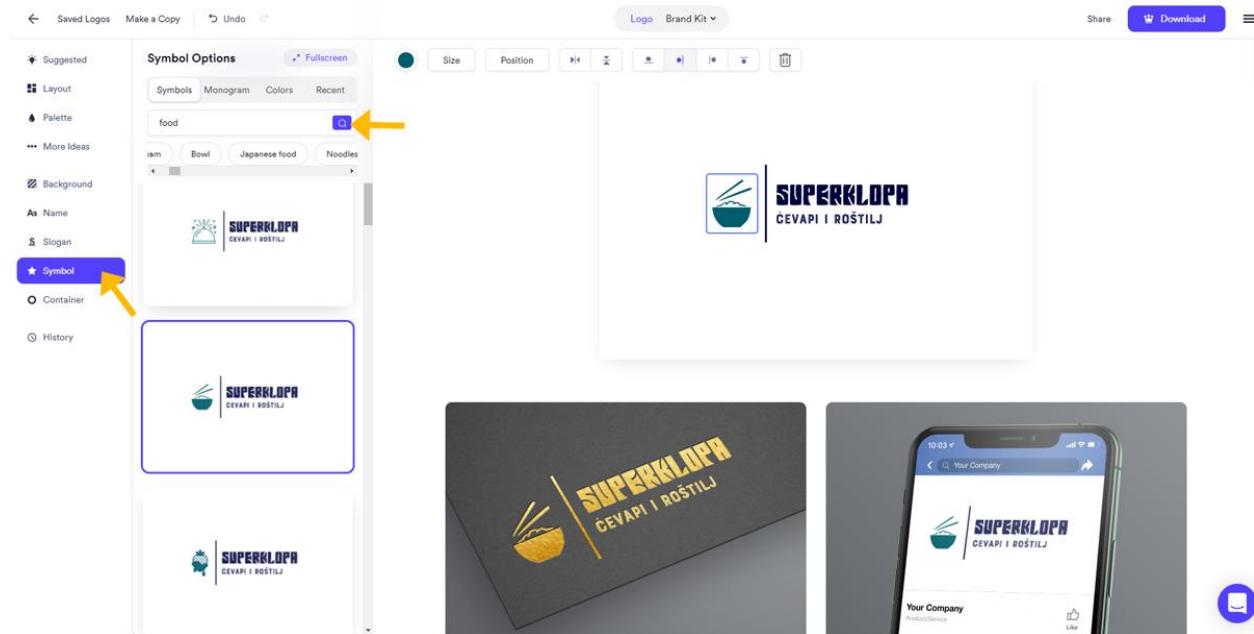
Slogan

Isto možete da uradite i za slogan.

This screenshot is similar to the previous one but focuses on the slogan. The sidebar shows the 'Slogan' option highlighted with a blue box and a yellow arrow. The main workspace now displays the slogan "CEVAPI I ROŠTILJ" below the main name. The preview area shows the updated logo design.

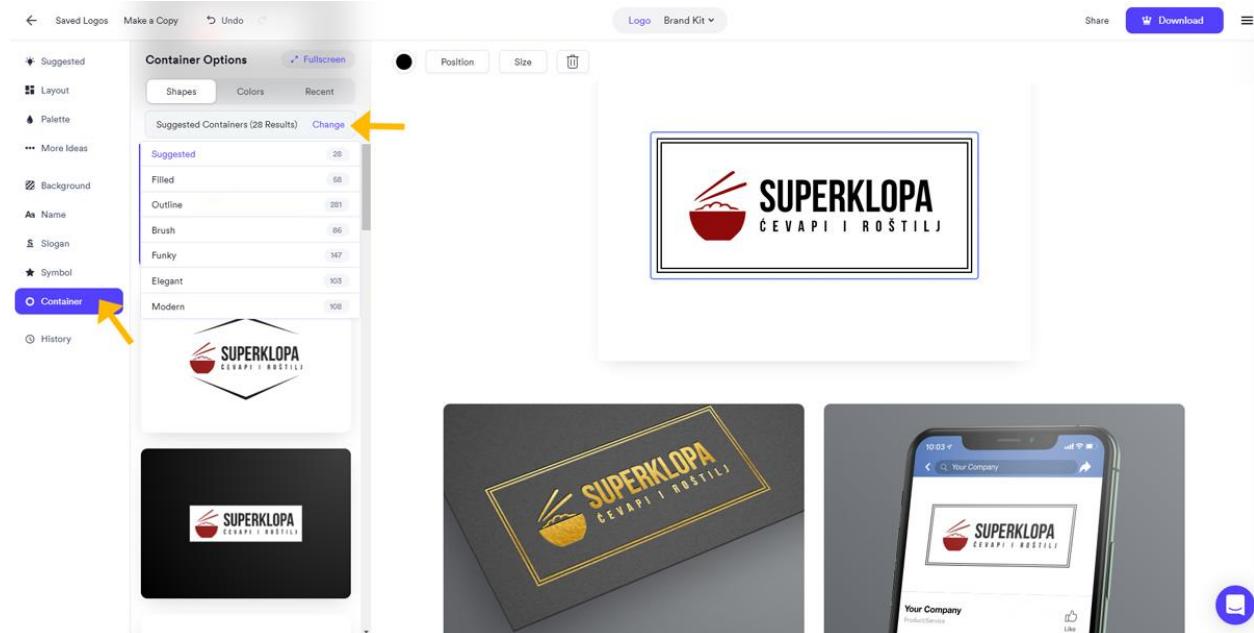
Symbol

Ovde birate ikonicu za vaš logo. Ja sam upisao food, ali videćete da će vam Looka dati mnogo opcija za biranje simbola. Vi ako želite možete ukucati nešto što ima veze sa vašim proizvodima ili uslugama pa pronaći odgovarajuću ikonicu.

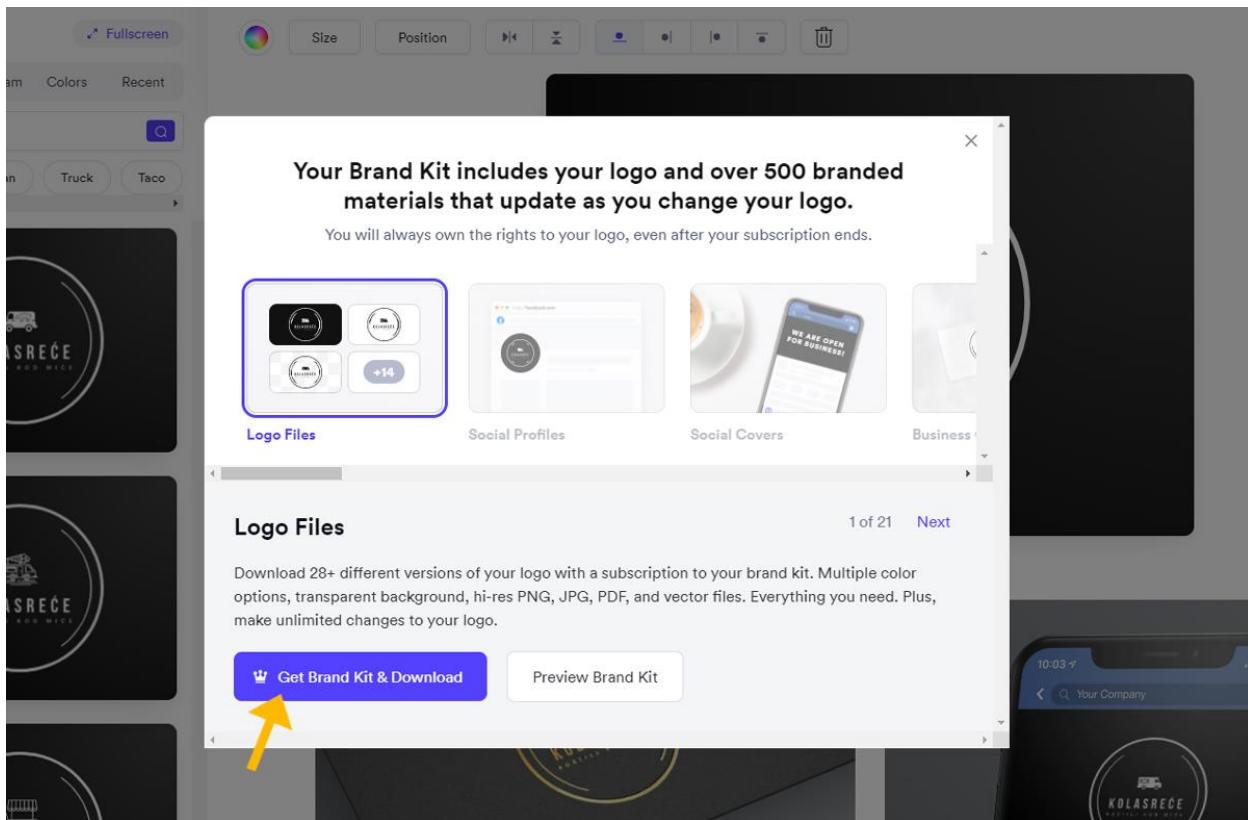

Container

Ukoliko želite da **uokvirite** vaš logo, to možete uraditi ovde. Opet, imate **mali milion mogućnosti**. Kao što vidite, možete **napraviti** logo za firmu ili sajt **veoma jednostavno i brzo**. Ukoliko je to to, možete izabrati opciju koju želite da naručite.

Kada budete spremni, kliknite na dugme „Download“ u gornjem desnom uglu i videćete ovaj prozorčić sa opcijama.

Ovde vidite kratak pregled ponude.

Kliknite na „Get Brand Kit & Download“ pa će ste videti stranicu za izbor paketa.

Imate dakle dve opcije.

Opcija 1: Naručiti logo i brendirane materijale (vizitke, flajere, postove za društvene mreže...)

Your Brand Kit includes your logo and over 500 branded materials that update as you change your logo.

You will always own the rights to your logo, even after your subscription ends.

[Buy your logo for a one-time fee instead](#)

<p>Basic For testing the waters</p> <p>\$4.99/mo Billed Annually</p> <p>Select</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Make unlimited changes to your logo ✓ Full ownership of your logo, even after your subscription ends ✓ Hi-res & vector logo files ✓ Posters ✓ Flyers 	<p>Premium For new projects and businesses</p> <p>\$7.99/mo Billed Annually</p> <p>Select</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Make unlimited changes to your logo ✓ Full ownership of your logo, even after your subscription ends ✓ Hi-res & vector logo files ✓ Social Profiles ✓ Social Covers ✓ Business Cards
---	---

Ovde vidite prikaz Brand Kit opcija. Brand Kit je dizajn paket koji podrazumeva oko 300 različitih brendiranih materijala za online i offline upotrebu.

Ukoliko želite da kupite samo logo, kliknite na link „**Buy your logo for a one-time fee instead**“

Opcija 2: Naručiti samo logo (u više varijanti)

Choose your perfect logo package

Buy your logo in your Brand Kit instead (recommended)

<p>Basic</p> <p>\$20 USD</p> <p>For those who need a low-resolution logo file as inspiration for their designer.</p> <p>Continue</p>	<p>Premium</p> <p>\$65 USD</p> <p>Was \$130 Save 50%</p> <p>For those who need high-resolution logo files for their website, printing & branding.</p> <p>Continue</p>	<p>Enterprise</p> <p>\$80 USD</p> <p>Was \$160 Save 50%</p> <p>For those who need that little bit extra to promote their brand.</p> <p>Continue</p>
--	---	---

Cene logoa

Looka nudi dva različita paketa za dizajn logoa.

Logo + Brand Kit

Basic paket 4.99\$ mesečno (plaća se na godišnjem nivou 59.88\$)

Uz Basic paket, dobijate logo, fotografije u visokoj rezoluciji kao i vektor fajlove (uključujući logo sa transparentnom pozadinom i kolor varijacijam) i delimičan pristup Brand Kit paketu.

Premium paket 7.99\$ mesečno (plaća se na godišnjem nivou 95.88\$)

Uz Premium plan dobijate sve iz Basic paketa + totalni pristup fajlovima iz Brand Kit-a (oko 300 različitih brendiranih stvari koje možete koristiti)

Business paket 15.99\$ mesečno (plaća se na godišnjem nivou 191.88\$)

Sve iz Business paketa + pristup program za izradu sajta, ali ovo ne bih preporučio jer za izradu sajta vam je najbolji WordPress.

Samo logo

Basic 20\$

Basic paket vam omogućava da snimite jedan PNG dokument. Dakle logo u PNG formatu

Premium 65\$

Uz Premium opciju možete da snimite više varijanti logoa u različitim formatima (PNG, EPS, SVG, PDF) kao i kolor varijante, imate potpuno vlasništvo nad logom i možete da korigujete u roku od 72h nakon kupovine.

Enterprise 80\$

Sve iz Premium paketa + Social Media Kit i dizajn za vizit kartice sa vašim logom i brend bojama.

Koji logo paket bih ja preporučio?

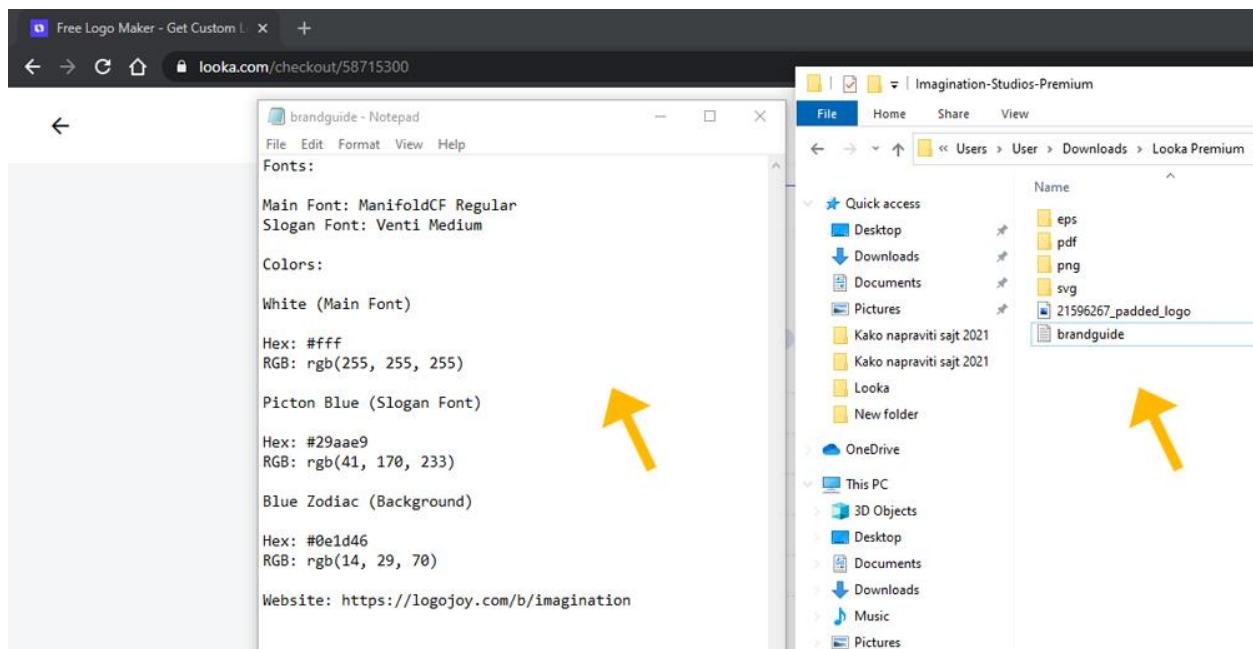
Ako pravite jednostavan logo i ne planirate ništa da dodajete kasnije, onda ovu najjeftiniju varijantu naravno. Ne morate u samom startu ulagati previše.

Ali mislim da je bolje malo sačekati kada vam budžet bude dozvolio pa da naručite veći paket, gde ćete dobiti više brendiranih materijala i više verzija logoa.

Mislim da je paket Samo Logo – Premium od 65\$ najbolja opcija, jer ćete dobiti nekoliko različitih tipova logoa sa različitim kolor varijantama, od crno bele, kolor i naravno one sa transparentnom (providnom) pozadinom.

- EPS dokumente
- PDF dokumente
- PNG dokumente

- SVG dokumente
- Brend vodič

Dobijate ceo paket brendinga, sa različitim varijantama logoa, za web upotrebu i štampu, a pored toga dobijate i brend guide, sa tipografijama i bojama koje ste izabrali.

Looka je super program za izradu logoa koji će vam sigurno pomoći da kreirate logo za vaš sajt, firmu ili novi online biznis.

Napravite logo besplatno, a naručite samo ako budete zadovoljni

Ako se i dalje pitate kako da napravim logo, nadam se da Vam je ovaj tutorijal bio koristan.

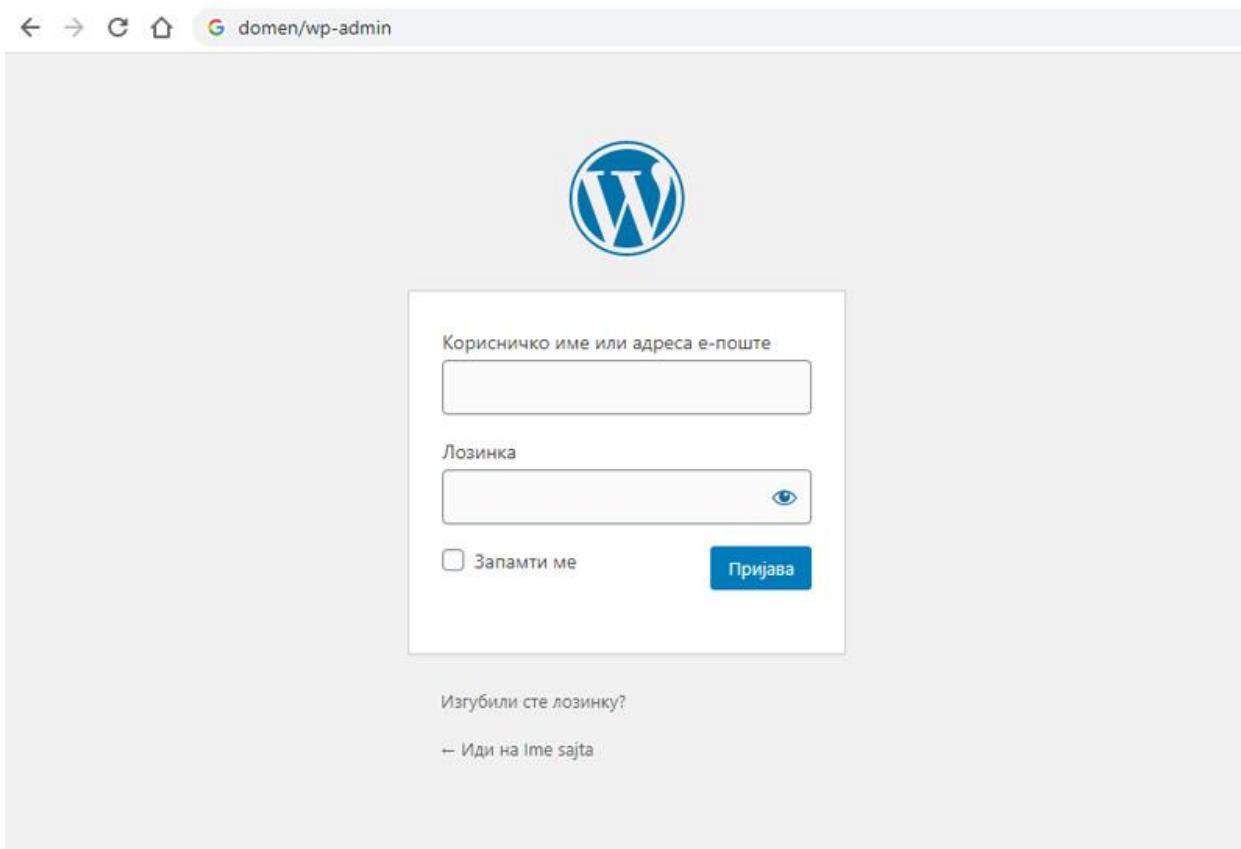
[Posetite looka.com sajt](http://looka.com)

WordPress Administracija sajta i važna osnovna podešavanja

Sada već možete da se ulogujete na Vaš WordPress admin panel. Adresa koju treba da posetite je obično: <https://imesajta.com/wp-admin>

Koristeći login podatke, pristupite vašem novom WordPress sajtu.

Videte ovakav ekran:

Unesite korisničko ime (ili email) i lozinku i ulogujte se, pa ćete videti ovakav ekran.

Контролна табла

На први поглед

1 чланак 1 страна

1 коментар

Вордпрес 5.6 користи тему Twenty Twenty-One.

Здравствено стање веб места

Још увек нема информација...

Проверејте здравственог стања веб места ће се периодично покретати да бисте скупили информације о свом веб месту. Такође можете посетити екран Здравље веб места да бисте сада скупили информације о свом веб месту.

Вордпресови догађаји и вести

Attend an upcoming event near you.

Discussion group: Organizing WordPress Meetups - Getting Started Online

петак, дец 11, 2020 1:00 pm GMT+1

Вордпрес 5.4.2

Вордпрес 5.4.1

WPTavern: State of the Word 2020 Scheduled for December 17, with Virtual Q&A

WPTavern: WordPress 5.6 "Simone" Includes New Twenty Twenty-One Theme and Improved Editor

WPTavern: Automattic Acquires MailPoet

Окупљања Вордкампови Вести

Брзи нацрт

Наслов

Садрžaj

Шта вам је на уму?

Сачувати нацрт

Čestitam! Pristupili ste vašem WordPress sajtu!

Videćete admin panel, ili takozvani „back end“ deo sajta. To je deo koji vidite vi kao administrator. Hajde da se upoznamo sa funkcijama. Videćete koliko je jednostavno raditi sa WordPress-om. Sa leve strane vidimo ovu vertikalnu navigaciju tamnije boje, sa raznim linkovima. Sa desne strane je detaljniji prikaz sekcije.

Idemo redom.

Dashboard

Ovo je početna stranica admin panela koju vidite odmah nalog logina, to je ova slika iznad.

Tu vidite kratki pregled aktivnosti, broja objavljenih stranica, članaka, komentara na blogu, analitiku (nakon što podesite) i razne informacije o WordPress-u.

Updates

Ovo je deo gde će ste videti i moći da zanovite (apdejtujuete) WordPress platformu, teme i dodatke. Kada bude objavljena nova verzija, videćete notifikaciju u gornjem levom uglu.

The screenshot shows the WordPress dashboard with a yellow arrow pointing to the 'Updates' link in the left sidebar. The main content area displays information about the current version (5.6), the last check time (December 15, 2020 at 6:58 pm), and a link to check again. It also includes a note about automatic updates for maintenance and security releases.

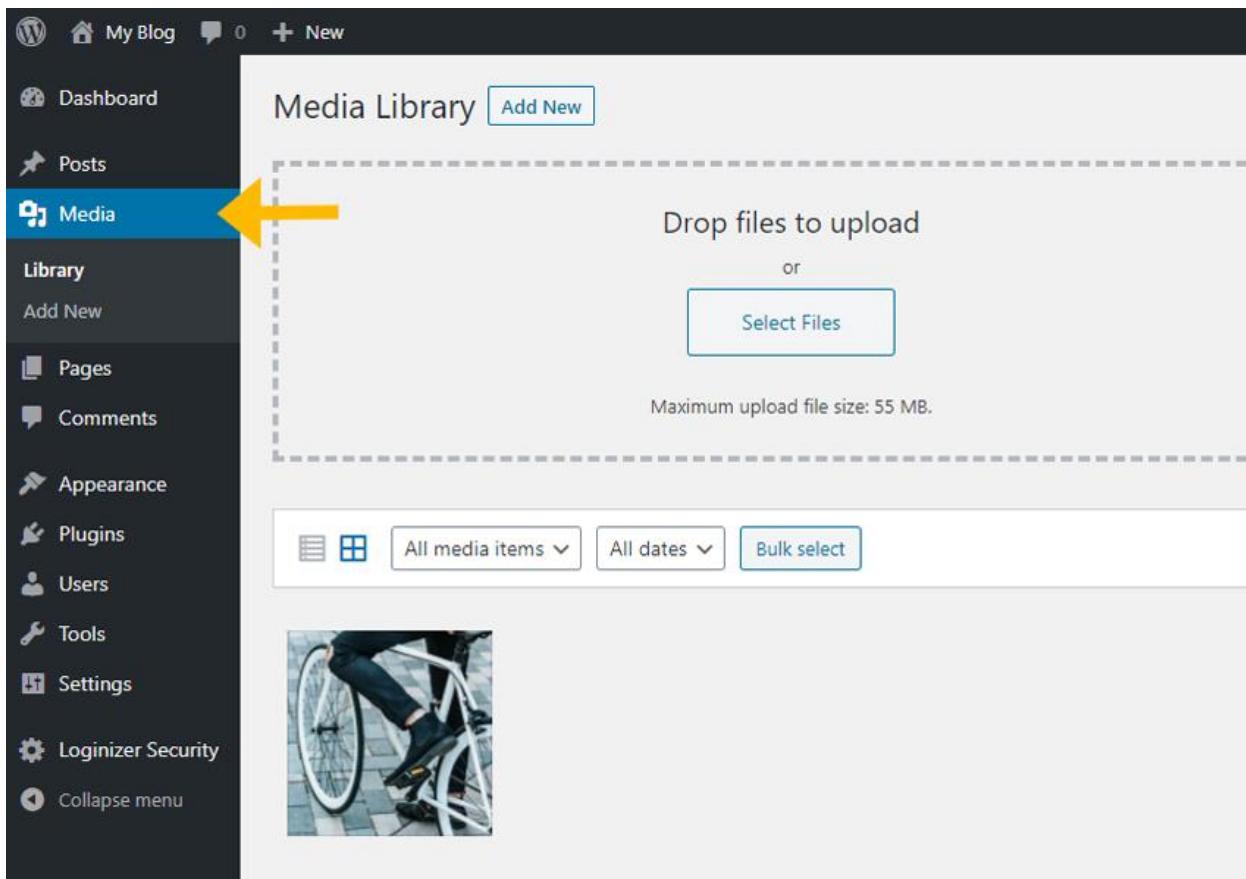
Posts

Ovde kreirate vaš blog i kategorije za taj blog. Ovo je jedna od prednosti WordPress platforme. Na jednom mestu imate opciju za blog, sajt, prodavnici... Ne morate ništa dodatno da instalirate kako bi počeli sa pisanjem blog članaka. Možete imati neograničen broj tih članaka (post-ova) raspoređenih u neograničen broj kategorija. Kasnije svaka kategorija može da ima svoju posebnu stranicu, koja prikazuje samo članke iz te kategorije.

The screenshot shows the WordPress dashboard with a yellow arrow pointing to the 'Posts' link in the left sidebar. The main content area displays a list of posts, with one post titled 'Hello world!' visible. There are also filters and bulk action buttons for managing the posts.

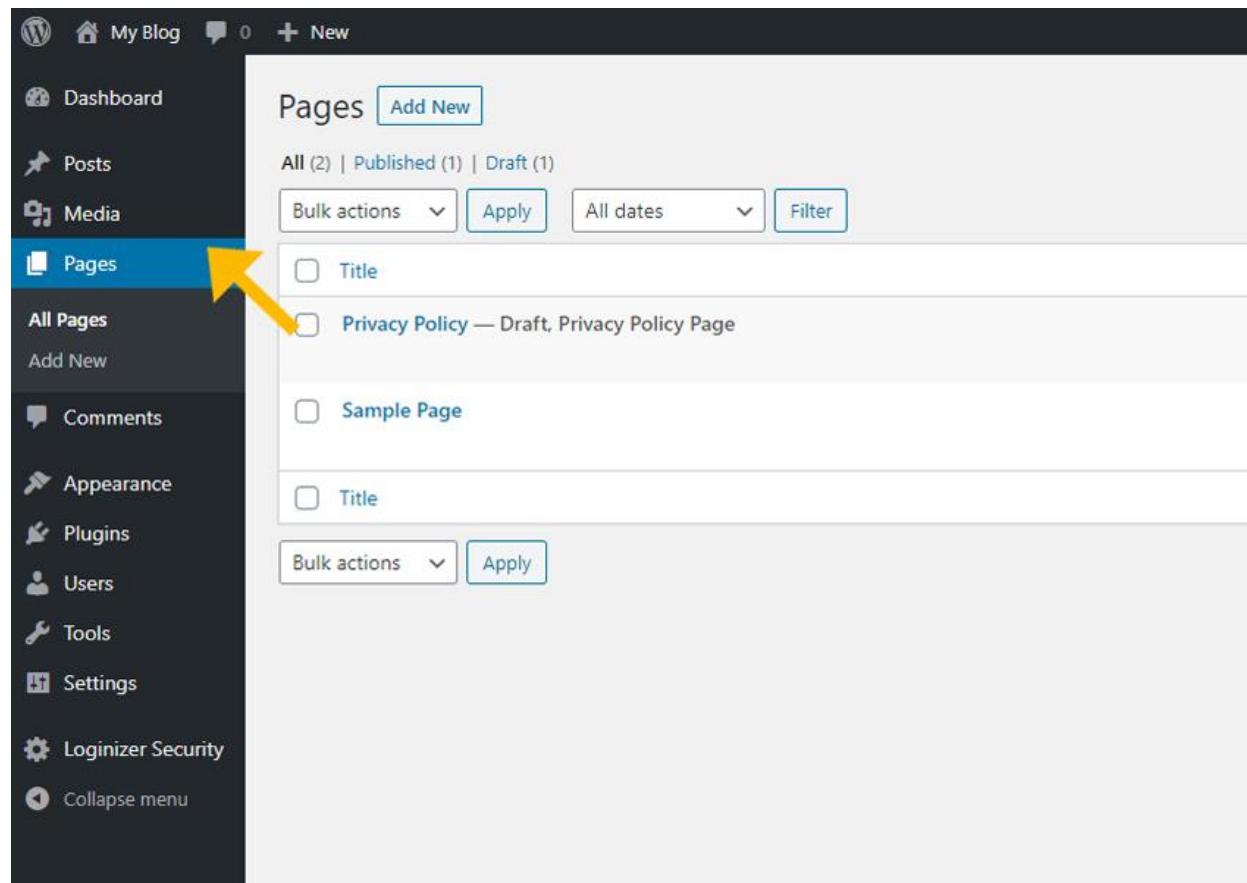
Media

Ovo je deo gde ćete čuvati fotografije za vaš sajt. Nemojte ovde podizati video materijale. Video podižite na YouTube kanal. Prvo imate prednosti za optimizaciju, a drugo ne trošite resurse hostinga za učitavanje videa. Dakle ovde podižite fotografije i pdf materijale ukoliko ih budete kreirali, a pametno je da ih kreirate i da ljudi mogu da ih preuzmu, kako bi se upisali na vašu email listu (više o email marketingu ćete moći da saznote u mom vodiču za email marketing)

Pages

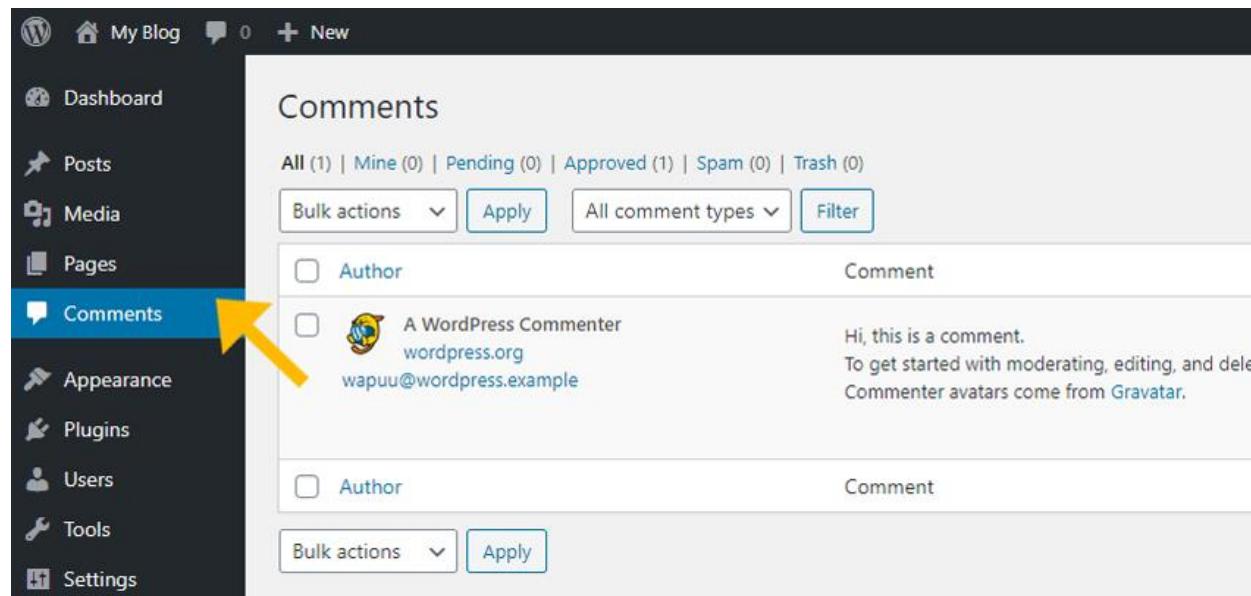
Ovo je deo gde kreirate stranice za vaš sajt. Pomenuo sam gore koje stranice bi trebali da imate na vašem sajtu, a ovo je mesto gde ćemo ih praviti i videti njihov pregled. Naravno, ni ovde nemate ograničenje. Vaš sajt može da ima neograničen broj stranica i blog objava.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard. On the left, there's a sidebar with various menu items: Dashboard, Posts, Media, Pages (which is highlighted with a blue bar and has a yellow arrow pointing to it), All Pages, Add New, Comments, Appearance, Plugins, Users, Tools, Settings, Loginizer Security, and Collapse menu. The main content area is titled 'Pages' and shows a list of pages. It includes filters for 'All (2)', 'Published (1)', and 'Draft (1)'. There are also buttons for 'Bulk actions', 'Apply', 'All dates', and 'Filter'. The list contains two items: 'Privacy Policy — Draft, Privacy Policy Page' and 'Sample Page'. Both items have a checkbox next to them.

Comments

Ovde ćete videti sve komentare koje ljudi postave, kao i spam komentare kojih će nažalost biti jer uvek ima ljudi koji objavljaju gluposti i razne oglase. Ali Vi imate rešenje za ovo.

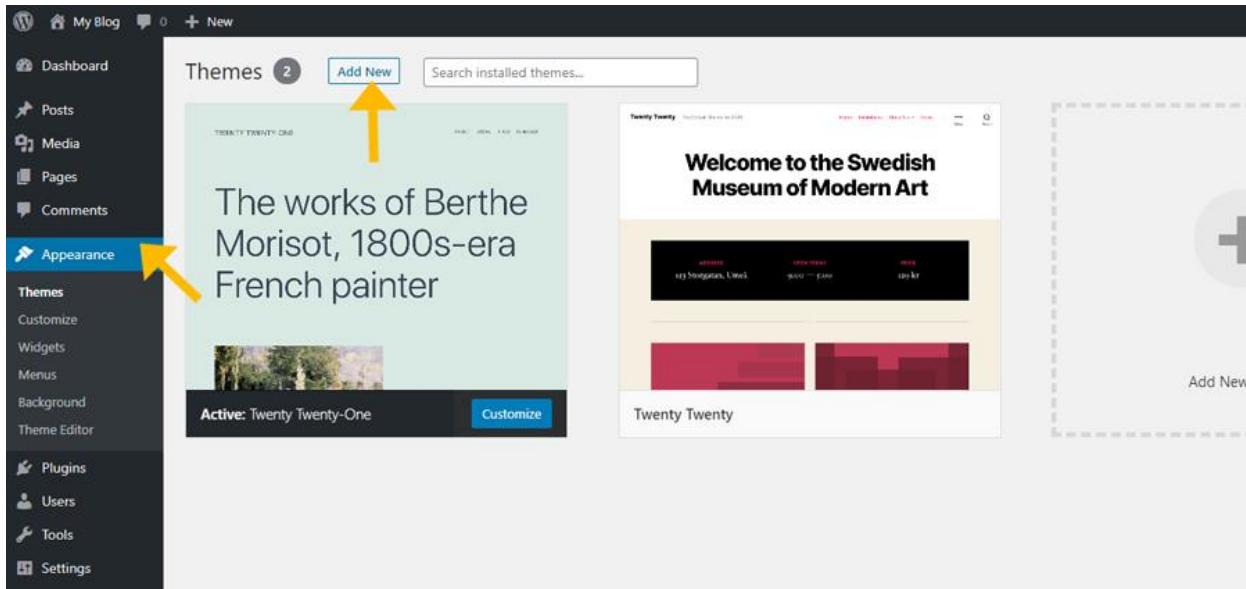

The screenshot shows the WordPress admin interface. The left sidebar has a dark theme with white icons and text. The 'Comments' menu item is highlighted with a blue background and has a yellow arrow pointing to it from the left. The main content area is titled 'Comments' and shows a single comment entry. At the top of the content area, there are links for 'All (1)', 'Mine (0)', 'Pending (0)', 'Approved (1)', 'Spam (0)', and 'Trash (0)'. Below these are buttons for 'Bulk actions', 'Apply', 'All comment types', and 'Filter'. The comment itself has a checkbox labeled 'Author' and a 'Comment' section containing the text: 'Hi, this is a comment. To get started with moderating, editing, and deleting comments, click here. Commenter avatars come from Gravatar.'.

Prvo, nijedan komentar neće biti objavljen na sajtu bez Vaše dozvole. Drugo, Vi možete da odobrite ili obrišete komentare jer će biti obavešteni mailom kada stigne novi komentar. Treće, možete u potpunosti da onemogućite ovu funkciju što uopšte nije loša ideja, jer će verovatno hteti da postavite opciju za Facebook komentare, tako da ljudi mogu sa svojim FB profilom da ostave komentar.

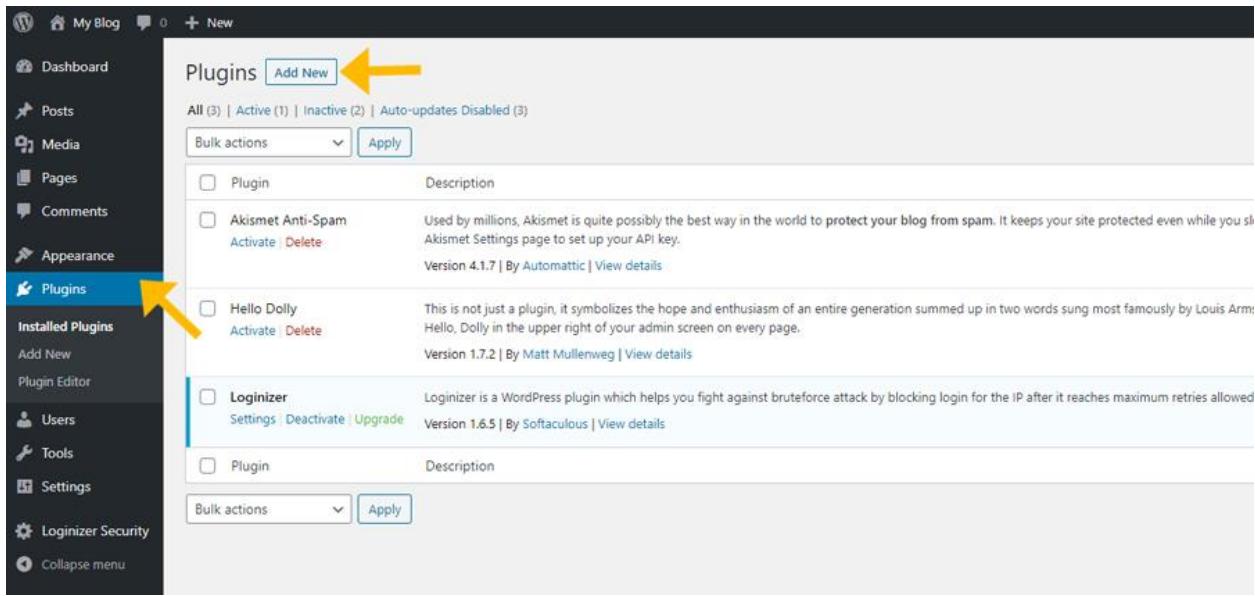
Appearance

Deo odakle ćemo instalirati WordPress dizajn teme, uređujemo navigaciju, kreiramo linkove, vidžete i dodajemo nove teme, nalazi se u ovoj sekciji.

Plugins

WordPress dodaci (ili platinovi) su jednostavno programi koji vaš sajt čine pametnijim i pomažu mu da uradi više posla, bude funkcionalniji i bolji. Ovo je deo gde ćete instalirati te dodatke.

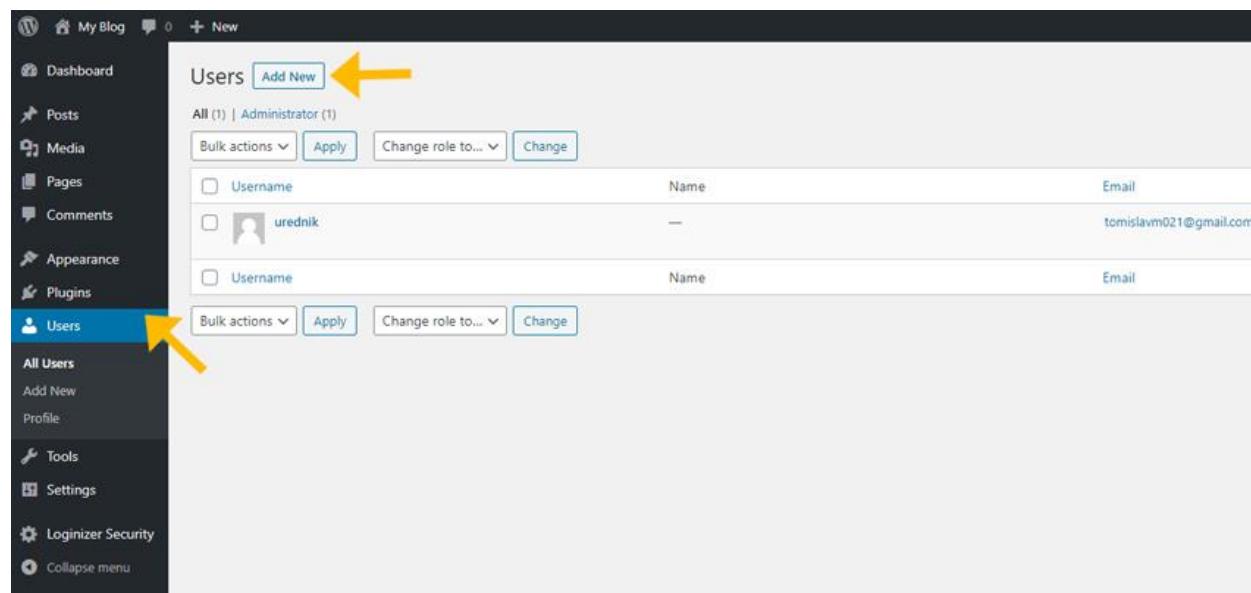

Tools

Ovo je deo gde ćete moći da uvezete sadržaj iz nekog drugog cms-a u WordPress. Ali možete ga preskočiti jer najverovatnije nećete provoditi vreme ovde.

Users

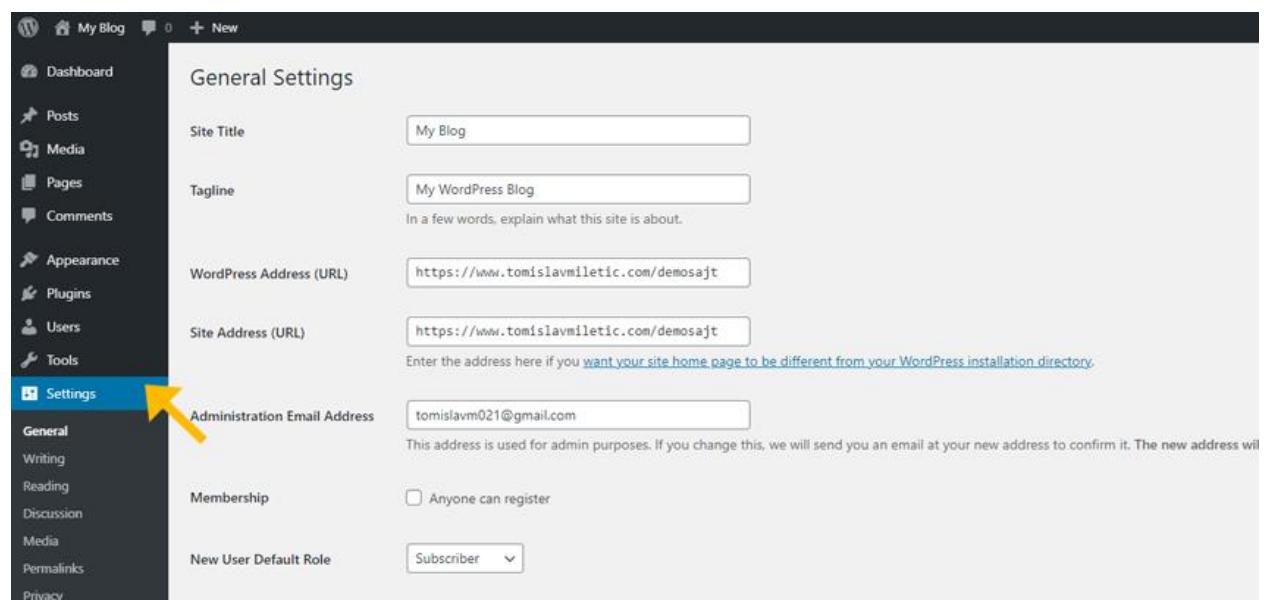
Pregled korisnika vašeg sajta. Vi ste administrator, imate sva ovlašćenja. Ukoliko neko treba da piše tekst, moći ćeće da kreirate nalog i da izaberete ulogu za tu osobu. Dakle ovde vidite pregled korisnika i možete da kreirate nove korisnike sa odgovarajućim ulogama i ovlašćenjima.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard under the 'Users' section. A yellow arrow points to the 'Add New' button at the top left of the main content area. The sidebar on the left is also highlighted with a yellow arrow, showing the 'Users' option selected. The main content area displays a table with user information, including columns for Username, Name, and Email. One user named 'urednik' is listed with the email 'tomislavm021@gmail.com'.

Settings

Ovo je deo gde ćemo obaviti važna inicijalna podešavanja, koja ne smete da zaboravite.

The screenshot shows the WordPress admin dashboard under the 'Settings' section. A yellow arrow points to the 'Administration Email Address' field, which contains 'tomislavm021@gmail.com'. The sidebar on the left is also highlighted with a yellow arrow, showing the 'Settings' option selected. The main content area displays various general settings like Site Title, Tagline, and WordPress Address (URL).

Važna osnovna podešavanja WordPress sajta

Veoma važna podešavanja koja morate uraditi na samom početku. U ovom slučaju, idemo na opciju „Settings“ ili „Podešavanja“ i videćemo prikaz kao na slici iznad.

Sekcija za podešavanja ima sledeće opcije:

General Writing Reading Discussion Media Permalinks Privacy

Vama su važna sledeća podešavanja:

General // pogledajte sliku iznad

Opcija „general“ je prva koju vidite kada kliknete na Settings ili Podešavanja. Ovde ćemo prvo definisati ime sajta, tip konekcije i unećemo našu Gmail adresu.

U polju „Site Title“ ili „Naslov sajta“ unesite glavnu ključnu reč i ime Vašeg sajta, odnosno firme ako pravite sajt za Vaš posao. Možete dodati i mesto gde se nalazite.

Recimo „Ugradnja parketa – Parketar Nikola Novi Sad“

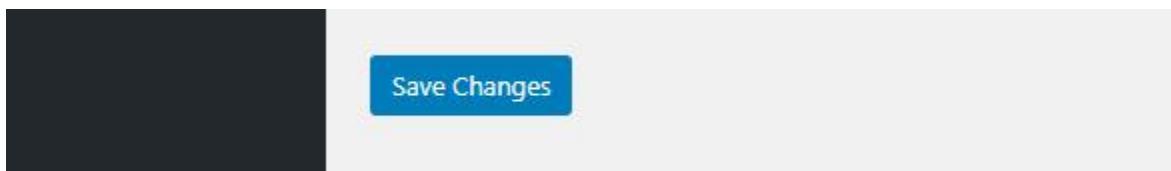
U polje Tagline možete upisati neki kratak slogan.

Nakon toga, **u polju „WordPress Address (URL) i Site Address (URL)“**, unesite adresu sajta u formatu https. Unesite adresu sajta u formatu <https://adresasajta.com> (samo dodajte slovo s)

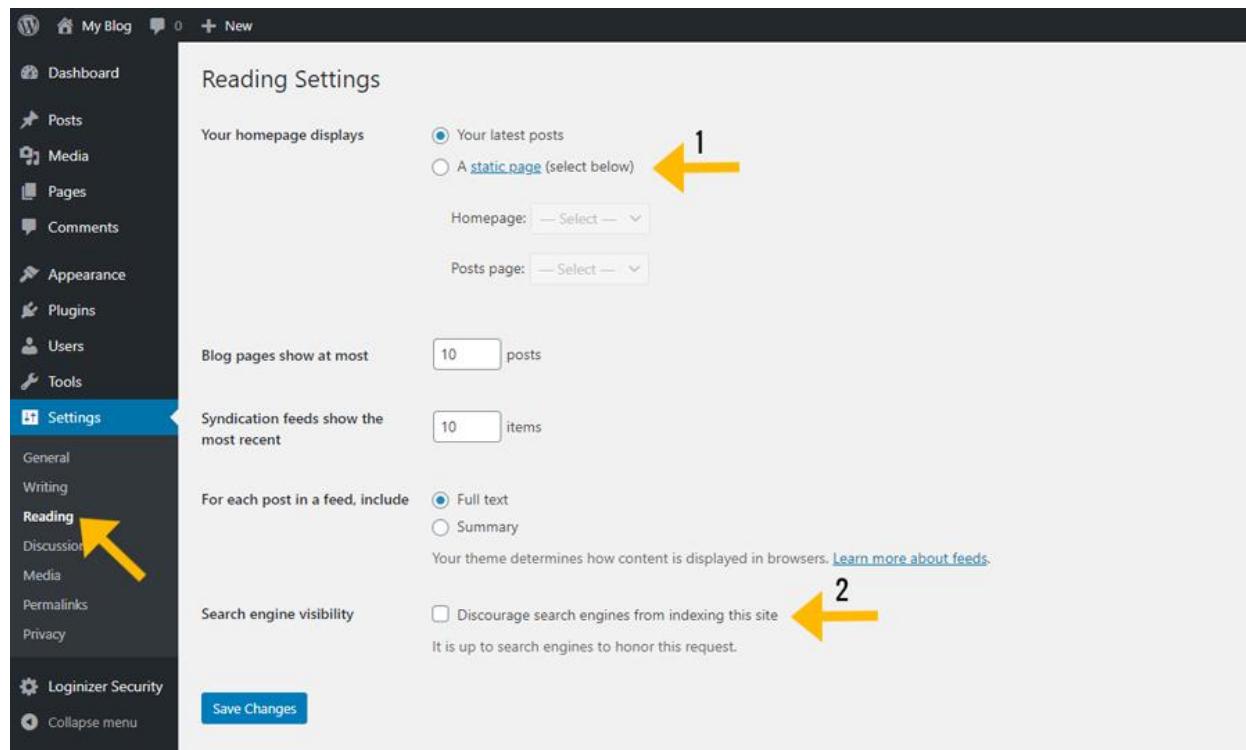
Sada će vas wordpress možda izlogovati pa ćete morati opet da se ulogujete.

Poslednja stvar koju ovde treba da uradite je da unesete Vašu Gmail adresu (možda ste već to uradili tokom procesa instalacije) kao glavnu adresu sajta, na koju ćete dobijati obaveštenja i poruke posetilaca. Pored toga, važno je da ovde bude unesena VAŠA email adresa, jer Vi ste vlasnik ovog sajta. To uradite u polju „Email Address“.

Kada uradite ove tri stvari, skrolujte ka dole i **kliknite na dugme da sačuvate promene.**

Sada nastavite dalje i kliknite na opciju „Reading“ ili „Čitanje“

U delu Reading ili Čitanje, treba da odredite koja će stranica biti početna stranica Vašeg sajta (1).

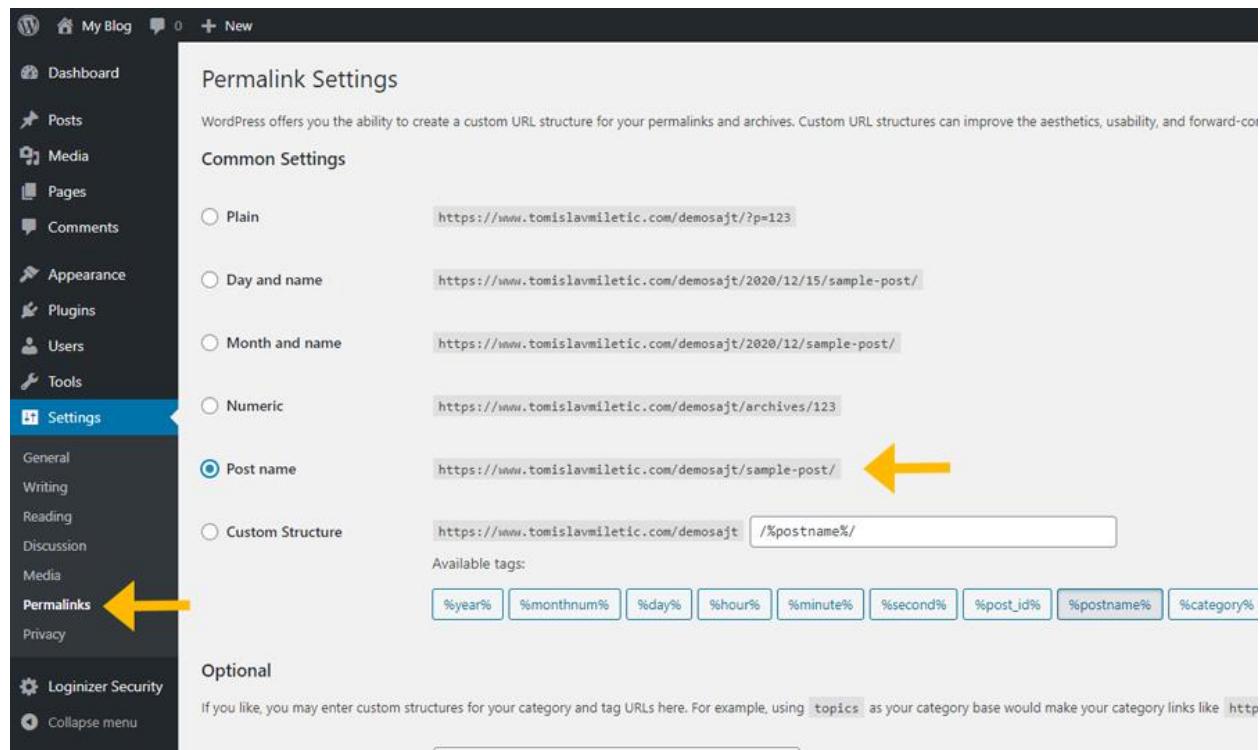
Kada neko poseti Vaš domen (adresasajta.com npr), Vi imate mogućnost da prikažete poslednje blog objave ili stranicu koju ste napravili da bude početna.

Nismo još došli do kreiranja stranica, ali kada napravimo prve stranice našeg sajta, vratićemo se na ovaj deo i izabraćemo jednu od ove dve opcije. Moj savet je da izaberete "Static Page" i onda iz menija koji odmah ispod nalazi, samo štiklirate koju stranicu želite da prikažete kao početnu.

Drugo važno podešavanje se nalazi odmah ispod, a to je "Search Engine Visibility" (2)

Ova opcija **NE BI trebalo da bude štiklirana**, jer na taj način onemogućavate internet pretraživačima da pronađu i indeksiraju Vaš sajt (ili blog), a to je definitivno nešto što NE želite. Dakle ostavite ovo polje prazno pa kliknite na dugme "Save Changes" da sačuvate promene.

Nakon toga, opet u sekciji "Settings" izaberite opciju "Permalinks" i videćete sliku:

Permalinkovi su adrese koje vode do Vaših stranica ili članaka. Ovde imate nekoliko mogućnosti na raspolaganju, a jedno je jasno – želite da olakšate ljudima i internet pretraživačima da pronađu Vaš blog ili sajt.

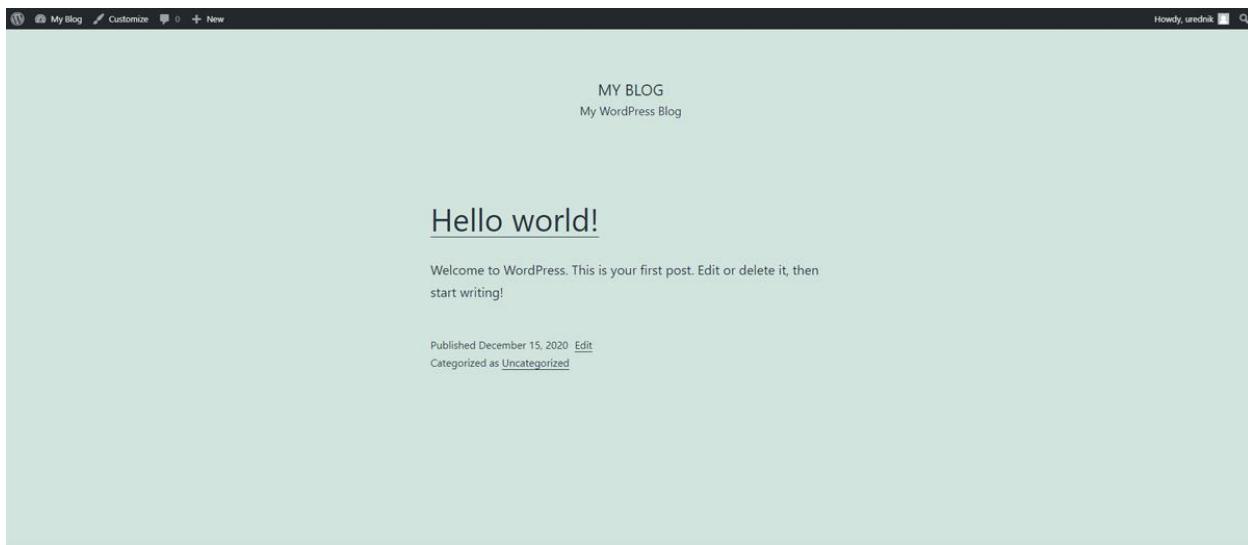
Zato izaberite opciju "**Post name**" jer tako postižete da linkovi budu lepi, lako čitljivi i razumljivi.

Ovo je izuzetno važno podešavanje za optimizaciju sajta i lakoću upotrebe od strane korisnika.

Kada to uradite, opet kliknite na dugme za čuvanje promena. Zaključno sa podešavanjem permalinkova, uradili sve osnovna podešavanja WordPress sajta. Postavili ste odlične temelje i sada možete da krenete dalje.

A kako vaš sajt izgleda u ovom trenutku?

Posetioci vašeg sajta videće „front end“ ili prednji deo sajta. Da bi videli kako front end trenutno izgleda, kliknite na kućicu u gornjem levom uglu. Obzirom da je ovaj kurs zanovljen za 2021 godinu, koristimo novu temu „twenty twenty one“ a ona nakon instalacije izgleda nekako ovako:

default wordpress tema za 2021 godinu

Kako napraviti plan sajta

Ako ste napravili dobre temelje za sajt i odgovorili na onih 5 važnih pitanja, sada ste već celu svetlosnu godinu ispred konkurencije.

Možda u ovom trenutku imate domen i hosting, instalirali ste WordPress, upoznali admin panel i uradili osnovna podešavanja. Možda ste napravili i logo.

Ako je tako, svaka vam čast na tome!

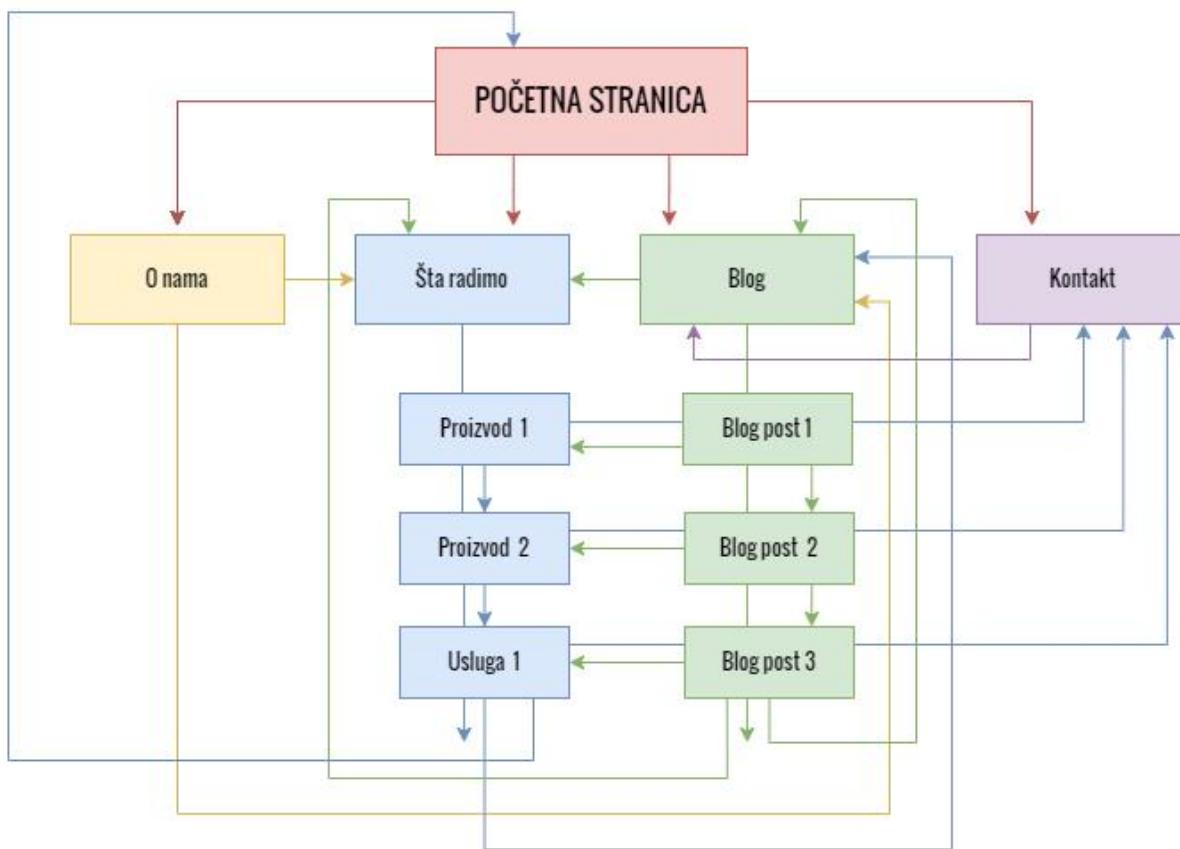
Sada ste spremni da počnete sa izradom sajta, sa zabavnim delom! Spremni ste da kreirate sadržaj!

Ali postoji nešto što će vam pomoći da steknete „sliku“ o vašem sajtu, iz ptičije perspektive.

Kada radim na novom projektu, uvek prvo nacrtam sajt na papiru. To će mi kasnije olakšati da stranice međusobno povežem, definišem hijerarhiju sadržaja, da znam gde se šta nalazi i naravno da:

1. Omogućim Guglu da brzo indeksira sajt čak i ako ne pošaljem mapu sajta na Search Console,
Da, to može da se uradi, dobro ste pročitali.
2. Omogućim posetiocima da se lako kreću kroz sajt i uvek ponudim dodatne informacije ili poziv
na akciju.

Ovo što ćete sada videti zove se „**kostur sajta**“ a ovo je jedan jednostavan primer.

Napravio sam Početnu, O nama, Šta radimo, Blog i Kontakt. Dodao sam tri stranice za Proizvod 1, Proizvod 2 i Uslugu 1, kao i tri blog članka.

Ovo je jednostavan primer da bi skontali poentu. A poenta je da nemate „mrtve“ linkove na sajtu i na Gugl kao i posetioci uvek mogu dalje da kliknu. Ovo je takozvani „interlinking“, važan faktor optimizacije.

Dakle sa Početne stranice linkujemo ka O nama, Šta radimo, Blog i Kontakt stranicama.

Stranica Šta radimo šalje linkove na posebne stranice proizvoda i usluga, jer svaki proizvod ili usluga mora imati svoju stranicu, to je važno za optimizaciju, ovo su takozvane „money page“ stranice. Stranice koje želite da optimizujete kako bi se pojatile u rezultatima pretrage kada vas neko traži.

Blog stranica je stranica koja prikazuje sve objave, u ovom slučaju imamo tri članka. A svaki od njih je povezan sa stranicom Proizvoda ili Usluge. Na Blogu ljudi saznaju korisne informacije i uvek im treba dati mogućnost da preduzmu dalju akciju.

Stranica Kontakt je takođe povezana jer uvek želite da ljudima omogućite da vas kontaktiraju. Ovo je primer koji se tiče linkova, ali svakako ćete imati vaš broj telefona ili cta (call to action) dugme u headeru sajta, koje će ljudima olakšati da vam pošalju upit.

Suština je da prvo zamislite vaš sajt na papiru i kreirate ovaj „kostur“.

Nakon toga možete početi da kreiranjem stranica za vaš sajt a kasnije ćete ubacivati sadržaj.

Homepage / početna stranica sajta, može da se zove i „start“, „početna“

O nama / stranica „o nama“ ili „about“ je druga najposećenija stranica sajta, jer ljudi žele da vas upoznaju a ovo je odlično mesto da postavite vašu ili fotografiju zaposlenih, kako bi humanizovali priču i približili se posetiocima

Proizvodi ili Usluge / stranice za prikaz vaših proizvoda ili usluga, sa tekstom, fotografijama i/ili video sadržajem. Može da se zove i „šta radimo“, „ponuda“. Svaki proizvod ili usluga trebalo bi da ima svoju stranicu. Ovo je važno kasnije zbog optimizacije sajta i same hijerarhije stranica, naravno veoma je važno je i zbog korisnika, koji će klikati na linkove koji ih interesuju. Nemojte sve vaše proizvode ili usluge nabacati na jednu stranicu, jer time nećete mnogo postići.

Dakle napravite jednu stranicu „Šta radimo“ pa onda posebnu stranicu za svaku uslugu, odnosno proizvod. To će izgledati nekako ovako:

<https://imemogsajta.com/sta-radimo/ime-usluge>

Kontakt / stranica sa kontakt formom, mapom, adresom, ikonicama društvenih mreža, brojem telefona, linkom za Gugle direkcije ukoliko ljudi mogu fizički da dođu do prodavnice, klinike, servisa

Blog / stranica na kojoj ćete prikazati koristan i edukativan sadržaj na temu vaših proizvoda ili usluga, koji služi da edukuje ljude, pruži dodatne informacije, zadrži ih duže na sajtu i gradi poverenje u vaš brand. Kreirajte nekoliko blog članaka usko povezanih sa vašim ključnom ponudom (core offer) a koji daju korisne savete o njima, odgovore na pitanja i upućuju na dalju akciju.

Reference / prikaz radova ili izjava klijenata, može se zvati i „portfolio“, „radovi“, „utisci“

Zašto mi / stranica na kojoj možete napisati nekoliko stavki koje vas izdvajaju od konkurenčije, šta nudite, po čemu se razlikujete

Počnite ovde / ovo je idealan način da posetiocima sajta skrenete pažnju. Na ovoj stranici možete postaviti vaše najbolje parče edukativnog sadržaja ili napraviti optin box, gde ljudi treba da unesu svoju email adresu i prijave se za taj sadržaj. Ovako počinjete sa izgradnjom vaše email liste, što je naravno važan deo svakog ozbiljnog sajta, jer želite odmah da počnete sa email komunikacijom, da bi maksimalno iskoristili svaku posetu i uticali na to da sačuvate kontakt sa potencijalnim klijentima.

FAQ / stranica sa prikazom čestih pitanja i odgovora na ta pitanja

Prodavnica / ukoliko budete pravili e-commerce sajt, ovo bi mogla biti stranica gde ćete prikazati sve proizvode. Nakon toga, možete imati posebne stranice za kategorije proizvoda, „korpu“ i „checkout“ odnosno naplatu ili slanje narudžbenice.

Polisa privatnosti / ovo je stranica na kojoj ćete ispisati tekst na temu zaštite podataka korisnika (GDPR)

Ima još stranica koje možete napraviti, poput stranice „404“ koja se prikazuje ukoliko neki link nije ispravan, pa onda „terms and conditions“, „kako da naručite“, itd...to sve zavisi od potreba vašeg sajta, ali sada znate suštinu.

Kako napraviti plan za sadržaj

Sadržaj su fotografije, tekst i video materijali kojima vi predstavljate i prodajete vaše proizvode ili usluge ili kojima edukujete potencijalne klijente a ključna reč ovde je **edukacija**.

Edukacija potencijalnih klijenata je važna, jer nisu svi posetioci Vašeg sajta spremni odmah da kupe. Vaši klijenti, kupci, pacijenti, mušterije, korisnici prolaze kroz faze u donošenju odluka i sada ću da kažem nešto više o tome i nadam se da ćete ovaj princip shvatiti, prihvati i primeniti na vašem sajtu odnosno u vašem poslu, jer ako to uradite:

- Ljudi će vas lakše pronaći
- Više vremena će provesti na vašem sajtu
- Vaš sajt će postati autoritet u svojoj branši
- Uticaćete na povećanje poverenja u vaš brand
- Doći ćete do više novih klijenata

Faze kroz koje potencijalni klijenti prolaze / „Putovanje“ kupca ili takozvani **buyers journey**

Awareness / faza svesti

Potencijalni klijent ispoljava određene „simptome“ i sada traži informacije, savete i odgovore na pitanja kako bi dao ime svom problemu, potrebi ili želji.

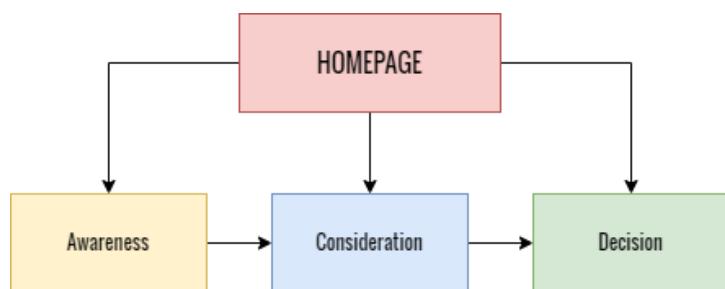
Consideration / faza poređenja

Potencijalni klijent istražuje i poredi različite metode i načine rešavanja problema, potrebe ili želje.

Decision / faza donošenja odluka

Potencijalni klijent sada zna koja rešenja postoje i poredi različite firme, odnosno provajdere proizvoda ili usluge i donosi odluku gde će kupiti.

Dakle, Vašem sajtu je potreban sadržaj koji se obraća ljudima u različitim fazama istraživanja, a oni će sami odlučiti koji tip sadržaja im je interesantan, prema fazi u kojoj se nalaze.

Možda ovo zvuči malo filozofski ali veoma je važno da prihvate ovaj princip, jer edukativan sadržaj na Vašem sajtu u okviru bloga, može zaista da ima veoma pozitivan efekat jer sada pokrećete komunikaciju sa svim posetiocima sajta, otvarate vrata za više poseta sajtu a pored toga, razlikujete se od svih ostalih koji samo prodaju i prodaju.

Koristan sadržaj je odličan metod za izgradnju email liste i kreiranje sistema email autorespondera, a više ću o tome reći malo kasnije.

I kako da to uradite?

- Koje korisne savete možete dati potencijalnim kupcima a vezani su za vaše proizvode ili usluge
- Kako da odaberu najbolje
- Koje greške da izbegnu
- Kako da donesu najbolju odluku, kako da izaberu
- Šta treba da znaju pre kupovine
- Koje česta pitanja ljudi postavljaju u vezi vaše ponude

Kada to uradite, vreme je da počnete sa kreiranjem tog sadržaja, a nakon toga i sa objavom.

Ali, gde da objavim taj sadržaj?

Ako se setite, pričao sam o definisanju ciljne grupe i o tome gde vaši potencijalni klijenti provode vreme.

Zato je važno detaljno pristupiti celoj priči izrade sajta a ne samo pokazati kako da instalirate wordpress i kupite domen i hosting.

Ako vaši kupci koriste Google da bi vas našli, onda morate kreirati blog i dobro uraditi SEO.

Ako provode vreme na YouTube-u onda morate kreirati video sadržaje pa tamo objaviti.

Ako gledaju slike na Pinterest-u, jasno je da morate više pažnje posvetiti kreiranju upečatljivih vizuala.

Dakle sadržaj se kreira i objavljuje pre svega uzimajući u obzir gde vaši potencijalni klijenti provode najviše vremena.

Ovo je recept kako da izbegnete tipičnu grešku i pomislite da morate biti aktivni na svakoj društvenoj mreži.

Rekao bih, kreirajte inicialne stranice a nakon toga napravite nekoliko blog objava koje služe da edukuju potencijalne kupce, daju im korisne savete, odgovore na pitanja i zaista im pomognu.

Na kraju krajeva, vi čitate ovaj ebook zato što sam ja prihvatio princip inbound marketinga.

Hajde da se osvrnemo šta smo sve do sada uradili.

- Saznali smo korisne savete o domenu i hostingu i kako i gde kupiti domen i hosting
- Napravili smo super temelje za sajt jer smo definisali ciljeve, našu ciljnu grupu, znamo šta nudimo i kome
- Kreirali smo brending
- Naučili smo kako se instalira WordPress
- Sada smo otkrili i kako kreirati smisleni sadržaj za sajt

Kako podesiti Google Analitiku i verifikovati domen preko Google Search Console admina

Ovu lekciju možete pogledati na mom sajtu dok ne bude izašla nova verzija e-knjige:

<https://tomislavmiletic.com/besplatan-wordpress-kurs/korak-4-test-i-objava/>

To je to. Sada ste spremni da napravite sajt!

Ako ste preuzeeli ovu e-knjigu, poslaću vam uskoro i nastavak.

Nisam htio da čekam da završim sve, svakako sam već napisao skoro 15000 reči 😊

Čujemo se!

Tomislav

p.s. pošaljite mi link vašeg sajta na email t@tomislavmiletic.

Volim da vidim sajtove koje ljudi pokreću na osnovu mog kursa, dakle nemojte se ni vi ustručavati.

Ako imate bilo kakvo pitanje ili vam je potrebna pomoć, slobodno pošaljite poruku na mail ili na [Facebook](#).